

80. SAYI

D

gi

ŞALOM

“İyi Tüylüler”in
Nar Hareketi

Okyanusta
bir damla
İYİLİK

Yapay
Zekâda
İYİLİK

KIBRIS'IN
Kayıp
Bebekleri

GDO
ve ardındaki
gerçekler...

Adar
Gandelsman
& SARAH IDAN'DAN DOSTLUK MESAJLARI

ISSN 2346-7005

9 772146 700007

TEMMUZ 2018 14 TL

mesa® B O D R U M
D E M İ R B Ü K Ü

—— REZİDANS & VİLLA ——

**SADECE SİZE ÖZEL BİR KOYDA
EŞSİZ BİR YAŞAM STİLİ**

Sergili Okur,

Yaşamlarımızı oluşturanlar neler mi?

Bana kalırsa, önceliklerimiz ve seçimlerimiz...

Geride bıraktığımız zamanlarda politika dünyasının yoğun propaganda çalışmalarına çokça tanık olup son günlerde her renkte ve her fonda uçan siyaset terminolojilerinin vaveylaları içinde yaşadık.

Seçimlerin, devingenliği de beraberlerinde getirdikleri inancındaysam da giriş cümlelerim yanılmasın. Geride bıraktığımız Türkiye'nin seçimlerinden dem vurmamak değil, amacım.

***

İnsanı 'insan', hayatı 'hayat' yapan seçimlere değinelim, istedim. Önümüze çıkan fırsatları nasıl değerlendirip neye göre seçtiğimizdir, aslen konu olan.

Amerikalı şair **Robert Frost**, "The Road Not Taken" (Seçilmeyen Yol) adlı şiirinde muhtemelen kararsızlara sesleniyor. Bu şiiriyle, insanlığın ironik, hatta trajikomik teslimiyetlere yöneldiğine işaret ediyor, Frost.

Hazan vakti, bir koruda, ikileme başlıyor dizeleri, yolda bir çatala varmıştır ve karar vermek zorundadır:

'*MEA CULPA*' (Latince: Benim suçum!) diyor şair - seçimlerimizden kendimiz sorumluyuz...

"Ah" ediyor ve ertelemeciliğinden söz ediyor:

"Başka bir güne sakladım yolların ilkini!
Ama bilerek her yolun yeni bir yol getirdiğini
Merak ettim geri gelecek miyim diye."

Her bir seçim, bir diğerini tamamlayacaktır.

Genel kaniya göre seçimlerimizi yapan bilincimiz, dimağımız, mantığımız, yani beynimiz... Onun sesi güçlüdür, hükümandır. Lâkin çoğu kez kalbimizden gelen sese de kulak vermek gerekmez mi? O minnacık kısık sesi, hatta kimi kez salt fısıltısıyla, genellikle o değil midir doğruyu işaret eden? Seçimleri doğal bir eylem olarak yansıtan **Frost**, onların birer dürtüden oluştuğunu belirtiyor şiirinde; bireysel kararın asaletini de vurgulayıp şekil-dışılığı kutsarken...

Tek bir an içinde seçim yaparız bazen, karara hiç vakit tanımadan. Örneğin tek bir anda âşik oluruz, yaşam yolculuğumuzu değiştirecek. O tek bir an! Göz açıp kapayana dek süren bir an! Fiziksel olarak bir an - 0,3 veya 0,4 saniye iken... Onca bir zamanda, değişebiliyor yaşam...

***

Her yıl olduğu gibi Ağustos'ta DERGI tatilde!

"İYİLİK" kavramını serpiştirdiğimiz dergimizin bu 80. sayısının ardından, Eylül başı tekrar bir araya gelme umuduyla iyi bir yaz temenni ediyor, eşzamanlılık yaşayabileceğimiz Robert Frost'un görkemli final dizeleriyle noktalıyorum:

"İç çekerek anlatacağım bunu ben,
Nice çağlar sonra bir yerde:
Bir ormanda yol ikiye ayrıldı ve ben-
Ben gittim az seçilmişinden,
Ve bütün farkı yaratan bu oldu."

Sevgiyle kalın...

suzannana@gmail.com

Suzan Nana TARABLUS

ŞALOM Dergi

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına

İmtiyaz Sahibi

Av. Yakup Barokas

Şalom Genel Yayın Yönetmeni

İvo Molinas

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İşık Sivil Karakoç

Şalom Dergi Yayın Yönetmeni

Suzan Nana Tarablus

Şalom Dergi Editörü

Gila Erbeş

Reklam Planlama Koordinatörü

İsak Behar

Sayfa - Kapak Tasarımı

Bella Parlakşımşek

Önem Çerçel

Yazı Kurulu

Berken Döner

Dalia Maya

Tina Varon

Yönetim Yeri / Abonman

Atiye Sok. Polar Apt. 12/6

Teşvikiye - İstanbul

T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44

F: (0212) 231 92 83

www.salomdergi.com

Basıldığı Yer

Karmat Ambalaj ve Geri Dönüşüm San. Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi
C Blok No:234 Topkapı - İstanbul

T: (0212) 565 80 97

www.karmatambalaj.com

Yayın Türü

Yaygın - Süreli

Seçkin kitapçılarda satılmaktadır.

ŞALOM GAZETESİ'NİN EKİDİR
ABONELERE ÜCRETSİZDİR

ÇİZGİ DİŞİ

İRVİN MANDEL

YAPI KREDİ MOBİL'DEN SON SÜRAT TEKNOLOJİ:
ARAÇTA ÖDE!

Yapı Kredi kartlarıyla Opet istasyonlarında Yapı Kredi Pay menüsünden ödeme yapın, araçtan inmeden ödemenin tadını çıkarın.

Opet

YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.

Yapı Kredi Mobil'deki "kartlarım" menüsünde bulunan "Yapı Kredi Pay" altındaki "araçta ödeme" menüsünden aracınızın plakasını kaydedin. Bu işlemi bir kez yapmanız yeterli. Opet istasyonlarında akaryakıt dolumu başlamadan önce Yapı Kredi Pay ile "araçta ödeme" yapacağınızı belirtin.

58 GEZİN

Metin Bonfil
Motorla
Kolombiya
Gezi Notları

İçindekiler

8 HABERLER Nelly Barokas

12 KAPAK HİKÂYESİ Sara Yanarocak - 2017 İsrail Güzeli
Adar Gandelsman

16 BİLİM Mine Öğretir - Yapay Zekâda İyilik

20 İNCELEME Nermin Ketenci - İyi eğitim şart

24 DUYARLILIK Lolita Nahmias Haleva - "İyi Tüylüler" in
Nar Hareketi

42 EVREN Doç. Dr. Ahmet
Kurtaran - Müzik, Tanrısal bir
titreşimdir!

46 ASTROLOJİ Juno
Astroloji'ye göre "İYİLİK"

48 TARİHTE BU AY Metin
Delevi

50 GELENEK Sara Yanarocak
Teşa-Beav & Tu-Beav

54 HABER Gıla Erbeş
Kıbrıs'ın Kayıp Bebekleri

62 NOSTALJİ
Murad Çobanoğlu
Salut de Constantinople /
İstanbul'dan Selamlar

30 SÖYLEŞİ

Tina Varon
Sınırların ötesinde
yaşanan bir hayat
YOGİ KAZIM

38 YORUM Nermin Ketenci
Kötünün Tersİ

34 AKTÜEL

İra Almazlinos
Sivan Ya'ari - "Okyanusta bir damla iyilik"

46

64 GEZİ Ester Almelek - Anadolu'nun antik yaşamı

54

68 PÜFLÜ ŞEYLER Alper Almelek

78 GURME Nermin Ketenci

Lezzeti paylaşıp yemeğin değerini bilmek

86 BİR İNSAN / BİR DÜNYA Miryam Şulam
Teniste kupaya doyamayan Semi Natan...

90 OYUN Esti Saul – KukLita'nın renkli dünyası

92 BİR ŞAİR Salih Bolat – Metin Altıok

94 TARİH-SİNEMA Viktor Apalaçi
Mayıs 68'in 50. Yıldönümü

98 PSİKOLOJİ Ethel Kebudi – Çocuklara iyilik yapmayı öğretmek...

100 SAĞLIK Ebru Kavak – Türkiye'de çok yeni bir yöntem; CTC – Likit Biyopsi...

102 SANAT AJANDASI Karen Hodara Kohen

104 TREND Kler Kampeas

62

74 KÜLTÜR Berken Döner
Meri Simyonidis ile "İstanbul Kokulu Mutfaklar"

90

82 SOSYAL SORUMLULUK

Merve Kiliç
Yıkılmak Zorunda Olan Zihinlerdeki Duvar!

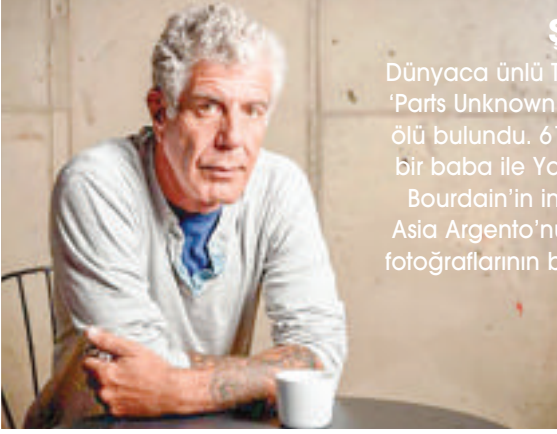
80 PORTRÉ Ester Almelek
Michelin Guide'da ismi olan HÜSEYİN ÖZER

70 YAŞAM

Elena Urgan

GDO (GMO) Genetiği Değiştirilmiş / Transgenik Organizma ardındaki gerçekler...

ŞEF BOURDAIN'İN İNTİHARI ŞOK YARATTI

Dünyaca ünlü TV sunucusu ve Brasserie Les Halles'in şefi Anthony Bourdain, CNN'deki 'Parts Unknown' adlı programı için gittiği Fransa'nın Colmar kentindeki otel odasında ölü bulundu. 61 yaşındaki Bourdain'in banyo kapısına kendini astığı belirtildi. Katolik bir baba ile Yahudi bir annenin (Gladys Sacksman) çocuğu olarak dünyaya gelen Bourdain'in intihar nedeni henüz aydınlanmasa da oyuncu ve yönetmen sevgilisi Asia Argento'nun, Roma'da 28 yaşındaki Fransız gazeteci Hugo Clement ile öpüşme fotoğraflarının basına yansımalarının, ünlü şefin intihar sebebi olabileceği düşünülüyor.

JULIA LOUIS-DREYFUS'E MİZAH ÖDÜLÜ

Komedyen Julia Louis-Dreyfus, Amerikan Mizahı dalında 21. Mark Twain ödülüne layık görüldü. 19. yüzyılın ünlü roman yazarı Mark Twain az da olsa, mizahi tarzda denemeler ve romanlar kaleme almıştı. Ünlü bir aileden gelen Julia Louis-Dreyfus, 'Seinfeld' dizisinde Elaine, 'Veep' dizisinde de Selina Meyer rolünü uzun yıllar canlandırdı. Dreyfus, altı kez Emmy ödülünün sahibi oldu.

EVLİLİK ÖNCESİ PSİKOLOJİK DESTEK ALMIŞLAR

ABD'li aktör Jeff Goldblum'un eşinin Instagram hesabında yaptığı açıklama, takipçileri tarafından ilgi ile karşılandı. Olimpiyatlara katılmış eski bir jimnastikçi olan Emilie Livingstone, eşi Goldblum'a olan aşkından söz etmesinin ardından, düşünlerinden önce ikilinin psikolojik terapi seanslarına katıldıklarını açıkladı.

ÜVEY OĞLUNDAN ALLEN'E DESTEK

Üvey oğlu Moses Farrow, üvey kızını taciz ettiği iddiası ile suçlanan babası Woody Allen'i savundu. Bilindiği gibi ünlü aktör/yönetmen Woody Allen, üvey kızı Dylan Farrow'u cinsel taciz etmekle suçlanıyor. Moses kendi bloğunda yaptığı açıklamada; "Babama yapılan asılsız iddiaların sonucunda sessizliğimi bozmaya karar verdim. Böyle bir şey olmadı" diye yazdı. Dylan Farrow'un 7 yaşında iken üvey babası tarafından taciz edildiğini iddia etmesi, birçok aktörün Woody Allen'e sırt çevirmesine sebep oldu. Ancak yapılan hukuki soruşturma sonrasında bu iddianın asılsız olduğu ortaya çıktı.

ANGELINA JOLIE WIESENTHAL MERKEZİNDE

ABD'li aktris Angelina Jolie, çocuklarından dördünü Simon Wiesenthal Merkezindeki Hoşgörü Müzesine götürdü. Aktör Brad Pitt ile ortak altı çocuklarından Zahara, Shiloh, Knox ve Vivienne müze ziyaretinde annelerine eşlik ettiler. Merkezin temsilcisinin verdiği bilgiye göre, Angelina ve çocukları iki saat süren ziyaretlerinde Holokost bölümünü, Anne Frank sergisini ve Hitler'in mektubunu gördüler. 1919 tarihli bu mektup, Hitler'in Yahudi nefretini ve Yahudilerin kovulması için yaptığı çağırışı içermekte.

Angelina Jolie ve çocukları, Simon Wiesenthal Merkezinin başkanı ve kurucusu Rabbi Marvin Hier ile fotoğraf da çekti. Yapılan açıklamada Angelina Jolie'nin müzeyi ilk ziyareti olmadığı, bu merkezin destekçilerinden biri olduğu, fakat çocuklarını ilk kez getirdiği belirtildi. Etkin bir insan hakları savunucusu olan Jolie, 2012 yılında, Washington Holokost Müzesinde Bosna ve Sırp anlaşmazlığını yansıtan, 'In the Land of Blood and Honey' adlı filminin tanıtımını yapmıştı.

PİYANİST THIBAUDET'DEN BERNSTEIN'A SAYGI

Doğumunun 100. yılı etkinlikleri kapsamında Leonard Bernstein, piyanist Jean Yves Thibaudet'in Philadelphia orkestrası eşliğinde verdiği konserlerle İsrail'de de anılmış oldu. 3-5 Haziran tarihleri arasında Hayfa, Tel Aviv ve Kudüs'te gerçekleşen konserlerde piyanist Thibaudet, Leonard Bernstein'in 2. Numaralı Senfonisi 'The Age of Anxiety'yi solo olarak seslendirdi. Bernstein bu senfoniye W. H. Auden'in Pulitzer ödülüne layık görülen ve aynı adı taşıyan şiirini temel alarak bestelemişti.

JESSICA BROWNSTEIN KİMDİR?

Prens Harry ile hayatını birleştiren ABD'li Meghan Merkel'in düğününe üç çocuğu ile katılan zarif kadının kim olduğunu herkes merak etti. Gelin ve damadın ardından gelen çocukların üçü, ikizler Brian ve John ile dört yaşındaki kız kardeşleri Ivy, Meghan'ın en samimi arkadaşı Jessica Brownstein Mulroney'in çocuklarıydı. Jessica, Browns marka ayakkabı dükkânlarının sahibi Kanadalı bir Yahudi ailesinin kızı. Kanada eski başbakanı Brian Mulroney'in büyük oğlu ile evli olan Jessica, ünlü bir moda tasarımcısı. Montreal'de dünyaya ge-

len Jessica'nın ebeveynleri aynı zamanda hazır giyim sanayi alanında büyük bir şirketi yönetmekte. Mulroney ve Brownstein aileleri komşu olduklarından Jessica ile Ben çocukken tanıştılar, 2008'de de hayatlarını birleştirdiler. Bir haham ile bir papazın yönettiği düğüne Margaret Thatcher, George W. Bush da katıldı. Meghan Markle, 'Suits' adlı bir TV dizisinin çekimleri için Kanada'ya geldiğinde Jessica ile çok samimi oldular. Bu samimiyet günden güne daha da pekişti, Jessica ile Meghan ayrılmaz bir ikili ve sırdaş oldular.

BROADWAY'DE YİDDİŞ DİLİNDE DAMDAKİ KEMANCI

Damdaki Kemancı oyunu yeni bir prodüksiyonla bu günlerde Broadway'de, bu kez Yiddish lisanında sahnelenecek. Komedyen Jackie Hoffman, çöpçatan Yenta rolünü canlandıracak. Hoffman, New Normal ve 30 Rock gibi TV Showları, Hairspray oyunundaki yetenekleri ile tanınıyor. Her ne kadar Tevye ve Golda rollerini daha az tanınan oyuncular canlandıracaksa da oyunu Oscar ve Tony ödülleri sahibi Joel Grey yönetiyor.

INTIMISSİMİ'NİN YENİ YÜZÜ: SARAH JESSICA PARKER

Sex & the City dizisinin unutulmaz yıldızı Sarah Jessica Parker'ın, iç giyim markası Intimissimi'nin reklam yüzü olmak için anlaştığı ortaya çıktı. New York sokaklarında çekilen reklam kampanyası için markanın siyah saten bir pijamasını ve siyah bir sutyenini giyen Amerikalı yıldız, 53 yaşında olmasına rağmen her zamankinden daha seksi gözüküyordu.

ROBERT DE NIRO OTEL AÇIYOR

ABD'li aktör Robert de Niro'nun ortağı olduğu şirket Tel Aviv kenti merkezinde bir otel ve restoran açmaya hazırlanıyor. Nobu Hotel zinciri; De Niro, ünlü Japon şef Nobu Matsuhisa ve Hollywood'lu yönetmen Meir Teper tarafından kuruldu. 38 odalı otelin havuzu, fitness merkezi ve en üst katında etkinliklerin düzenleneceği bir mekânı olacak.

ARIEL STACHEL'E TONY ÖDÜLÜ

Ariel Stachel 'The Band's Visit' müzikalindeki rolü ile Tony ödülüne layık görüldü. Aynı adı taşıyan, yönetmenliğini Eran Koler'in yaptığı bir İsrail filmi'nin tiyatroya uygulaması olan The Band's Visit, Mısırlı askerî bir bando orkestrasının İsrail'in Negev bölgesindeki gelişmemiş bir kente konser vermek üzere gelmesini konu edinmekte. Broadway'de sahnelenen bu müzikaldeki başarılı performansı nedeniyle Tony ödülünü kazanan 26 yaşındaki Ariel Stachel, Yemen asıllı ve İsraili bir baba ile ABD'li Aşkenaz Yahudisi bir annenin oğlu.

GAL GADOT'A FIDEL CASTRO FİLMİNDE BAŞROL

İsraili aktris Gal Gadot, Küba lideri Fidel Castro'nun yakın dostu ABD'li gazeteci Lisa Howard'ı canlandıracak. Gadot'un eşi Yaron Varsano'nun da finansmanına katılacağı 'My Dearest

Fidel' adlı film, Castro ile gazeteci Howard'ın ilişkisini ele alıyor. ABC'ye bağlı cesur bir gazeteci olan Lisa Howard, Ohio'da Yahudi bir ailenin kızı olarak dünyaya

gelmişti. Asıl adı Dorothy Jean Guggenheim'di. Küba'ya yaptığı seyahatler sürecinde Washington ile Havana arasında gizli ilişkilerin sürdürülmesini sağlamış, Fidel Castro'nun bir çeşit sırdaşı olmuştu.

Filmin senaryosunun fikri Politico gazetesinde Peter Kornbluch'un kaleme aldığı; "Sevgili Fidel'im: Gazetecinin Fidel Castro ile ilişkisi" başlıklı makaleden esinlenilerek hayata geçirilmiş.

SAYILI GÜNLERİ KALMIŞ

ABD'li yazar, gazeteci, siyasi yorumcu Charles Krauthammer, Fox News ve Washington Post'un web sitelerinde 8 Haziran Cuma günü yayınlanan çarpıcı bir açıklama yaptı: "Sizleri terk etmekten üzgünüm. İstedğim bir hayatı yaşamış olmanın bilinci ile terk ediyorum. Doktorlarım birkaç haftalık ömrüm kaldığını söylediler. Bu son karar. Kansere mücadele ederken burada son buluyorum." Ortodoks Yahudisi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Krauthammer henüz üniversite çağında geçirdiği bir kaza nedeniyle yaşamını tekerlekli sandalyede sürdürmek zorunda kalmıştı.

POLONYALI YAZARA EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Kıta ları çok satanlar listesinde olan Polonyalı yazar Olga Tokarczuk, 'Flights' adlı romanı ile 2018

Man Booker uluslararası ödülüne layık görüldü. Bu ödülü kazanan ilk Polonyalı yazar olan Tokarczuk, 2014'te yayınlanan 'The Book of Jacob' adlı romanı ile de takdir kazanmış, ilgi çekmişti. Bu roman, 18. yüzyılda Yahudi Jacob Frank'ın hayatına odaklanmış, Polonyalıların Yahudilere yaklaşımlarında bazen hoşgörülü, bazen de Ukraynalılar kadar acımasız olabildiklerini dile getirmekteydi.

'MARVELOUS MRS. MAISEL' DİZİSİNE İLGI

Büyük ilgi toplayan 'The Marvelous Mrs. Maisel' dizisinin 3. sezon çekimlerine başlandı. Çekimleri Amazon stüdyolarında gerçekleşen ve yapımcılığını Amy Sherman Palladino'nun yaptığı dizinin başrol oyuncusu Rachel Brosnahan... Dizi, 1950'li yıllarda stand up komedyen olan New York'lu

Yahudi bir ev hanımının öyküsüne odaklanır. İki çocuk annesi mükemmel bir ev kadını olan Miriam, hayatını değiştirecek bir yeteneğini keşfeder. Bu keşif onu ev yaşamından uzaklaştırıp, gece kulüplerinde ve komedi dünyasında fırtına gibi esmeye başlamasına neden olur.

DR. SINAN GÖKER GÖZ GRUP

Op. Dr.
Sinan Göker
ve uluslararası
deneyime sahip
ekibi, 28 Yılda
100 binin üzerinde
hastaya pırıl pırıl
bir dünyanın
kapılarını açmıştır.

DR.SİNAN GÖKER
GÖZ GRUP

Bu bir ilandır

HAFTA İÇİ 09:00-19:00 | CUMARTESİ 09:00-14:00

Hakkı Yeten Cad.
Unimed Center
No:19 Kat:5 Fulya
Şişli/İstanbul

444 31 99

f t i /dr.sinangoker

2017 İsrail Güzeli

ADAR Gandelsman

2017’de Adar Gandelsman İsrail Güzeli olarak ABD’nin Las Vegas kentinde düzenlenen Kâinat Güzellik Yarışmasına katılmaya hak kazandı. İsrail Güzeli Gandelsman ile 2017 Irak Güzeli Sarah Idan, gerçekleşen yarışmada dostluk mesajları verdiler. Sosyal medyada birlikte çektikleri görüntünün altına “*Miss Irak ve Miss İsrail’den barış ve sevgiler*” notunu ilâştirdiler. Bu yüzden Sarah Idan’ın başı Irak halkı ve yönetimi ile belaya girerken nefret oklarının da hedefi oldu.

Israilli manken Adar Gandelsman, geçtiğimiz kasım ayında Las Vegas'ta gerçekleşen Kâinat Güzeli yarışmasına ülkesi adına katıldı. 5 Aralık 1997 yılında dünyaya gelen Gandelsman, İsrail'in güneyinde, Ashkelon şehrinde yaşamakta. Mayıs 2017 tarihinde askerlik görevini tamamlayan Adar, İsrail Güzellik Yarışması'nda ikinci olunca, Kâinat Güzeli yarışmasına katılmaya hak kazanmıştı. Yarışma geçtiğimiz kasım ayında, ABD'nin Las Vegas şehrinde gerçekleşti. Brezilya medyası, Adar Gandelsman'ın Brezilyalı köklerinden ötürü onu göklere çıkaran yazılar yayınladı. Televizyon kanalları onunla röportajlar gerçekleştirdi. Sorulan bir soruyu Adar; "Aslında bende Brezilya'ya ait bütün özellikler mevcut. Renklerim, Brezilyalılara özgü olan neşe ve enerji... İsrailiden ziyade Brezilyalıları andırıyorum" şeklinde cevapladı. Konuşmasını çok iyi kullandığı Portekiz lisanı ile yapan Gandelsman, Brezilyalıların gönüllerini fethetti.

Brezilya'nın ünlü web sitesi UOL'de, Gandelsman ailesinin daha evvel anlatmadıkları, kişisel ayrıntılar da yer aldı. Adar, İsrail Ordusu'nda iki yıl süren askerlik görevini tamamladığından, rüyalarını her zaman moda dünyası ve mankenlik mesleğinin süslediğinden bahsetti. Geçtiğimiz kasım ayında Las Vegas'da gerçekleşen "Miss Universe" yarışmasından sonra, Irak güzeli Sarah Idan ile çok yakınlaşan Adar, onunla birlikte resim çektirerek, Instagram ve Facebook'ta paylaşmış ve fotoğrafın altına "Miss Irak ve Miss Israel'den barış ve sevgiler" notunu eklemişti. Birlikte resim çektiren iki güzel genç kız, birbirine düşman iki ulusun arasında, eğer istenirse her şekilde barış köprüleri kurulabileceğini ispat etmek istercesine Instagram ve Facebook'ta bunları paylaşırken; Adar, "İşte karşınızda Irak güzeli, harika bir insan. Dünya barışı, böyle pratik ve kolay bir şekilde, böylesi girişimlerle sağlanabilir" diye ekledi. Ancak, bunların yayınlanmasından sonra Iraklı Sarah Idan'ın ülkesinde sular sadece ısınmadı, adeta tutuştu. Irak halkı bu fotoğrafları gördükten sonra büyük bir öfkeye kapılarak, Sarah Idan'ın "Filistinlilerin evlerine

İsrail Güzeli Adar Gandelsman ve Irak Güzeli Sarah Idan

Bu alışılmadık mesaj, ikiye bölünmüş bir Ortadoğu için birlikte yaşamak umudunu veriyor.

The Times of Israel

“Biz her ikimiz de insanların bir arada, barış içinde yaşamasının imkânsız olmadığını anlatmaya çalışıyorduk.”

büyük bir ateş düşürdüğünü” ileri sürdü. Sarah; Gandelsman ile birlikte çektiği bu resimlerle tamamen sevgi ve barışı düşlediğini söylerken, Yahudilerin ve Müslümanların bu düşmanlıklarını sürdürdükleri sürece asla kendi çocuklarını askere göndermeyeceğini anlattı. Bazı Irak gazeteleri, onun bu tür ifadeleri dile getirmekle Filistin Davasını yaraladığını ileri sürdü. Oysa her iki güzel de bölünmüş bir Ortadoğu bölgesinin, bu yarışmalarda çok kötü bir imaj yarattığını ifade etmişlerdi.

Sarah Idan’a gelince...

Sarah Abdali Idan, 4 Şubat 1990 yılında, Bağdat’ta dünyaya geldi. 1.70 cm. boyunda, açık kumral saçlı, kahverengi gözlü olan Irak güzeli, 2017 yılında “Miss Irak” unvanını aldı. Irak’ta kızlar lise eğitimini bitirmeden önce çalışma hayatına giremedikleri için, Idan 18 yaşını bitirdiği zaman ABD askeri birimlerinde tercümanlık yapmak üzere çalışma hayatına başladı. Iraklı askerler için Amerikalılarla tercümanlık görevini sürdürürken, iki ülke arasındaki kültür alışverişini sağlamak üzere büyük çaba harcadı. Yaptığı bu üstün çalışmalar sonucu, ABD tarafından Amerika’ya gönderildi. Sarah orada hem çalıştı hem de üniversiteye gitti. 2017 yılında “Irak Güzeli” seçildikten sonra, Los Angeles’teki Miss Universe Yarışması’na da katıldı. Bu yarışmaya 45 yıl sonra katılan ilk Irak Güzeli’ydi.

2017 yılının Aralık ayında Sarah ve ailesi Irak’tan gizlice kaçmak zorunda kaldılar. Bunu tek nedeni ise Idan’ın, Miss Israel ile birlikte çektiği resim yüzünden ülkesinde nefret ve öfke çekmesi neticesinde, ailesi ve kendisinin sürekli olarak ölüm tehdidi almalarından kaynaklanıyordu.

Iraklı bir YouTube takipçisi olan Sabrina Bennoni, her iki genç kıza da hitap ederek, “İnsanları böyle şeylerle sınımayın” diye tehdit savurdu. Bazı Arap ülkeleri ise, İsrail’i suçlayarak, insanları öfkeye sürükleyip, ateşi

körüklemek niyetini güttüğünü iddia ettiler. ABD’de yaşayan Iraklı Profesör Asaad Abukhalil, attığı bir Tweet’de “Irak güzeli, barbar bir ülkenin güzellik kraliçesi ile poz verirken çok mutlu görünüyor” dedi. Ancak, Iraklı bir aktivist olan @ Alaa, Tweetinde “Tek bir resim Arap-İsrail dostluğunu simgelemez, burada ‘insanlık ve barış konuları umudu’ sergilenmektedir” dedi.

Irak güzeli Sarah Idan ise, İsrail güzelinin bu resmi çektiğinden önce ona, ‘iki halk arasında gerçekleşebilecek barış umudunu simgelemek amacını güttüğünü’ söyleyince, onu reddetmeyip bu resimde yer aldığını anlattı.

Sarah Idan bu resmin, İsrail’i yüceltmek anlamına geldiğini de sözlerine ekledi: “Ben bu resmi gören, üzülen ve kalbi kırılan herkesten özür diliyorum. Burada amaç kesinlikle Filistinlileri göz ardı etme anlamını taşıyor. Buradaki tek duygu, barış umudu taşıyan ve krizlerin sona ermesini dileyen masumane bir temenni idi.” İsrail Başbakanlığı Hükümet Sözcüsü Ofir Gendelman da resmi yücelterek, “Bu fotoğraf, bölge için büyük bir umut mesajıdır” ifadesini kullandı.

İsrail haber sitesi Ynet ise, Adar Gandelsman’ı yücelterek, onu düşmanıyla dost olmaya çalışan koca yürekli bir insan olarak nitelendirdi. The Times of Israel yayın kurulu

“Bu alışılmadık mesaj, ikiye bölünmüş bir Ortadoğu için birlikte yaşamak umudunu veriyor” ifadesini kullandı. İsrail Güzeli Adar Gandelsman, bu spekülasyonlara bir nokta koymak amacıyla; “Sarah ve ailesi, ölümle tehdit edildikleri için, ülkelerini terk etmek zorunda kaldılar. Ben Sarah ile o zamandan beri iletişimi hiç kesmedim. Sürekli haberleşiyoruz. Sarah da yaptığından hiç pişman değil. Her ikimiz de insanların bir arada, barış içinde yaşamasının imkânsız olmadığını anlatmaya çalışıyorduk,” diyerek sözlerine son verdi.

KUDÜS’TE BULUŞTULAR...

ABD’de yaşamakta olan Bağdat doğumlu Sarah Idan, bir yandan çalışırken diğer yandan Los Angeles müzik enstitüsünde eğitim gördü. Sarah, son 45 yıldır Irak’ı güzellik yarışmasında temsil eden ilk genç kız oldu. Güzellik yarışması vesilesi ile tanışma fırsatını bulan Iraklı Sarah ile İsraili Adar o günden beri iletişimi sürdürdüler, sık sık yazıştılar, konuştular...

Geçtiğimiz hafta Sarah, AJC-American Jewish Committee’nin davetlisi olarak İsrail’e geldi. Gerçekten de cesaret gerektiren bir ziyaretti. Sarah ile Adar Kudüs’ü birlikte gezerken onları tanıyanlar sevgi gösterilerinde bulundu. Ünlü Mahane Yehuda çarşısında Sarah, Irak kökenli Yahudilerle tanıştı, onlarla kaynaştı. Çarşının renkleri, kokusu, insanları ona yabancı gelmedi. Çarşı sakinleri onunla fotoğraf çektirmek için adeta yarıştı. Sarah’ı kucaklayan İsraili bir kadın ona, “Bu denli dürüst ve cesur olduğun için teşekkür ederiz. Sen dünya kadınlarına örnek ve ilham olabilirsiniz” diyordu. Esmir güzeli Sarah Idan’ın İsrail’e gelmeden önce tabii ki endişeleri, çekinceleri vardı. Ancak, ülkeye ayak basmasıyla birlikte sevgi ve ilgiyle kuşatıldı. Oysa bir İsraili ile dost olmanın bedelini ağır ödemişti; ülkesine girmesi yasaktı. “Şimdilik Irak’a giremem. İsrail ile ilişkiler düzeldiğinde, Irak’a girmem mümkün olacak” diyen Sarah’a göre Irak halkı ile İsrail halkı birbirine düşman değil, düşmanlık tohumlarını ekenler her zaman hükümetler.

“Eminim, benim burada olduğuma sevinen çok sayıda Iraklı vardır” diyor.

Gerçekten de halklar arasında düşmanlık tohumlarını ekenler hep yönetimler oluyor. Hele siyasi rant uğruna insanların beyinlerinin yıkanması, halklar arasındaki ilişkilere zehirli tohumlar atılması, birbirlerini, kültürlerini, geleneklerini tanımaktan hoşnut bölge insanlarına zarar veriyor; ne yazık ki, yıllar boyunca onarılamayacak büyük bir enkaz yaratıyor.

Kaynak: “Irak’tan Konuşumuz Vardı” - NELLY BAROKAS

Yapay Zekâ'da iyilik

Bir yandan, ‘robotlar dünyayı ele geçirecek mi’ tartışmaları yaşanadursun, yapay zekânın dünyaya ve yaşam kalitesine katkı sağladığı çalışmalar giderek artmaktadır. Bu yılın Ocak sayısında yapay zekâ nedir ve bu alanda ne tür gelişmeler oluyor konusunu genel hatlarıyla yazmıştık. Bu yazımızda ise teknoloji ve iyi arasındaki bağlantıdan ve iyi amaçlarla yapılan çalışmalardan bahsedeceğiz.

Teknolojinin hızla gelişmesiyle beraber günlük hayatlarımız da son yıllarda hızla değişti ve değişmeye de devam ediyor. Bu gelişmelerin ve değişimlerin etik değerlendirmelerinin ne kadar yapıldığı ise önemli bir sorudur. Etik, binlerce yıldır, daha “iyi” bir yaşamın nasıl olacağını sorgular. Etik ve teknolojinin bağlantısıyla ilgili ise genel olarak iki temel görüş bulunmaktadır. Bunlardan birincisini, Amerikalı tarihçi Malvin Kranzberg’in teknoloji kanunlarından ilki özetlemek-

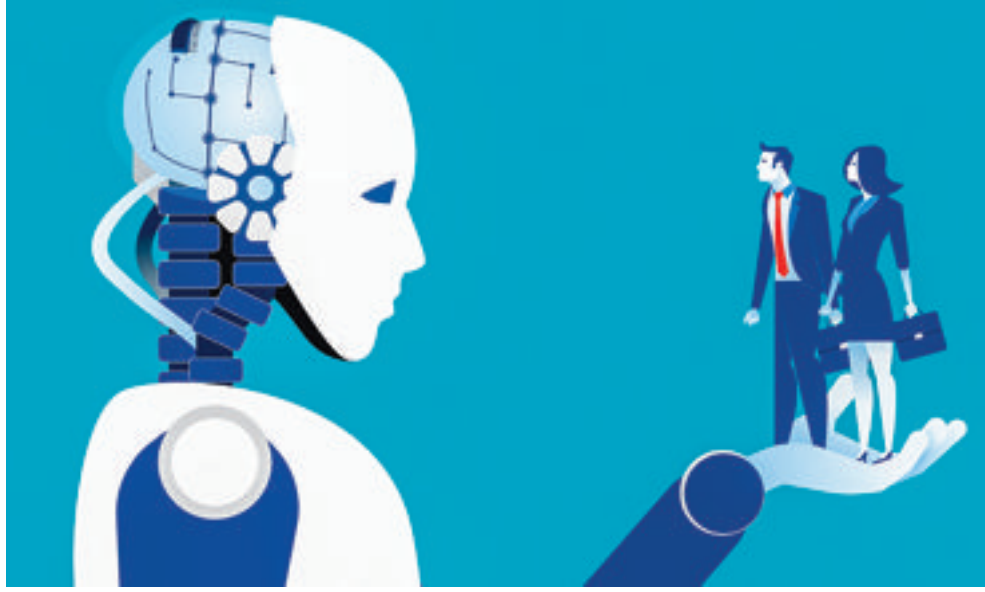
tedir, “Teknoloji ne iyi ne de kötüdür; nötr de değildir.” Teknoloji, doğası gereği taraf tutmaz ve iyi ya da kötü değildir, ancak sonuçları da nötr değildir. Etik ve teknoloji iki farklı konudur ve teknolojinin nasıl olduğu, daha çok kullanım amacıyla belirlenir. Diğer görüş ise *etiğin ve teknolojinin birbirinden ayrı tutulmayacağı* savunur. ‘Tasarımcıların kendi değerleri, varsayımları, normları vardır’ der. Bir teknoloji tasarlanırken arka plandaki amaç ve yaklaşımın iyi mi yoksa kötü mü

olduğu, teknolojinin gidişatını belirleyecektir. Bu doğrultuda baktığımızda, teknolojinin çıkış noktasına göre her iki durumun da söz konusu olabileceğini söyleyebiliriz. Teknoloji ve yenilikler bazen belli bir probleme yönelik geliştirilirken bazen beklenmedik

bir şekilde ortaya çıkabilir ve uygulama alanları çalışmanın doğrultusunu belirleyebilir. Aslında her iki durumun da farklı koşullarda söz konusu olabileceğini söyleyebiliriz. Yapay zekânın gelişmesiyle ortaya çıkan karamsar görüşler, robotların insanları işsiz bırakacağından, otonom silahların sivil insanları tehdit edeceğinden, veri canavarı şirketlerin, kişilerin özel hayatlarını nasıl ihlal edeceğinden gem vurmaktadır. Daha da öteye gidenler,

terminatör robotların dünyayı ele geçireceğini söyleyebilmektedir. Bu eleştiriler bazen çok ileriye gitse de Google ya da Facebook gibi devlerin dünyanın en iyi beyinlerini işe alarak dünyadaki açlığa son bulmak yerine, nasıl daha iyi reklam sunarız üzerine çalıştıkları da bir gerçek. Dünyayı kurtarmasalar bile Google, yapay zekâ çalışmaları için bir etik kurulu kurduğunu 2014 yılında açıklamasına rağmen, kurulla ilgili en ufak bir bilgi dahi vermiyor. Facebook ise ancak ortaya çıkan skandal sonrasında süreçlerini düzenlemek zorunda kaldı. Bütün bu yaşananlar ise yapay zekânın iyi olmadığı ve terk etmemiz gereken bir teknoloji olduğu algısını ortaya çıkarmamalıdır. Unutulmamalıdır ki, günümüzde hemen hepimizin ulaşım, seyahat ve iletişimini çok kolaylaştıran motorlu taşıtlar ve uçaklar, ilk başta tamamen askeri amaçlarla icat edildiler ve uzun bir süre de bu şekilde kullanıldılar. Günümüzdeki noktaya gelmek ise

çok da hızlı ve kolay olmadı, ancak gelişimin doğrultusu iyiye ve iyiliğe doğru yöneldi. Yapay zekâ alanındaki yeniliklerin, sosyal ve ekonomik hayata başarılı ve yükseltici şekilde entegre edilmesi de beraberinde birçok zorluğu getirmektedir. Bu entegrasyonlar, ekonomik ve sosyal farklılıkları daha da uçurumlara sürükleyebilir ya da doğru yaklaşımlarla bu farklılıkların başarılı şekilde azalması doğrultusunu kazanabilir. Ortaya sunduğu bilgi ve ürünlerle önyargılarımızın pekişmesine neden olabilir ya da mevcut önyargıların görünür olmasını sağlayarak ilgili konularda bilinçlenmemizi sağlayabilir. Örneğin Google'ın çeviri ürünü, tüm dünyadaki cinsiyet ve ırk ayrımcılığının çok daha net bir şekilde görünür olmasına vesile olmuştur. Dünyanın çeşitli yerlerinde, yapay zekânın iyi ve iyilik

yebilir ya da doğru yaklaşımlarla bu farklılıkların başarılı şekilde azalması doğrultusunu kazanabilir. Ortaya sunduğu bilgi ve ürünlerle önyargılarımızın pekişmesine neden olabilir ya da mevcut önyargıların görünür olmasını sağlayarak ilgili konularda bilinçlenmemizi sağlayabilir. Örneğin

Google'ın çeviri ürünü, tüm dünyadaki cinsiyet ve ırk ayrımcılığının çok daha net bir şekilde görünür olmasına vesile olmuştur.

Dünyanın çeşitli yerlerinde, yapay zekânın iyi ve iyilik

UZMAN DOKTOR “YAPAY ZEKÂ”

Sağlıkla ilgili sorunların tespitinde uzman doktorların yanı sıra, kullanılan cihazların da büyük önemi bulunmaktadır. Örneğin, zatürre teşhisi için uzman doktorun akciğer röntgen filmine bakması gerekmektedir. Ancak, yapılan çalışmalarda, yapay öğrenme tekniklerinin akciğerin ultrason görüntülerinden de zatürre tespiti yapabildiği görülmüştür. Ayrıca diğer alanlarda yaşanan gelişmeler de cep telefonlarının ultrason olarak kullanımına olanak sağlamaya başlamıştır. Tüm bu gelişmeler, bir sağlık görevlisinin, olanakların çok düşük olduğu bölgelerde cep telefonuyla zatürre teşhisini koyabilmesine imkân sağlamaktadır. Özellikle çocuklarda ölüm nedenlerinin başında gelen zatürre için yapılacak teşhisler, ölüm oranlarını önemli ölçüde azaltacaktır.

için kullanımına yönelik çalışmalar hız kazanmaktadır. Örneğin, yakın zamanda Carnegie Mellon Üniversitesi ve Güney California Üniversitesi'nde 'İyi için Yapay Zekâ' dersleri açıldı. Birçok şirket, Facebook ve Cambridge Analytica skandalından sonra, gizlilik politikalarını ele alıp güncelleme yoluna gitti. Microsoft, yapay zekânın toplumdaki rolünü inceleyen bir kitap çıkardı ve konuyla ilgili önemli çalışmalar yapmaya devam ediyor. İyi

için Yapay Zekâ zirveleri, Birleşmiş Milletler'in 2030 yılına kadar 'Sürdürülebilir Gelişme Hedefleri' ('Vision2030') doğrultusunda yapay zekâ alanında yapılabilecek çalışmaları yönlendirmek için oluşturulmuştur. 'Vision2030'un amacı işbirliğini, yenilikleri ve uygulamaları teşvik etmektir. Hedefler arasında yoksulluğun kalmaması, açlığın ortadan kalkması, sağlık ve iyi halin artırılması, kaliteli eğitim, cinsiyet eşitliği, temiz su sağlanması, temiz

enerji, eşitsizliğin azaltılması, iklim eylemleri, su altında ve yer üstünde yaşam gibi konu başlıkları bulunmaktadır. Bu hedefler doğrultusunda çeşitli projeler geliştirilmekte ve bu örnekler hızla artmaktadır. DeepMind şirketinin kurucu ortağı Mustafa Süleyman, Wired dergisindeki yazısında şunları söylemiştir: "... Bunları [yapay zekâdaki gelişmeleri] doğru yapmak, sadece iyi niyetli olma meselesi değildir. Etik yapay zekânın ne olduğunu bulmak için pratik, zor ve pis işi yapmak zorundayız. Eğer yapay zekâyı insanlar ve gezegen için çalışır hale getirebilirsek, o zaman etkisi dönüştürücü olabilir. Şu anda, çok fazla olasılık var..."

'Toplumsal İyilik için Yapay Zekâ'

Amerika'da gerçekleştirilen 'Toplumsal İyilik için Yapay Zekâ' adlı çalışmada, yapay zekânın kentsel

Doktora öğrencisi ve araştırma görevlisi Binnur Görür

Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Emre Uğur

TEKNOLOJİDE YAPAY ZEKÂ

Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği bölümünde Doktora öğrencisi ve araştırma görevlisi olan Binnur Görür öncülüğünde, özellikle yaşlılar için bir insanüstü robotu geliştirildi. İnsan eğitmenin yerini alması planlanan robot, özellikle evde tek başına kalan yaşlıların hayatını kolaylaştırmayı hedeflemekte. Robot sadece hareketleri göstermekle kalmıyor, kişinin, hareketi doğru yapıp yapmadığını kontrol ediyor ve gerekli geri bildirimleri yapıyor. Binnur Görür, yakın zamanda Microsoft'un dü-

zenlediği Teknolojinin Kadın Liderleri ödül töreninde, Jüri Özel Ödülü'nün sahibi oldu. Ayrıca, Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Emre Uğur, çocukların bilişsel öğrenme şekillerini temel alan, gelişimsel psikolojiyi temel alan gelişimsel bilişsel robot alanında çalışıyor. Grubuyla birlikte yaptıkları çalışmalar, görerek davranış öğrenmenin bir adım ötesine giderek, kişinin bir sonraki adımını tahmin ederek, yardımcı olmasını amaçlıyorlar. Bunun başarılması alandaki önemli gelişmelerden olacaktır. Bu çalışma, özellikle yaşlılar ve engellilerin yaşam kalitesinin artmasını sağlayacak bir gelişme olacaktır.

ERKEN TEŞHİSTE YAPAY ZEKÂNIN ROLÜ

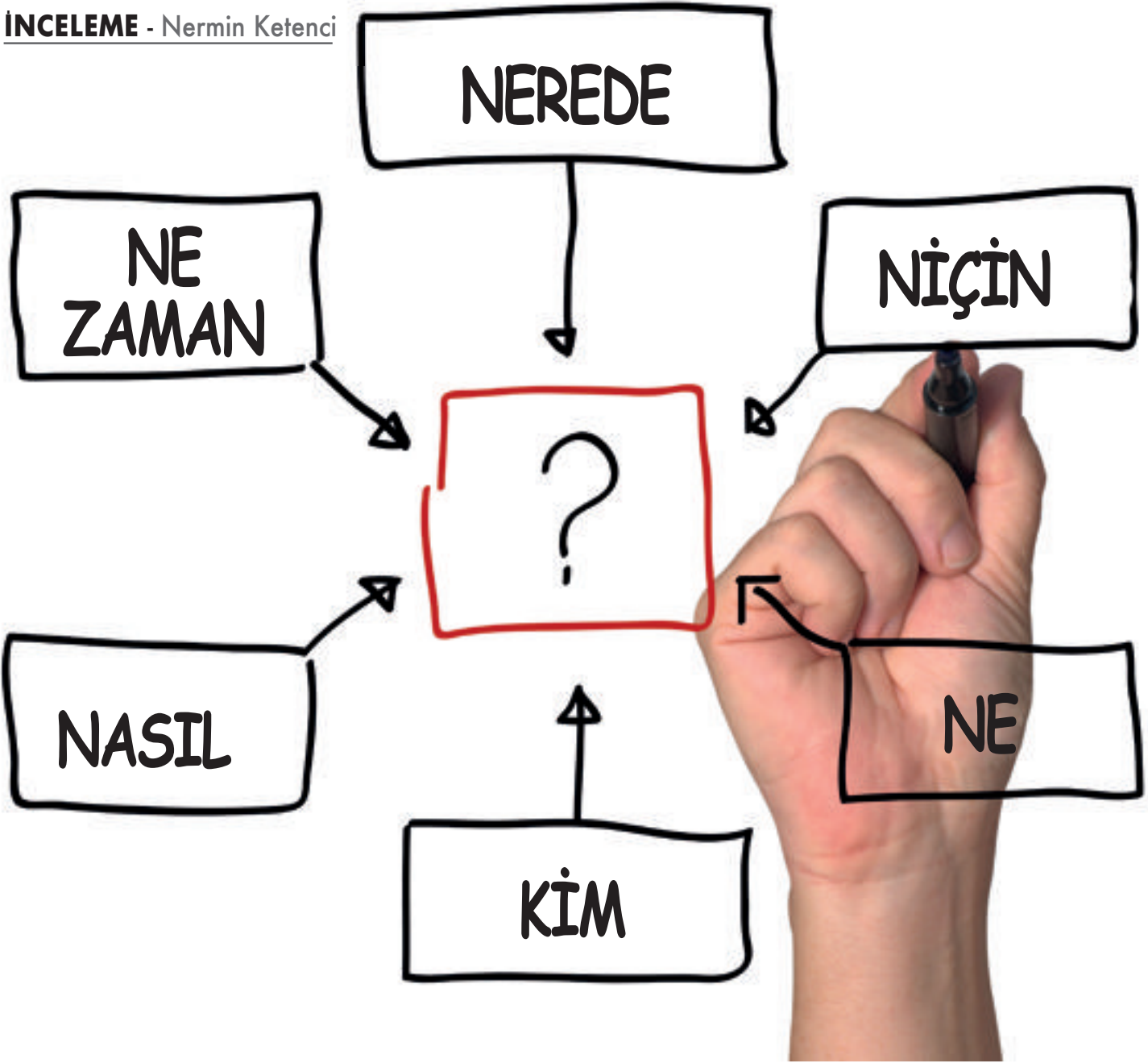
Yapay zekânın en etkili olabileceği alanlardan biri sağlık sorunlarının tespittir. Bir hastalığın veya problemin çözülebmesindeki ilk adım, sorunun ne olduğunun tespittir. Erken teşhis ise sıkıntının büyümeden engellenebilmesi için hayati önem taşımaktadır. Örneğin, yapay zekâ ve derin öğrenme teknikleri, melanom hastalığının teşhisi için insan dermatologlarını geride bırakmaya başladı. Buna benzer başarı hikâyeleri giderek artmaktadır. Yapay zekâ teknikleri sağlık alanında uzmanlardan daha başarılı teşhisler yapmaya başladılar ve teknolojik gelişmelerdeki hız göz önüne alındığında birçok hastalığın teşhisi anlamında giderek insanlardan daha başarılı olmalarını rahatlıkla bekleyebiliriz. Bu sistemler sadece daha doğru teşhisler yapmakla kalmayıp aynı zamanda daha erken teşhisler de koyabilirler. Öte yandan bu sistemlerin en önemli etkileri, kullanımlarındaki yaygınlık olanağıdır. Bir tarafta dünyanın en başarılı ilk 100 dermatoloğu ve onların bakabilecekleri sınırlı sayıda hasta sayısı varken, diğer tarafta tüm dünyaya erişebilecek çok daha başarılı bir teşhis sisteminin ulaşabileceği sınırsız sayıda insan vardır. Bu sistemler sayesinde her bir doktor, söz konusu hastalık hakkında en iyi şekilde eğitilmiş bir uzman seviyesinde yardım alabilir. Ayrıca bu sistemlerin kullanımı, işlenen veri ve geliştirmeler arttıkça sistemin başarısı da artacaktır. Çünkü bu sistemlerin bilgi birikimini aktarması noktasında insanlarda bulunan engeller bulunmamaktadır. Öte yandan konu sadece doktorların etkin ve başarılı destek alması değil, doktor erişiminin olmadığı birçok yerin de en azından dünyanın en başarılı doktorları seviyesindeki sistemlere erişiminin sağlanabilmesidir.

hayatının düzenlenmesi, sağlık, çevresel sürdürülebilirlik ve toplumsal refah için nasıl kullanıldığı ve kullanılabileceğiyle ilgili bir rapor hazırlanmıştır.

Kentsel Hesaplama, hesaplama teknolojisinin kentsel alanlarda kullanımına verilen isimdir. İnsanların hayatlarını kolaylaştırmak, ihtiyaç ve isteklerine ulaşmalarını önemli ölçüde sağlamak hedeflenmektedir. Eğitim, iş olanakları, sağlık, market, banka gibi her türlü kişisel servislere erişim de bunlara dâhildir.

Kentlerde gerçek zamanlı, adaptif trafik sinyal kontrolü: Carnegie Mellon Üniversitesi'nin yaptığı çalışma sonucunda, Pittsburgh kentinde seyahat süresinin %25, bekleme süresinin %40'ın üzerinde ve karbon dioksit salınımının %21 seviyesinde azaldığı gözlenmiştir. Bu çalışmada, özellikle kavşaklardaki trafik sinyallerinin gerçek zamanlı planlama ve zamanlama kontrolü problemi için yapay zekâ teknikleri kullanılmıştır.

Yapay zekânın, dünyadaki açlığı yok etmesi, eşitsizlikleri azaltması, siyasi ve ekonomik katkılarının gözle görünür olması, yaşam kalitesini arttırması, dünyaya verilen zararları en aza indirip iyileştirme sürecini başlatması, önlenbilir birçok ölümün önüne geçmesi için daha yapılacak çok iş var. Yine de bu çalışmaların çok geç kalınmadan artarak ve hızlanarak devam ettiğini görmek umut verici.

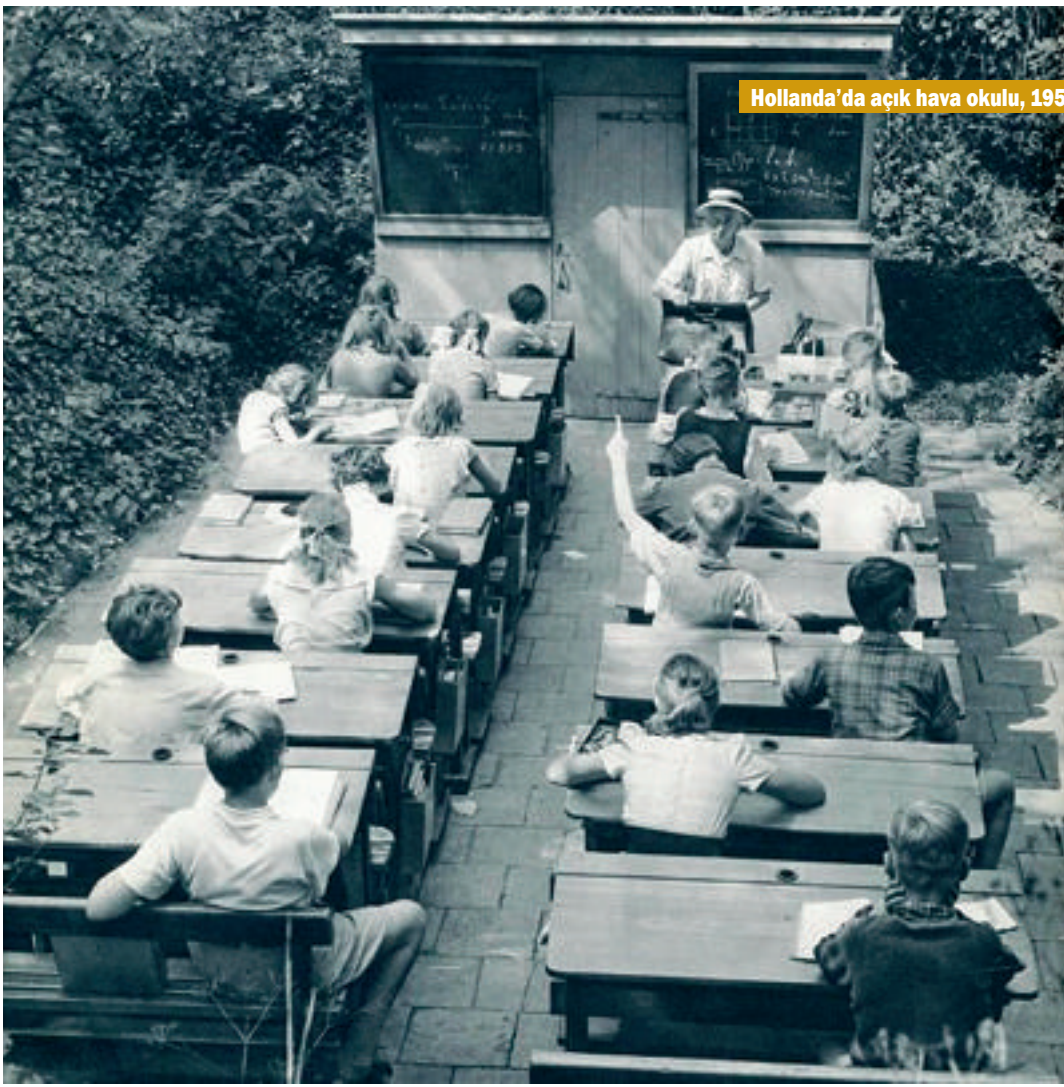
İYİ EĞİTİM ŞART

Taş devrinde bir yetişkinin, çocukları toplayıp, “Bugün, bu taşla deri nasıl kesilir konusunu işleyeceğiz”

diyemeyeceğini düşünürsek; anlamak/öğrenmek- öğretmek fikrini geliştirmenin ve yöntemler keşfetmenin önemini fark ederiz. Binlerce yıl hayatta kalıp üstüne büyük uygarlıklar kurabilmemizi görme, deneme, yanılma ve sonunda başarıma sürecimize

borçluyuz. İletişim geliştikçe her kuşak ne öğrendiyse bir sonrakine aktardı; sonra aktarma işinin bir kısmı kurumlara geçti. Kurumların programları devlet politikalarından etkilendiği için eğitim her zaman gündemde kaldı ve hep eleştiri konusu oldu. Bu sorumluluktan bunalan bir asır önceki Maarif Nazırı Emrullah Efendi esprisini bile yapmıştı: “Şu mektepler olmasaydı, ben bu maarifi ne güzel idare ederdim.” Bugün çok kolay ulaştığımız ‘bilgi’ asırlar boyunca aslanın ağzın-

daydı. Otoritelerin, gücü tehdit eden bilgiyi kabullenmeleri, ayrıcalıklı olmayanların da bilgiye ulaşabilmeleri uzun mücadelelerin sonucu. Bugün, görünüşte ona ulaşmak çok kolay ve önceki kuşağa dönüp soran yok. Artık yaşlı ya da genç, asıl zor olan, bilgi bombardımanından bizi koruyacak süzgeci edinmek. Konuşma becerimizi, 200.000 kadar yıl önce bir mutant gen sağlamıştı. Tabii ki, konuşmakla yetinmedik, postu boncukla, buğdayı çömlekle değiş tokuş etmek

PISA

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından geliştirilen PISA (Programme for International Student Assessment), üç yılda bir 15 yaşındaki öğrencilere uygulanan bir program. PISA çalışmasının amacı, eğitim yöntemlerini standartlaştırmak, dünyada okul çocuklarının başarı-sını karşılaştırmak ve test etmek. 1997'de geliştirilen bu değerlendirme programı ilk kez 2000 yılında uygulanmış.

2015 PISA raporundan birkaç bilgi derledik. Örneğin başarılı ve ortalama ad-dedilen çocukların hayata dair memnuniyetleri arasında kayda değer bir fark yok, yani 'tatminkâr' bir hayat, ders başarısının olmazsa olmazı değil. Disiplin sağlanamayan okullarda 'kabadayılığa' maruz kalan öğrencilerin, ailelerinden okulla ilgili sorunlarda yardım görmediği; aileleriyle zaman geçiren çocukların ise PISA sonuçlarının yüksek olduğu anlaşılmış. Fiziksel faaliyetlerde bulunmanın, ruhsal sağlığı ve iletişim becerilerini geliştirdiği, evle ve aile fertleriyle ilgilenen öğrencilerin takım çalışmasına ve arkadaşlık ilişkilerine değer verdiği görülmüş. Kızların, ilişkilerde pozitif yaklaşım sergilediği, başkalarının düşünceleri ve başarılarıyla ilgilendiği; erkeklerin, takım çalışmasına olumlu yaklaştıkları ve iş birliğinin verimliliğe katkısını fark ettikleri tespit edilmiş. Fen derslerinde üstün performans sergileyen öğrencilerde erkekler bir miktar önde görünse de Finlandiya'da kızlar başarılı.

Kaynak: <http://www.oecd.org/pisa/>

istedik. Yazı, işte bu ticaret nedeniyle ortaya çıktı. Gramer, sonraki kuşakların kaygısıydı, başlangıçta isimleri ve birkaç fiili rastgele yerleştirmek yetiyordu. Yazının, sembolik bir sistemden konuşmayı temsil eder hale gelmesi, İÖ. 2500 civarında oldu. Sonuçta, ses çıkarmaktan derdimizi yazıya dökene kadar geçen süre hayal gücümüzü çok zorlar.

Eğitimde standart metinlerin kullanıldığı ilk okullar, İÖ. 3000'lerde ilklerin adresi Mezopotamya'da kurulmuştu. Roma'da da standartlaşmış bir eğitim sistemi vardı. Öğrencilere dilbilgisi, retorik, diyalektik, aritmetik, müzik, geometri, gökbilim öğretilirdi. Kutsal günlerin hesaplanması büyük önem arz ettiğinden, yortu günü hesabını yapmak için gereken *quadrivium* uzmanlığı, manastır eğitiminin temeliydi. Eğitimin dinden bağımsızlaşması kolay olmayacak, kilise laikleşme kapılarını açan bilimi terbiye etmek için çok mücadele verecekti.

1100 ile 1200 arasında yazıya dökülen belgeler elli kat artmıştı. Düz yazılan kutsal kitaba, bap ve mısra sistemi 1200'lerde getirildi. Kelime ayırma, noktalama işaretleri, bölüm ve sayfa başlıkları 14. yüzyıl başlarında uygulanmaya geçene kadar kelime, cümle, paragraf ayırımı yoktu ve okuma yüksek sesle yapılırdı. Kütüphaneler sessizliğe 1400 başlarında ancak kavuşabilecekti. Karizmatik kişiliklere, azizlere öykünme yerine, kitaptan öğrenme, eğitimin temel unsuru haline geldi. Okumanın kişiye özel olması -bir değerlendirmeye göre- 1500'lerde müstehcen kitapların artışına yol açmıştı. Din, diplomasi ve eğitim dili Latincenin egemenliği 17. yüzyıla kadar devam etti. Dahî sanatçılarıyla tarihe damga vuran Rönesans hümanizminde, eğitimin insan onurunu yükselttiğine inanılırdı; eğitim sadece öğretmeyi değil, iyi yurttaş yaratmayı da amaçlamalıydı. Skolastik bağnazlık eleştirilerinin yanı sıra, hümanizmin bir başka başarılı

alanı eğitimdi. 16. yüzyılda deniz aşırı keşiflerden akan altın ve gümüşün sağladığı refah sayesinde, kilise ve aristokrasiden orta sınıfa geçen sermaye sayesinde eğitime ilgi artmıştı.

Okul kurma yetkisi Papa, İmparator ya da Kraldaydı. Şehirlerdeki katedraller loncaların ve öğrencilerin toplanma yeri idi. Katedral okullarında bir grup öğrenci bir hocaya bağlıydı. Bunlar manastırın dünyadan kopuk öğrencileri değillerdi. Başta sadece papaz yamakları iken, daha sonra pratik beceriler edinmek istediler. Başlangıçta öğretilenler Latince, şarkı, nesir ve manzum parçaları kaleme almak iken, rahiplik yapmayacak öğrencilerin talepleri hukuk, tıp ve doğa tarihi idi. *Universitas* bugünkü anlamına 14. yüzyıl sonunda kavuştu.

Birbirleriyle geçinemeyen Katolikler ve Protestanları Köpernik en az bir konuda birleştirmişti. O zamana kadar kozmolojik meseleler karşısında susan Kilisenin, 1633'te güneş merkezli evren öğretisini yasaklaması, özellikle eğitilmiş kesimi şoka uğratmıştı. İlahi aklın işleyişini anlamak için yola çıkan 'bilimin buluşları' ile 'kutsal anlatılar' arasındaki makas açılmaya başlamıştı. Meleklerin gerekmediği bir dünya Newton'la mümkün oldu.

Avrupa siyasi istikrara kavuştuğunda, büyük sermaye gerektiren demiryolu, vb projeleri finanse etmek için kurumlar açıldı ve buna bağlı olarak bilim ve teknoloji okulları ortaya çıktı. Zanaatkarlık dönemi bitiyordu. Fabrika denetim ve disiplin mekânıydı, uzmanlaşma gerekiyordu ve zaman paraydı. Sanayi devrimine yol açan çoğu icat, geleneksel bilim insanları tarafından yapılmamıştı. Fabrika şehirlerindeki 'muhalif akademiler', normal üniversitelere girmelerine izin verilmeyen

Montessori

Anglikan kilisesi dışındaki rahipleri eğitmek için kurulmuş okullardı. 18. yüzyılın en etkili bilim akademisi, bunlardan biri olan Ay Derneği (Lunar Society) idi. Demokrasi, bilim ve sanayileşme çağı 20. yüzyılda, eğitimin artık demokrasinin ihtiyaçlarını karşılaması gerekiyordu. Ağırlığı azalan aristokrat kesimin mirası olan otoriter yaklaşım terk edildi. Kapasitelerini ortaya çıkarmak için çocuklar eğilimlerine göre eğilmeliydi. Bilim, kapıları açmıştı artık...

Kaynak: Fikirler Tarihi, Peter Watson, YKY

Çeşitli yaklaşımlar

İsimler farklı olsa da ortak amaç özgüvenli, haklara saygılı, çevreyi önemseyen, özgür bireyler yetiştirmek, çocuğun bütünsel gelişimini hedeflemek. En önemli ölçüt okulun, çocuğun merakını ve öğrenme isteğini artırması, çünkü eğitim hayatı boyu sürmesi gereken bir uğraş.

Montessori Bu yöntem özgüven, inisiyatif, konsantrasyon, düzen, ne istediğini bilme, bağımsızlık, başkalarına saygı yaklaşımı üzerinden çocukların kapasiteleri doğrultusunda öğrendiklerine odaklanır. Farklı yaş gruplarındaki çocukları aynı sınıflarda toplayan yaklaşımın amacı, büyük yaş çocukların küçükler için rol model olması; büyükler açısından da yardımlaşma ve özgüveninin desteklenmesidir.

Waldorf Temel amaç, çocuğun tüm gelişim alanlarına odaklanarak eğitim almasıdır. Oyun merkezli Waldorf yaklaşımında, farklı yaş gruplarındaki çocukların aynı sınıflarda eğitim alması sağlanır. Yoğun bahçe zamanının olduğu programda, çocukların doğa ile iç içe olması, doğa bilinci ve sevgisinin oluşturulması amaçlanır. Reggio Emilia Projeler çocukların ilgilerine göre seçilir ve müfredat oluşturulur. Öğretmenin rolü, çerçeveyi belirlemek ve çocuk-

Finlandiya formülü: Herkes'e eşit imkân

Okula başlama yaşı yedidir, çocuklar okula yürüterek ya da bisikletle gider. Eğitim, müfredatı basit ve genel bir çerçeve tanımlamaktan ibarettir. Ana-babalar derslere yardım etmez. Öğrenciler ve öğretmenler ilgi ve ihtiyaçlar doğrultusunda eğitim-öğretim programlarını şekillendirebilirler.

Finli öğretmenler de ebeveynler de matematik veya fen derslerindeki soyut kavramları öğretmenin en iyi yolunun müzik, drama ya da spor uygulamaları olduğunu düşünür.

Akademik ve akademik olmayan öğrenme biçimleri arasında kurulan bu denge, çocukların okuldaki mutluluğunu sağlamanın formülüdür. Öğrencilere ödev verilmez. Sekizinci sınıfın sonuna kadar not verme zorunluluğu yoktur ve öğrenciler standardize edilmiş bir sınav sistemine tabi değildir; sadece 16 yaşlarında tülke genelinde bir sınava girerler. Bir öğrenci yeterince iyi öğrenemiyor, uyum gösteremiyorsa öğretmenler programı onun bireysel ihtiyaçlarına göre düzenler.

Finlandiya'da öğretmenler başarılı-başarısız olarak yargılanmaz. Eksikleri görülenlere, yeni eğitim-öğretim programlarıyla kendilerini geliştirme yolu açıktır. Öğretmenler günde ortalama dört saat ders verir ve haftada iki saat mesleki gelişimleri için eğitimlere katılırlar. Tüm öğretmenlerin en az master derecesi vardır ve üniversite başarısı en yüksek %10'luk dilimden seçilirler.

Eğitim harcamaları devlete aittir. Eşitlik kavramına olağanüstü değer verilir. Okulların hemen hemen başarı düzeyi aynıdır, rekabet değil, aksine dayanışma vardır. Tüm çocuklar zekâ ve becerileri ne olursa olsun aynı sınıflarda okur.

Kaynak: <http://www.egitimpedia.com/dunyanin-en-sasirtici-egitim-sistemi-finlandiya/>

ların özgürce araştırmasını sağlamaktır.

PYP (Primary Years Program)

Çocukların sosyal ve fiziksel dünyayı aktif olarak öğrenmeleri amaçlanır. Bilginin tek başına yeterli olmadığından hareketle kavram, beceri ve tutumların da geliştirilmesi hedeflenir.

High Scope Müfredatın merkezî aktif öğrenmedir. Çocukların kendi kendilerine planlayıp öğrendikleri bir programdır.

Bank Street Çocuklar aktif öğrenir, araştırır, gözlemler ve farklı müfredatları tecrübe ederler.

Creative Curriculum Birçok yaklaşımı içinde barındırır. Öğretmenin rolü, çocukları yönlendirmek ve süreci gözlemleyerek değerlendirmektir.

Cooperative Ailelerin çocuklarının eğitime katıldığı ve okulda söz sahibi olduğu bir programdır; ana-babalar sınıfların düzenlenmesi ve programların hazırlanmasında okul ile iş birliği içindedir.

Kaynak: <http://www.egitimpedia.com/okul-oncesinde-reggio-emilia-waldorf-montessori-ve-digerleri/>

Hangi yaşta ne öğrenilir?

Kendine yeten bireyler haline gelmenin yolları küçük yaşlarda döşenir. En sağlam beceri ve alışkanlıklar genellikle erken yaşlarda edindiklerimizdir. Her çocuğun gelişim hızı ayrıdır, herhangi bir becerinin kazandırılmasındaki temel kıstas yaş değildir; ancak bu listedeki yaş aralıkları, çocukların ne zaman yeni bir beceri edinmeye hazır olacak şekilde geliştiği konusunda yol gösterebilir. Çocuğa bir beceri kazandırmaya çalışırken öncelikle kişisel gelişiminin dikkate alınması gerekir.

Uyku düzeni ve yüzme: 1 - 6 yaş arası. Temel yemek yapma becerileri: 2 yaş ve üzeri. Destek tekerlekleri olmadan bisiklete binme: 3 - 8 yaş arası. Dişlerini yardımsız fırçalama: 6 - 8 yaş arası. Ayakkabı bağı bağlama: 6 - 8 yaş arası. Para idaresi: 6 yaş ve üzeri. Çamaşıra yardım: 8 - 12 yaş arası. Harita kullanma ve tek başına toplu taşımayla bir yere gitme: 6 - 13 yaş arası. Başka bir canlıya bakma: 6 yaş ve üzeri.

Kaynak: <http://www.egitimpedia.com/cocuklar-hangi-yasta-ne-yapabilir/>

Yoğun bahçe zamanının olduğu Waldorf programı

“İyi Tüylüler” in

Nar Hareketi

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Elektrik Elektronik Fakültesi mezunu bir grup, uzun yıllara dayalı dostluklarını bir sosyal sorumluluk projesi ile taçlandırdı. Mezunlar “Nar” ismini verdikleri bu uzun soluklu proje kapsamında bugüne kadar iki ilkokul seçerek, İstanbul’da yaşayıp da henüz deniz görmemiş, bir tiyatroya, müzeye gitmemiş çocukların hayatlarına renk kattılar. Miniklerin bazıları, nicedir kulaklarına çalınan “İTÜ’lü” ifadesinin ne anlama geldiğini anlamamışlardı; tek bildikleri, onlara bu kadar çok emek veren, zaman harcayan amcaların, teyzelerin iyi insanlar olduklarıydı. İçlerinden bazıları, kaleme aldıkları teşekkür mektuplarını “İyi Tüylü” veya “İyi Tüllü”lere hitaben yazdılar. Özellikle “İyi Tüylü” ifadesi, yıllar içinde grup üyelerinin birbirlerini yüreklendirmek için kullandıkları bir motto haline geldi.

Nar hareketinin yorulmaz neferleri **Robert Sason, Şevket Katipoğlu ve Vural Akman...** Bununla birlikte, projenin başarısında, onu kalpten benimsemiş geniş “İyi Tüylü” ailesinin yıllar içinde sunduğu maddi ve manevi desteğin hayati önemi var. Özellikle son yıllarda bu projeye emek vermekte olan ikinci nesil “İyi Tüylü”ler **Aslı-Samet Durmaz, Büşra-Can Şirin, İdil-Savaş Yasan, Berceste Katipoğlu, Pelin-Berke Erem, Güliz-Berk Yılmaz ve Aba-Melih Kantarcı...**

“Bana iyilik eden, bana iyi olmayı öğretir.”

Thomas Fuller

Size sayısal bir kod versem, “4.71” desem, aklınıza öncelikle ne gelir? Bir yedek parça numarası? Belki bir yazılımın son sürümü? Benim zihnimde ise bu kod, arkadaşlığın, dostluğun, paylaşımın ve geniş bir aile olmanın hazırla eş anlamlı... “4” İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Elektrik Elektronik Fakültesi’nin kodu; “71” ise bu fakülteye 1971 yılında girmiş olan öğrencileri ifade ediyor. Türkiye’nin dört bir yanından, pırıl pırıl 105 öğrenciden oluşmuş 4.71’liler, temellerini sınıfın yegâne kız öğrencileri Prof. Dr. Eren Erdoğan ile **Aygün İlhan**’ın attığı bir iletişim ağı sayesinde, yıllar içinde bağlarını hiç koparmadılar. Zaman içinde grup, “gelinler ve damatlar”la, takiben çocuklar ve nihayet onların eşleri ile daha da büyüdü. Uzun zamandır ülkemizin farklı şehirlerinde düzenlenen, aylar öncesinden en küçük detayına kadar planlanmış yıllık büyük buluşma toplantılarına, İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Antalya, Denizli ve Muğla’da yaşayan 4.71’liler, aileleri ile birlikte katılıp hasret

“Çocuğum ilk defa tiyatroya gideceği için, dün gece heyecandan uyumadı!”

gidermekteler. Eşim Leon Haleva sayesinde bir üyesi olduğum 4.71 ailesinin sosyal sorumluluk projesi olan “Nar”ın, henüz yalnızca bir düşünce iken, birçok kişinin katkı ve gayretleriyle fi-
lizlenmesine; ve nihayet çocukların hayatlarına kitapla, fotoğrafla, resimle, müzikle, tiyatroyla dokunan bir harekete dönüşmesine tanıklık ettim. Bu projeye emek verenlerin ödülü ise, bir velinin şu sözlerinde gizli: “Çocuğum ilk defa tiyatroya gideceği için, dün gece heyecandan uyumadı!”

Çocukları her hafta bir kültürel etkinlikle tanıştıran 4.71 grubu, onları tiyatrolara, müzelere götürdüler...

(soldan sağa) Robert Sason, Lolita Haleva, Aslı Durmaz, Samet Durmaz ve Can Şirin

İTÜ 4.71 Grubu'nun Nar Hareketi

4.71'lilerin Nar Hareketi 2006 yılında, İstanbul'da Leman Ana İlköğretim Okulu ile başladı. Çocukları her hafta bir kültürel etkinlikle tanıştıran 4.71 grubu, onları tiyatrolara, müzelere götürdüler. Okula voleybol sahası yapıp antrenörlü voleybol çalışmaları başlatıldılar. Müzik aletleri alarak müzik etkinlikleri yapmalarına, okuma yarışmaları düzenleyerek daha çok okumalarına katkıda bulundular. Okulda fotoğrafçılık kursu açıp sergi düzenleyerek, çocukların özgüveninin gelişmesini gözlemlediler; bunun kıvançını yaşadılar. Sekizinci sınıf öğrencilerinden başarılı olanlarını kurslara göndererek, sınavlara hazırlanmalarına yardımcı oldular.

İTÜ 4.71 grubu 2015 yılından itibaren de Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu öğrencilerinin

4.71 grubunun en büyük hayallerinden biri, Nar projesinin benzerlerinin hayata geçirilmesi...

hayatlarında fark yaratmaya başladı. Bu kez “Genç 4.71”lilerin desteği de gruba güç katıyor. Büyüklerinden devraldıkları sorumluluk duygusuyla bu gönüllü ve özverili çalışmayı sürdüren Genç 4.71'liler, okula güzel bir kütüphane kazandırmakla kalmayıp, öğrencileri tiyatro, müze gezileri, konser gibi etkinliklerle buluşturarak, onların sosyal ve kültürel yönden de güçlü bireyler olmaları için çaba harcıyorlar.

Bu sosyal sorumluluk projesinin mimarları olan 4.71 grubunun en büyük hayallerinden biri, bu hareketin örnek alınması ve Nar projesinin benzerlerinin hayata geçirilmesi ile daha fazla sayıda çocuğun yaşamında fark yaratılması...

“... Ayşegül [Sönmez], Robert [Sason] ve Şevket [Katipoğlu] ile birlikte Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu'na gittik. Daha önce Leman Ana İlköğretim Okulu'nda yaptıklarımızı anlatınca, Müdür Bey 'Hemen başlayabiliriz' dedi; bir de ricası oldu. Bizi üçüncü katta boş bir alana götürdü: 'Bakın' dedi; 'Burası okul kütüphanesi için ayrılmış; buraya raflar yaptırabilir miyiz? Biz kitapları temin ederiz' diye de ekledi. Birbirimize baktık; içimizden burayı çocukları kitap okumaya, araştırmaya yüreklendirecek bir kütüphaneye çeviremez miyiz düşüncesi geçerken, Ayşegül: 'İdil [Sönmez Yasan] ile gelelim; belki farklı bir şeyler çıkabilir' dedi. İki hafta sonu öğretmenler ile toplanıp etkinlikler ile ilgili planlama yaparken, İdil bizimle gelip ölçülerini aldı ve eşi Savaş'la birlikte bize çok güzel bir kütüphane projesi çizdiler. Bize bir tek, uygun bir marangoz bulmak kaldı... Montajı yapan usta, 'Biz malzemeleri indirdik; çocuklar çok sıcak karşıladılar ve malzemelerin taşınmasına yardımcı oldular. Çok sevindiler; manzarayı görmeliydiniz,' dedi...”

VURAL AKMAN

"... Etkinlikler öncesinde veliler, öğrenciler için izin kâğıdı imzalıyorlar. Bir gezi sırasında, öğrencilerden bir tanesinin annesi öğretmeni arayıp, 'Çocuğum nerede?' diye sordu. Öğretmen de 'Gezideyiz; izin kâğıdını imzalamıştınız' deyince, olay ortaya çıktı. Çocuğa sorunca, 'Ben neneme sordum; gidebilirsin dedi' diye cevap verdi. Çocuk sınıfın en haylazlarından biriymiş. O etkinliğe gelebilmek için, izin kâğıdını kendisi imzalayıp veriyor öğretmene. Annesi aramasa ortaya çıkmayacaktı muhtemelen. Etkinliklere katılmanın onlar için ne kadar önemli olduğunu orada görebiliyoruz..."

ASLI YAĞLI DURMAZ

Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu öğrencileri 'Barış İçin Müzik' ziyaretlerinde, koro eğitmeni Ceyda Çekmeci ile birlikte

"...Oyuncak atölyesinde ebru sanatı ile tanışan çocuklarımızın, yaptıkları ve daha sonra da evlerine götürdükleri resimlere, ilerleyen yıllarda baktıklarında Nar etkinliklerini gülümseyerek hatırlayacaklarına inanıyorum..."

"...Çocuklarımızı, büyük zevk aldıkları Koç Müzesi'ndeki etkinlikler sonrası otobüse bindirip yolcu etmeden önce, atıklarıncaya bindiriyoruz. Özellikle burada geçirdikleri zaman süresince çocukluklarını tam olarak yaşadıklarını gözlemlemek, güzel bir günü beraber geçirmenin hazzını duymamıza yetiyor..."

"...Sabah tiyatroya giderken otobüste çocuklarımıza, 'Şimdi tiyatroya gidiyoruz. Lütfen dikkatle izleyelim ve tiyatrodan sonra da sorularınız olursa sorun' dedikten sonra bir çocuğumuz parmak kaldırdı ve şöyle dedi: 'Ama öğretmenim, soru sormak ayıp.' Dondum kaldım! Sormamamın ayıp olduğunu, öğrenmek için soru sormanın gerekli olduğunu anlatmaya çalıştım..."

ŞEVKET KATIPOĞLU

"...Ara verdiğimiz 'Nar Hareketi'ni yeniden başlattık. Okulumuz Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu... Vural [Akman] ve Şevket [Katipoğlu] arkadaşlarımızla birlikte, okul önünde öğrencileri karşıladık. Sabah saat 10:00 da 38 öğrenci, 2 veli ve 1 öğretmenle beraber, Faik [Erem] arkadaşımızın yolladığı otobüse binip okuldan ayrıldık. İlk hedefimiz Trump Towers'daki tiyatro oldu.

Oraya varınca, bize destek vermeye gelen ve gelecekte etkinlikleri üstlenecek olan genç İTÜ'lüleri karşımızda bulduk. Geleceğimizin değerli taşları... Tiyatro biletlerini Aslı [Durmaz] kızımız halletmişti... Hep beraber 'Küçük Prens ve Çiçek' oyununu izledik. Daha sonra Dolmabahçe Sarayı'na doğru hareket ettik. Sarayın önündeki deniz önü kahvesinde simit ve meyve suyundan oluşmuş yemeğimizi yedik. Fotoğraflar çektik; sohbetler ettik. Gençlerle gruplar oluşturup, çocuklara sarayı gezdirdik. Gezi sonrası otobüslere binip dönüşe geçtik. Yolda şarkılar eşliğinde konuştuk ve saat 15:30 gibi okula döndük...

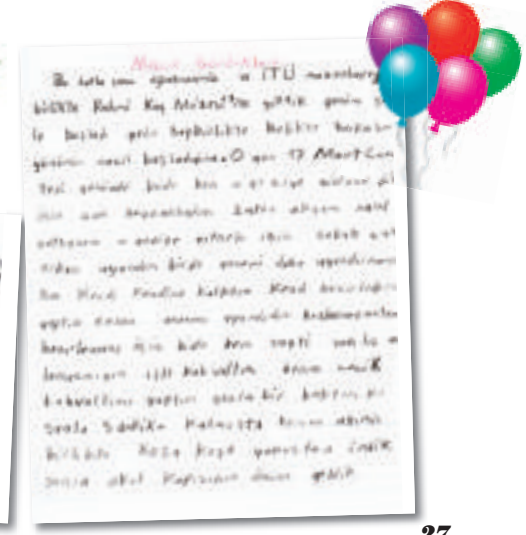
"...Bu sefer çok daha güçlüyüz; zira yanımızda gençler var. Gençler okul çocukları ile ilgilenirlerken, bir şey dikkatimi çekti: Hem gözleri parlıyor hem de kalpleri sevgiyle dolu... Hep beraber güzel işlere imza atacağımıza eminim... Yolumuz açık olsun..."

ROBERT SASON

"...Tam 34 tane minik öğrencinin bizimle karşılaştıklarında gözlerimize bakışları, isimlerimizi hemen öğrenip bizlere 'Öğretmenim' diye hitap etmeleri, tiyatro salonuna girdiklerinde yaşadıkları heyecan, simit yerken yaşadıkları mutluluk, saraya girdiklerinde saklayamadıkları şaşkınlık ve buna benzer sayabileceğimiz yüzlerce farklı ifade... Birileri için güzel bir şeyler yapabilmek - özellikle de bizlerin bilgisine, tecrübesine ihtiyaç duyan birileri için - çok güzel bir duygu. Ve onların gözlerindeki mutluluğu hissedip görebilmek çok güzel bir şey..."

CEREN EZGİ ÇELİK

İTÜ 4.71 Grubu'nun sosyal sorumluluk projesi Nar'a, eşi Samet Durmaz'la birlikte büyük emek veren "Genç İTÜ 4.71" li *Aslı Yağlı Durmaz*, proje ile ilgili sorularımızı yanıtladı.

Sevgili Aslı, Nar Projesi kapsamındaki faaliyetlerinizi anlatır mısın?

Biz üç senedir Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu öğrencilerini düzenli olarak sosyal aktivitelerle tanıştırtıyoruz. Bu müze olabiliyor; tiyatro olabiliyor; "Barış için Müzik"te olduğu gibi bir müzik organizasyonuna götürmek de olabiliyor. Aslında amaç, çocukları günlük hayatlarında gitmedikleri yerlere, farklı etkinliklere götürmek. Örneğin, özellikle tiyatro, Kasımpaşa'daki

neyi, çocukların içinde bulunmaktan hoşlanacakları bir şekilde tasarladılar. Ayrıca kitapları yeniledik. Bu sene de iki tane kütüphane etkinliği yaptık. İlki çocuklarla birlikteydi: kitapları dizme ve numaralandırmayla ilgili. Çocuklar da kütüphanenin bir parçası olsunlar diye. Amacımız, yılda en çok iki-üç defa görebildiğimiz her bir çocuğa örnek olabilmek. Birbirinizle olan iletişiminizi bile gözlemliyor çocuklar. Birbirinize nasıl davrandığınızı, onlara yaptığımız uyarıları dikkate alıyorlar...

Böyle bir projeyi gerçekleştirmek için ne gibi koşulların sağlanması gerekiyor?

Okul seçiminde kıstas, en başta okul müdürünün bu gibi etkinliklerin çocuklara faydalı olacağına inanıyor olması. Bir diğer önemli koşul ise, öğretmenlerin istekli olması... Böyle bir organizasyon için 6-7 kişilik çekirdek bir ekip yetiyor. Birkaç kişi daha fedakâr oluyor, Robert Amca [Sason] gibi... Onları arada destekleyen kişilerle, şüphesiz çok daha güzel oluyor.

Kütüphane için kitap toplarken, Yapı Kredi Bankası, İş Bankası vb. yayınevlerine mail attım. Bazıları koli koli kitap gönderdi kütüphaneye. Kendinizi anlattığınızda destek görüyorsunuz. Biz bir okul belirledik. Kısıtlı zamanımızda da onun ancak bazı eksiklerine öncelik verebiliyoruz. Asıl amaç bunu uygulayan kişilerin çoğalması...

Bir sosyal faaliyetin organizasyonu nasıl gerçekleştiriliyor?

Bütçemiz kısıtlı olduğu için ben önce tiyatrolara yazıyorum. Nasıl bir grup olduğumuzu anlatıyorum; en azından indirim yapabilir misiniz diye soruyorum. Bu e-postama cevaben tamamen ücretsiz yapanlar da oluyor; elinden gelen indirimi yapanlar da... Makul bir ücret oluyor; geriye kalanını da biz tamamlıyoruz. Devlet müzelerine, bilgi veren bir dilekçe yazmak yetiyor. Rezervasyon alıyorlar. Bunlar ücretsiz. İş Bankası ile tarihleri üç ay önceden belirledik. Bu tür bir organizasyona çok yardımcı oluyorlar. Veliler de katıldıkları zaman çok memnun oluyorlar. Koç Müzesi de çok yardımcı oluyor. Bir de geziler için gerekli olan otobüs hizmetini Faik Amca [Erem] sağlıyor.

Aslı Durmaz ve Lolita Haleva

çocukların pek alışık olmadıkları bir etkinlik. "Ben daha önce tiyatroya gitmiştim" diyen tek tük çıkıyor. Genellikle 3. ve 4. sınıfları götürüyoruz. Müze olarak bugüne kadar Harbiye Askeri, Deniz, Havacılık, Oyuncak, Koç ve İş Bankası müzelerine götürdük. Örneğin Koç Müzesi bütün bir gün süren bir etkinlik oluyor; müze kısmı var; onun dışında 'Matematik Atölyesi' denilen bir kısım var. Aynı zamanda 'Astronomi Atölyesi' var Koç Müzesi'nde. Onun dışında bu sene İş Bankası Müzesi etkinliği yaptık. O da çok güzel etkinliklerden biri... Çocuklar İş Bankası'nın müzesini geziyorlar; bankacılıkla ilgili eski cihazların bulunduğu küçük bir müze. Onun dışında birikimle ilgili bir atölye var. Çocukların, eski reklam kampanyalarını görüp, kendi reklam kampanyalarını oluşturdukları bir atölye. Çocuklar bir şey ürettikleri zaman, olayın içinde oldukları zaman çok daha fazla keyif alıyorlar, izlenimlerimize göre. Bu anlattıklarım işin manevi kısmı. Bunların dışında ilk seneden itibaren yaptığımız Nar Kütüphanesi var. Mimar arkadaşlarımız İdil Sönmez Yasan ve eşi Ali Savaş Yasan'ın tasarladıkları bir kütüphane yapıldı. Kütüpha-

"Amacımız, yılda en çok iki-üç defa görebildiğimiz her bir çocuğa örnek olabilmek..."

Kaynakça:

İTÜ Mezunu 4.71 Grubu "Nar" Projesi İle Okullarda Farkındalık Yaratıyor - İstanbul Teknik Üniversitesi Vakfı Dergisi Ocak-Mart 2018.

*Aesthetic is
an art*

 @doctorsclinicistanbul

 @drcliniccenter / @drufukalatekin

  whatsapp/ viber - 0090 532 524 44 97

 0090 212 274 27 28

 Address: Halaskargazi cad. Şişli Etfal Sokak, Kent Pasajı,
No:2, K:1 Şişli- İSTANBUL

---

www.drcliniccenter.com info@drcliniccenter.com

Sınırların ötesinde *yaşanan bir hayat*

Yogi Kazım Gürbüz
98 yaşında...

“Gençlik 60’da başlar,
en güzeli ise 65’ tir diye
başlıyor söze.

İnsan ömrü rahatlıkla
130 yıla çıkabilir diye
devam ediyor.

Onu özel kılan ise
‘birikimini insanlığa
 faydalı kılma’
konusunda göstermiş
olduğu koşulsuzluk,
çaba ve başarı...

Yaşadığı birden fazla ciddi sağlık sorununa rağmen geliştirdiği şifa teknikleri ve irade gücüyle sağlığına kavuşan Yogi Kazım Gürbüz, duruşu ve yaşam enerjisi ile her yaşta ve durumda yeniden sağlıklı bir yaşama ulaşmanın gerçek olabileceği umudunu veriyor insana...

Beden, zihin, ruh bütünlüğü ve kadim bilgiler, günümüzde hak ettikleri değeri geri kazanmaya başladı. Erken çocukluk döneminden itibaren bu yola baş koyduğunuz biliyoruz. Sizin süreciniz nasıl gelişti, nasıl bir ailede yetiştiniz?

1920’leri düşünün... Ne teknoloji vardı ne de modern bilim bu kadar gelişmişti. Savaştan yeni çıkmıştık... O yıllarda Şahinağa Köyü’nde yetişen bir çocuktum ben. Köye yağmur yağdığı zaman dizlerimize kadar çamura batar eve gidebilmek için yol arardık.

Dört yaşında Kuran’ı okuduktan

sonra aydınlanma geldi bana. Uyku sırasında da bir dünyamız var bizim. Çocuk aklımla anlatamayacağım rüyalar görüyordum. Bu rüyaların beni yönlendirdiğine inanıyorum. Her geçen sene vücudum geliyordu. Bu gelişmeyle birlikte vücut hâkimiyeti de başladı. Tabii uzun senelerimi aldı. Bu sürecin sonunda da *Yogi Kazım* ortaya çıktı.

Babam, dedem çok muhterem insanlardı. Maneviyatı, tasavvufu, rabıtası kuvvetli insanlardı.

Bir dönem Hindistan’da yaşamış Avrupa’da sirklerde çalışmışsınız. Bilinçaltınızla bağlantıya geçmeyi ve beden hâkimiyetini nasıl öğrendiniz?

Zaman öğretiyor. Tasavvufta çile eğitimi var biliyorsun, hak ediyorsun... Evliya ne demek biliyor mu-

sun? Allah dostu demek... Adana’da Cabbar Dede var mesela, Google’da yaz hemen götürsün. Onlar Allah’la bağlantıları ile (rabita meselesi) o manevi ilme sahip insanlardı. Ama onlar bedenlerine hâkim değillerdi. Ben, bedenimin irade harici uzuvlarına hâkim olabilmek için nefis eğitimi aldım.

O zamanlar bir günlük gelirimle bile çok büyük bir araziye sahip olabilirdim ama hep şunu söyledim kendime, “Sen tasavvufu seçmiş bir Allah adamısın. Senin maddeyle, maddiyatla bir ilgin yok!” Benim maddi tarafımı hep başkaları kullandı.

Hangi öğretiler hayatınıza yön verdi?

Nefis eğitimi... İrade ile nefsimi hâkim oldum, sabrettim ve bu sab-

rın neticesinde öğrendiklerimi, anlatmak istediklerimi belki 50, belki 100 sene sonra bilim insanları anlatıyor olacak. Sağlıklı yaşam için bu bilgileri değerlendirip kullanıyor olacaklar.

İnsanlarda hala ego, hala fitne var. Bugün insanlar henüz bedenlerini öğrenmeye hazır değiller. Öğrenmek isteyenler için yaş sınırı yok. İsterse 70, isterse 80 yaşında olsun doğru kullanılıyorsa, vücut kendini yeniler. *Dünyadaki tüm insanlarla ruh kardeşiyiz. Hangi dinden olursa olsun, isterse ateist olsun, hepimiz Allah'ın ruhunu taşıyoruz. Dünyadaki bütün insanlara saygılı ve sevecenim.*

Muhammed Ali, vücudunuzu şekilden şekle soktuğunuzu görünce, "Sen benden büyüksün" demiş. Yeteneklerinize inanıp sizi destekleyenler kimlerdi? Bu özellikler, bazı kapıların size açılmasında etkili oldu mu?

Muhammed Ali ile ilk, Almanya'da tanıştım, bana bazı boks hareketleri yaptı. Ben de bedenimdeki irade harici uzuvları kontrolüm altına alarak organlarımın yerini değiştirmeye başladım. Bedenimdeki hâkimiyeti görünce Muhammed Ali, "Sen benden büyüksün" dedi. Cennet mekânı olsun, o rahmetli oldu ben hala yaşıyorum. Hastalandıktan sonra görmem için bana getirdiler. Yeşilköy'de bir otelde kalıyordum. Sonra, "Seni Amerika'ya götürelim" dediler. O vakit çocuklarım ufaktı, çiftliği, köyü bırakıp gidemedim. Ancak, Muhammed Ali ile arkadaşlığım, dostluğum devam etti. O, hastalığı yenemedi. Eğer ben bakım yapmış olsaydım, Allah'tan bir kaza bela gelmediği takdirde Muhammed Ali yaşıyor olacaktı.

Kitabın yazarı Fügen Yıldırım ve Yogi Kazım imza gününde

Bütün kapıları kendi yeteneklerimle açtım. Yani bedenim üzerindeki hâkimiyetimi ispat ederek. Sizin okullarında gösteriler yaptım. Bedenimin bir tarafından kan dolaşımını verip, diğer taraftan kestğim zaman, bedenimin yarısı limon gibi

bi sarı, diğer yarısı morarmış gibi olunca Almanya'da günün konusu olmuştum.

Türkiye'de ve yurtdışında sağlığına tekrar kavuşması imkânsız olduğu iddia edilen pek çok hastaya şifa verdiniz. Sizin de belinizin kırıldığı ve kanser sanısıyla bazı organlarınızın alındığını biliyoruz. Buna rağmen dimdik ayakta mısınız. Bunu neye borçlusunuz?

Bu güç bütün insanlarda var. Bu güç nedir? Ruh. Ruhun gerçeği, kâinatı

YOKA SİSTEMİNİN FAYDALARI

- Gençleştirir.
- Cinsel gücü artırır.
- Hafızayı güçlendirir.
- Psikolojik sorunların çözülmesini hızlandırır.
- Doğru nefes alıp vermeyi öğretir.
- İnsana bedenini tanıma fırsatı verir.
- Beden hâkimiyeti sağlar.
- Beden esnekliğini korur.
- Kireçlenmeyi önler.
- Kasları güçlendirerek omurgayı baskı ve dış etkilerden korur.
- Damar tıkanıklığı, migren, omurga kayması, spastik felç, siyatik, lumbago, kas ve kemik erimeleri, skolyoz, Parkinson gibi hastalıklara, çeşitli felçlere iyi gelir.
- Denizde yapılan YOKA, yerçekimine bir tür meydan okumadır.
- Sakin ve huzurlu olmayı sağlar.
- Genç görünümlü, sağlıklı ve mutlu yaşamı destekler.
- Yaşam kalitesini yükseltir.

yaratan, imal eden Allah değil mi? Her insanda Allah'ın zerresi var. O zerre olmadan insan yaşayamaz, ölür. Bedenin sayısız merkezleri var. Sizler buna çakra diyorsunuz. Ruhun, bu merkezlerin hepsini besleme yollarını açma sistemini de kendi bedenimde öğrendim. Öğrendiklerimi başkalarına uyguladığım zaman, ruhun bedeni yenilemesi mümkün oluyor. Tıbbın, kendi kaderiyle baş başa bıraktığı insanlar böylece şifa buluyor. **Zaten dünyada hiçbir doktor tedavi edemez. Doktorlar bilgilerini uygular, ruh tedavi eder.**

Nasıl hastalanıyoruz? Hastalıkların önüne geçmek, genç ve sağlıklı kalmak için nasıl yaşamalı ve nelere dikkat etmeliyiz?

Vücudumuza saygımız olmazsa, vücudun direnci azalır, o vakit hastalıklar ortaya çıkar. Ruh, bedenin merkezi sistemini terk eder. Ancak ruh bedene tekrar hâkim olursa hastalığı yenmiş olur. Bunun için yaş mefhumu olmadan bedeni tanımak, öğrenmek ve ona saygılı olmak gerekiyor. En büyük sevap budur aslında.

Geliştirmiş olduğunuz YOKA sistemi nasıl doğdu? Yoka'nın faydaları nelerdir?

Yoka Sistemi, dünyada olup bitenler ve başımdan geçenlerin birikimiyle ortaya çıktı. YOKA, Yogi Kazım'ın ilk hecelerinden oluşuyor. Vücuda bakım yapan, tedavi eden, genç ve sağlıklı yaşama imkânı veren hareketler bütününden oluşan, başlı başına bir sistem. Belim kırılıp felç geçirdikten sonra, doktorların, 'Bundan sonra böyle yaşayacaksın, tekerlekli sandalyeye mahkûmsun, iyileşemezsin' demeleri beni çözüm arayışına yöneltti.

Vücudum üzerinde 63 türlü sistem geliştirdim ve kendi yöntemlerimi bedenimde deneyerek, uygulayarak ayağa kalktım. Bu deneyimlerden doğdu YOKA ve yıllar içinde gelişti, çeşitlendi. Yaratılış şeklimiz çok güçlü. Ancak, bedenimize özen göstererek bedenimizi tanımaya, bilinmeyenlerini öğrenmeye, kontrol

Yogi Kazım ailesi ile

altına alabilmek için de onları eğitecek sistemleri kullanmaya ihtiyacımız var. İnsan vücudunun sınırsız imkânları var. Bu imkânları irade ve beyin gücüyle birleştirirseniz, ortaya çıkan güç, hayal edemeyeceğiniz kadar şaşırtıcıdır.

40-45 yıl önce, Almanya'da bacağımın kesilmesi kararı verilmiş biri geldi, 'Son çare sana geldim' dedi. Ben ona iki hafta bakım yaptım ve iyileşti. Doktorlarına gitmiş, çok şa-

şırmışlar. Üç yıl önce tekrar buluştuk. Şu anda gayet iyi ve sağlıklı. Vücutta, ruhun yolları var. Sayısız yol var. Bu yollar açıldığı zaman, ruh, bedeni sağlıklı tutuyor.

Hala ders veriyor musunuz? Okulunuzda nasıl bir sistem uygulanıyor?

Dersleri artık kızıma ve kızımın yetiştirdiği hocalara devrettim. Ben de sık sık gidip onlara bilgiler aktarıyorum.

Yogi Kazım: "Her şeyin doğal olanını tercih eder, doğal yaşama önem veririm"

Hayatınızın zorlu süreçleriyle baş ederken aile yaşantınızı nasıl dengelediniz?

Çok zorluklar çektim. Çünkü beni anlamaları mümkün değildi. 'Neden böyle yapıyorsun, vücuduna eziyet ediyorsun' gibi, tepkiler gördüm. Yogi olmanın ne anlama geldiğini de bilmiyorlardı. Sonra, dünyanın her yerinden, bana bakıma gelen kişileri gördüler. Babam, ondan sonra saygı duydu bana.

Bakırköy'de bakım yaptığım yerde işim bitince salona iner onunla sohbet ederdim. Yine bir gün salona indim, babam ayağa kalktı, 'Baba ne yapıyorsun? Elini ayağımı öpeyim!' dedim. 'Oğlum, Allah'ın sana verdiği o lütfu, o bilgiye ayağa kalktım, sana değil' dedi.

Bir insanın, ancak pek çok yaşamda kazanacağı deneyimi ve bilgiyi bir hayata sığdıran sayılı insanlardansınız. Fiziksel ve enerjisel çalışmalar dışında sizi Yogi Kazım yapan manevi değerler nelerdir?

İnanç ve sabretmek... Araştırdım; benim gibi beli kırılan, iç organlarının çoğu alınıp ta, 98 yaşında hala sağlıklı olan bir insana hiç rastlamadım. Bunun nedeni, kâinatı var eden, bana yeryüzünde yaşama lütfunda bulunan Allah'a olan bağlılığım. Her an, seninle konuşurken bile O'nunla bağlantıdayım.

İnsanların sayısız meziyetleri var. İş yaparken, ya da konuşurken geçmişini ya da geleceğini programlayabilir, bilinç ve bilinçaltı kontrol ederek... Ben şu anda bilinçaltımla yaşıyor ve sana onu anlatıyorum. Bu konular yakın zamanda bilimin konusu olacak.

Sizce hayatın amacı nedir?

İlk amacımız kendimizi tanımayı öğrenmektir. Kendini tanımak, bedenini tanımakla başlar. Diyor ki kâinatı yaratan, 'Yeryüzü nimetlerinden ölene kadar yararlanabilmek için, ruhunuzun bedeni terk etme zamanı gelene kadar mutlu ve sağlıklı yaşayabilirsiniz.' Bedenine saygılı ol ki, ruhun bedenini beslesin.

Bunun için yaş sınırı yok! Allah ruhumuzu alana kadar kadın ve erkek her türlü lütfu sahip. Kadınlar daha çok sahip. Çünkü erkeklerden sekiz kat daha güçlü kadınlar. Ancak, kadınlar kendilerine bakmayı bilmiyor. Kadınlar kendilerine bakarsalar, yeryüzünde kötülük diye bir şey kalmaz.

YOGİ KAZIM'IN YAŞAM SIRLARI

- Doğal yaşama önem veririm. Zeytin, meyve ve bal temel gıdalarımdır.
- Sebze ağırlıklı beslenirim. Senede yaklaşık 50 kg. bal tüketirim.
- Vejeteryen değilim ancak az et tüketirim.
- Süs biberini düzenli kullanırım. Kan dolaşımını hızlandırır. Pek çok rahatsızlığa iyi gelir.
- Siyah çayı çok az kullanırım. Yemeği bir noktada bırakır, midemin kapısını kapatırım.
- Bazen su kürü yapar, üç gün boyunca sadece su içerim.
- Yaz aylarında karpuz peynir kürü yaparım.
- Sıcak havada soğuk içecekler, soğuk havada sıcak içecekler içmem.
- Terliyken ceryanda kalmam.
- Yaz kış belimi örten fanila giyerim.
- Hiç içki, sigara içmedim.

Sivan Ya'ari

“Okyanusta bir damla iyilik”

Gencecik bir kadın:
Çokça fakir bir aileye
doğmuşken Kara Kıta’da
fakirliğin sebebinin
kaynağına ulaştı.
Çözümü sorunun içinde
buldu: Sayesinde Kara
Kıta’nın 7 ülkesindeki
104 köyünde bir milyon
insana su ve elektrik ulaştı.
Lakin Sivan Ya’ari için “iyi”
yeterince iyi değildi...

Israil Devleti'nin kurucularından Golda Meir Afrika'yı ziyaret ettikten sonra ülkesiyle Kara Kıta arasında sınırsız bir bağ olduğunu söylemişti. Golda'ya göre İsrail'in kuruluşunda ve ilk yıllarında alınan dersler, başka devletlere ışık tutabileceği gibi muhakkak yarar sağlamalıydı.

Yıllar sonra Sivan Ya'ari adlı gencecik bir kadın ulusunun liderlerinden birinin, Golda Meir'in mirasını devralacaktı...

Sivan İsrail'de dünyaya geldiğinde ailesi çok fakirdi.

Günümüzden 20 yıl kadar öncelerinde bir tekstil şirketi olan 'Jordache Jeans' tarafından Afrika'nın bir köyünde görevlendirildiğinde ilk olarak gerçek fakirlikle tanışmış ve kendisinin büyürken ne kadar şanslı olduğunu anlamış: "Çocukların giysileri de, ayakkabıları da, yiyecekleri de, yatacak sıcak döşekleri de yoktu." Çalıştığı imalathanenin etrafındaki çocukların hepsi hasta gibiydi. Afrika'daki insanların eğitim ve sağlıktan yoksun olduklarına kanaat getiren Ya'ari'nin ilk girişimi, bir sağlık merkezini ziyaret etmek oldu. Sadece bekleyen ve beklerken de umut besleyen hastalarla dopdolu bu merkezde, karanlıkta veya mum ışığında doğum yapılıyordu. Anne ve çocuk ölümlerinin zirve yaptığı bu bölgede doktor yoktu, elektrik olmadığından soğutucu kullanılamıyordu, bunun sonucu olarak aşı ve ilaç yoktu. Okullar da elektrikten yoksundu. Karanlıkta kalan üç beş köy değil, 54 ülkedeki: Koskoca bir kıta...

Ya'ari o günlerde eğitiminin yetersiz olduğunu düşünerek 'Enerji' konusunda daha fazla bilgi sahibi olmak üzere New York'ta Columbia Üniversitesine başvurdu ve Master programına kabul edildi. Üniversitenin ilk yıllarında eş - dost - akrabadan elde ettiği küçük birikimle, bir-

kaç güneş panelinin yeterli olacağını düşünerek, sağlık merkezinin elektriğini sağlamayı başardı. Ertesi gün halk aşı olmaya başladı, hatta bir doktor da köye taşınmaya rıza gösterdi. Aynı yöntemle okul da elektriğe kavuştu. Artık çocuklar elektrik ışığı ile tanışmıştı. Her şey iyiydi ancak yeterince iyi değildi... Ampuller nasıl değişecekti? Hiç kimsenin parası yoktu. İnanması güç olsa da o köylerde yiyecek giyecek yoktu ama insanların cep telefonları vardı. Elektriğe sahip olmadan telefonlarını nasıl şarj ediyorlardı? Uyanık köylünün biri, köyün bütün telefonlarını toplayıp 8 km ötedeki köye yürüyerek giderek, araba sahibi birisine telefon başına 10 sent ödeyerek telefonları arabada şarj ediyordu. Sivan böylece okul ve hastanede telefonları şarj ederek, elde edilen gelirle 3 günde gerekli maddi kaynağa ulaşmanın yolunu buldu.

Ardından ABD'ye dönen Sivan Ya'ari daha çok maddi kaynak topladı ve bugün halen CEO'su olduğu 'Innovation Africa' adlı örgütü kurdu. Bu kurumun tek amacı, İsrail teknolojisini Afrika kıtasına getirmek...

Golda Meir'den esinlenen Ya'ari Afrika'ya geri döndü. Ülkesinin teknolojisini kullanarak köylerde daha çok güneş paneli yerleştirdi. Daha fazla sağlık ocağı, okul, hastane aydınlandı, lakin yeterli olmadı: Afrika'da açlık vardı; su yoktu. Güneş paneli yerleştirmek bu sorunlara çözüm sağlamıyordu. Çocuklar beslenemediklerinden güçsüzdü. Sağlıksız çamurlu sular hastalık yuvasıydı. Ancak, "Afrika'da nasılsa su yok" önyargısı yanlıştı. Aslında her yerde su vardı; su ayaklarının dibinde 20 metre ile 200 metre arasında derinlikteydi. Kıtada asıl olmayan 'enerji' idi. Su yüzeye derinden pompalanmalıydı. Tabii ki, güneş panelleri kaynaklı güç sayesinde gerçekleştirilen 'sondaj harekâtı' sonucu su bulundu, yüzeydeki depolara pompalandı oradan da musluklara...

Devamında, Ya'ari ülkesinin buluşu olan 'damla sulama' sistemini getirdi. Artık açlık olmayacaktı. Su ile birlikte köy muazzam bir değişim yaşadı. Çocuklar artık temizdi. Köyün girişimci ruhu canlandı. Yetiştirdikleri meyve ve sebze sattılar, tuğla imal ettiler. Hayvancılık gelişti, süt bile sattılar. Fırıncılık yapan oldu. Daha sağlıklı, daha

eğitilmiş ve finansal olarak özgür toplum oluştu.

2016 Şubat ayında Kara Kıta'nın 7 ülkesindeki 104 köyünde, bir milyon insana su ve elektrik ulaştı. Ancak yeterli değildi tabii ki! Halen Afrika'da 350 milyon insan su arıyor.

Bazen 'iyi' yeterince iyi değildir.

'İyi' ile yetinilseydi şayet, fakirliğin sebebinin kaynağına asla ulaşamazdı.

Bazen sorunun kaynağı aynı zamanda çözümün de kaynağıdır.

Afrika'da güneş, sorunun ta kendisiydi. Sivan Ya'ari sayesinde bugün güneş panelleri, suyun, elektriğin kısacası enerjinin kaynağı oldu.

Sivan Ya'ari fakirliği deneyimlediği için sorunu fakirlikten ancak çözümü, sorunun içine, en fukaranın içlerine kadar ulaşıp aralarına karışarak algısını geliştirmekte buldu.

"Başkalarına yardım etmek için çok şey gerekmez. Sadece paylaşmak..."

Çok şey yapmadım. Sadece bir probleme çözüm ürettim.

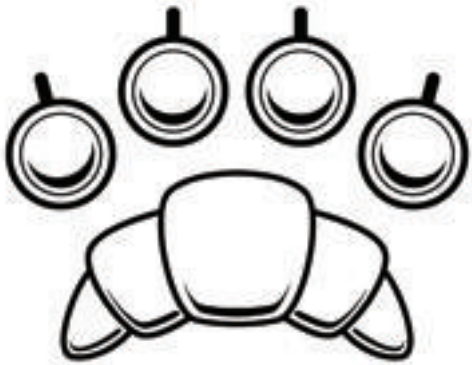
Çoğu zaman basit ve kolay olanı! Herkes yapabilir," diyor Sivan Yaari, ve devam ediyor...

"Günümüzde hala fakirlik, açlık ve adaletsizlik var ise yeterince 'eylem'e geçmediğimizdendir. Yapılması gerekeni biliyoruz. Kabul edin veya etmeyin, bu dünyada biz ayrıcalıklıyız ve ayrıcalıklı olmanın sorumluluğunu taşıyoruz. Acı çekenlerden, çözüm bekleyenlerden sorumluyuz."

'Innovation Africa' Sivan Ya'ari önderliğinde projelerini Afrika Kıtasına İsrail adına ve onun teknolojisini kullanarak getirmekte. 2025 yılına değin 6 milyon kadar insana ulaşmayı hedefliyor. Golda Meir'in mirası sayesinde kuruluşundan itibaren taşıma gelen hayallerini ve teknolojilerini sınırlarının ötesine ulaştırmakta.

SADECE SIZİN DEĞİL
EN YAKIN DOSTUNUZUN DA
VAZGEÇİLMEZ ADRESİ

PAWS
pawsome coffee shop

Teşviye Mahallesi Sezai Selek Sokak No: 24-26
Tel: (0212) 296 00 38

@pawscoffeeshop

Kötünün tersi

“İyi” günlük hayatta çok sık kullandığımız bir sözcük. Joker gibi... Nasılsın sorusunu nedense hep “iyi” diye cevaplıyoruz.

Okulda başarılı gençlere “iyi öğrenci” diyoruz, beğendiğimiz filmi “iyiydi” diye öneriyoruz.

Bu kullanışlı sözcük, insanlar söz konusu olunca asıl değerini kazanıyor, çünkü insanın iyisine sık rastlanmıyor. Ahlâk, erdem gibi kavramları bir yana bırakırsak, iyi olma hali en çok “varlık”la ilişkilendiriliyor.

Parasal sıkıntı çekmek tabii ki istenmez, ancak maddi varlığın değerleri ezip en tepeye oturması, o arzulanan “iyi”liği elde etmeye çabalayan insanları ummadıkları ve adlandıramadıkları sorunlarla baş başa bırakıyor.

Eskilere gidince bu anlayışın temelini varıyoruz; iyi sözcüğünün Türkçe kökü “yararlı ve kârlı” anlamlarını içerirken, Latince bonum kökü de “zenginlik ve mal” anlamlarına geliyormuş. Platon, ilkel toplumların ne yoksul ne zengin olduğunu, bu yüzden kendini üstün görme, haksızlık ve kıskançlığın olmadığını söylemiş. Desmond Tutu ise yüzlerce yıl sonra benzer bir açıklama yapmış: “Ubuntu bir felsefedir. İnsan olmanın özüdür. Ubuntulu bir insan başkalarının beceri ve iyiliğini kendine tehdit olarak görmez. Başkalarının aşağılanması, baskı, işkence görmesiyle kendini de aşağılanmış sayar. Ubuntuya göre hepimiz arasında bir bağ vardır ve biz, bizi diğer insanlara bağlayan o bağ sayesinde insan oluruz.” Geleneksel Afrika felsefesi ve Platon’un aynı noktada buluşması da “iyi” olmuş.

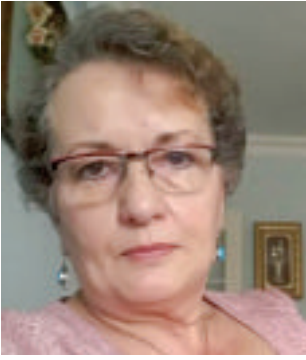
www.felsefe.gen.tr/felsefe_sozlugu/i/iyilik_nedir_ne_demektir. www.birgun.net/haber-detay/umuntu-ngumuntu-ngabantu-219209.html

Sizce iyilik nedir?

■ **CANAN ONAT** (62- İstanbul) Bana göre iyilik bir duygudur, insanda ya vardır ya yoktur; sonradan iyi olunmaz. Ego denince akla bencillik denir, ama ego insanın doğasında vardır. İyilik yapan insan aslında egosunu besler. Bu, insanın olumlu anlamda gelişmesidir. Gerçek iyi insanlar, iyiliği hem kendi hem karşısındaki için samimiyetle ister. 'Ben iyilik yapacağım,' diye yola çıkılmaz, bu kendiliğinden gelişir. Buna sahip olamayan insanlar isteseler de iyilik yapamazlar.

■ **CEMİLE DİLAVER** (67- Balıkesir) İyilik güzellik, dostluk, sevgi, muhabbetir; insanları birbirine yaklaştırır, kaynaştırır. Sadece yardımseverlik değil, hoşgörü de gerekir. İyilik karşılık bulmazsa, en doğrusu ayağını o kişiden çekmektir. Kavga çözüm değildir, o kişi durumu kendine göre anlamasa zaten kötülük yapmaz. İnsanları anlamak için ya seyahate ya alışverişe gidilir, derler. İnsanın içyüzü zamanla anlaşılır. Karşısındakinin kötü olduğunu anlayana kadar iyi niyetli kişiler sömürülebilir.

■ **SENA DUMAN** (33- İstanbul) Karşıdakini mutlu eden şeylere iyilik denilebilir, yardım etmek iyilik sayılabilir. Karşımdakini ve beni mutlu ediyorsa yaptığım şey iyiliktir. Ancak bazen mutluluk tek ölçü olmaz. Çabuk değil, uzun sürede sonuç alınacak durumlar da iyilikle sonuçlanabilir. Örneğin çocuklar okuldan sıkılsa da ana-babalar onların geleceklerini kurmak için bu süreci yaşamaları gerektiğine çocuklarını ikna ederler. İyiliğin yorumu kişiden kişiye değişebilir. Bazen yapılan iyilik karşıdaki tarafından görev gibi algılanabilir. İyilik yapmak sorumluluk gerektiren, yorucu bir şey haline gelebilir.

■ **SAMET BOZKULAK** (61- Balıkesir) Bireysel "iyilik", bedensel ve maddi sorunu olmama halidir. Genel anlamda iyilik, karşılık beklemeden yapılan destektir. Bu yaygın bir davranış değildir, dolayısıyla "iyilik" durumuyla nadiren karşılaşırız. İyi insan olmak hem genetik özelliklere hem de insanın yetiştiği ortama bağlıdır. İyi örnekler çoğaltılabildiği takdirde toplumsal yönelim olumlu olur.

■ **YILDIR YILDIRIM** (43- İstanbul) İyilik, insanları mutlu edecek olan her türlü davranış ve eylemlerdir. Özellikle içinde bulunduğumuz zamanda ihtiyacını duyduğumuz, fakat çoğu zaman maalesef karşılaşmadığımız bir şey oldu artık. Yine de iyilerle karşılaşabilme umuduyla...

“Ne yazık ki, iyi insan için olumlu inşa çalışmasını mümkün kılan, hatta yaşamayı sürdürebilmek için bunu ona neredeyse zorlayan, kötünün yol açtığı tahribattır bazen.”

WILHELM SCHMID

1953 doğumlu Wilhelm Schmid, kitapları 13 dile çevrilmiş bir felsefeci. İletişim Yayınları'ndan çıkan *Düşmanlığın Faydaları* kitabından yaptığımız alıntılar, iyilikle ilgili düşüncelere yeniden bakmayı gerektirecek.

“Daima İyi’yi istemeye, hiçbir zaman Kötü’yü istememeye dönük sahici bir niyetin varlığı da her zaman yardımcı olmaz bize, çünkü sorun, niyetle neticenin aynı şey olmamasıdır: İyi’yi istemekle ona erişmek, başka başka şeylerdir. Bir iyi niyet, sözelimi aşta Öteki’nin

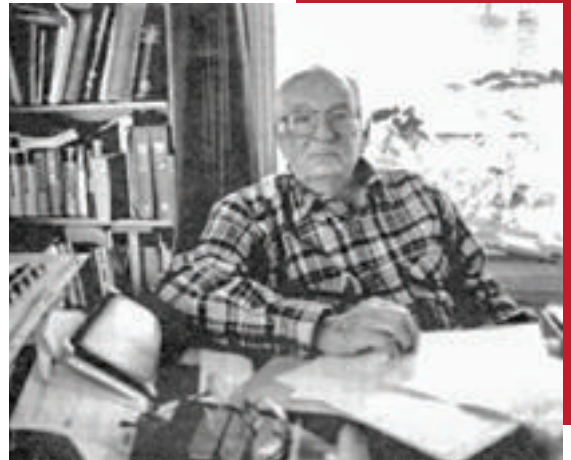
bütün arzularına canı gönülden icabet etme niyeti, bu onu keyfi uygunsuz beklentiler yönünde yüreklendirirse, kötü sonuçlara yol açabilir.

“Tersine Kötü veya sözde Kötü, örneğin bir ilişkiyi bozabilecek olan sadakatsizlik, şayet ilgili kişiyi aşırı rahata alıştırmış olan hayat düzenini sarsarsa, niyet o olmamasına rağmen iyi sonuçlar doğurabilir. ... Nedir benim gerçekliğim, onun karşısındaki duruşum nasıl, olanaklarım nerede, bunların hangilerini gözden kaybetmişim? ... Ne yazık ki, iyi insan için olumlu inşa çalışmasını mümkün kılan, hatta yaşamayı sürdürebilmek için bunu ona neredeyse zorlayan, kötünün yol açtığı tahribattır bazen.”

NERMİ UYGUR

2005’te kaybettiğimiz felsefeci ve denemeci Prof. Dr. Nermi Uygur Yapı Kredi Yayınları’ndan çıkan *Kültür Kuramı* adlı kitabında iyilikle ilgili şu satırları yazmış:

“... İyi’nin ‘ahlâklı’yı kullanıştan kaldırabileceğini sanmak yanıltıya düşmektir. ... Örneğin ‘iyi ahlâklı’ nitelemesini uyguladığım bir kimse ne düpedüz ‘iyi’ ne de düpedüz ‘ahlâklı’dır. İyi ahlâklı genellikle iyi alışkanlıkları olan, özellikle de uysal, yumuşak başlı bir insandır. ... Nerede gereken, istenen, özlenen, beklenen, sevinçle karşılanan, erişmeye savaşılan, bir kez erişildi mi de belli bir ölçüde sürüp gitmesine çalışılan bir nesne, durum, özellik, kişi, süreç, olay ya da bir şeyin sözünü ediyorsak, orada ‘iyi’nin sözünü ettiğimiz yadsınamaz. Bunda ‘iyi’nin ‘ahlâk’ sınırları içine katılamayan bir anlam zenginliğini derleyip topladığına tanıktır.”

“... İyi’nin ‘ahlâklı’yı kullanıştan kaldırabileceğini sanmak yanıltıya düşmektir. ... Örneğin ‘iyi ahlâklı’ nitelemesini uyguladığım bir kimse ne düpedüz ‘iyi’ ne de düpedüz ‘ahlâklı’dır.”

Sahrap'ın Tercihini
Türkiye'nin
1
Numarası

Hayatı Kolaylaştırır
KOROPLAST

*Nielsen Perakende Endeksi Hizmetleri kapsamında raporlanan plastik poşetler kategorisinde Koroplast 2017 Mayıs ile başlayan ve 2018 Mayıs itibarıyla sona eren 12 aylık süre boyunca market markaları hariç toplam Türkiye pazarında satış miktarı bazında pazardaki en yüksek satış değerlerine sahip olma konusundadır. (Copyright 2018, ©The Nielsen Company)

MÜZİK, Tanrısal bir titreşimdir!

Nota ve Armoniler

Tarih boyunca insanlık; duygu, düşünce, heyecanını, sevinç ve hüznünü kelimelerden çok müzikle ifade etmiştir. Müziğin, yaşamımızda yeri büyüktür. Binlerce melodi, farklı ezgi, ritim, makam, yorum, “7 tam ve 5 yarım” toplam 12 notanın farklı sıralanmasıyla yaratılmaktadır. Müziğin sihriyi oluşturan notalar ile insan ruhuna hitap edişindeki sır perdesini biraz araladığımızda, bazı ilginç gerçeklerle karşılaşabiliriz.

Günümüzün modern “nota” sistemini, 991-1031 yıllarında yaşayan **Guida D’Arezzo**’nun, vaftizci Yahya adına yazdığı methiyenin 7 mısraının ilk hecelerinin oluşturduğunu az kişi bilmektedir. Sonraki yıllarda, birbiri ile ilintili 3 notanın beraberliği yani **armonilerin** ifadelerinde ise harfler sembol olarak kullanılmış, ancak ilginç, müziğin ilk notası **Do** iken, armoni şifrelenmesinde, alfabenin ilk harfi **A**-(La) için belirlenmiş, devamla **B**-(Si), **C**-(Do), **D**-(Re), **E**-(Mi), **F**-(Fa), **G**-(Sol) olarak sıralanmıştır...

Obua ve La?

Müzikle aktif ilgilenmeyen, standart bir dinleyici açısından, teknik bir konu gibi görünse de, **Do** ile başlayan nota sisteminde, armonik dizilimde **A** yani **(La)** ile başlaması, bir çelişki gibi görülebilir.

Göz ardı edilemez bir diğer gerçek de, müzik toplulukları veya bir senfoni orkestrasının konser öncesi sazlar arası kort uyumu için “**Do**” değil de, **Obuanın** “**La**”sı ile ses beraberliği sağlanmasıdır.

Onca saz arasında **Obua**’nın seçimi ve **La**’ya göre akort yapılmasında da sanki bazı ilginç sırlar yatmaktadır. **Obua**; hüznü, duygulu sesi, icrası oldukça zor, gül veya abanoz ağacından üretilmiş, çift kamış sazın dudaklar arası üflenerek titreşiminden oluşan sese sahip, kısa boylu ama geniş oktavlı bir saz olup, orkestralarda fark edilen yüksek tınısı ile önemli bir müzik aletidir.

Peki, **La** neden seçilmiş olabilir?

Konunun anlaşılabilmesinde, ezoterik bilgiler yararlı olabilir. Öncelikle sanatta, “**yaratıcı zekâ**” söz konusudur.

Gerçek Sanatçı, özel bir varlık olup, muhtemeldir ki, Tanrı'nın özenle seçip, insanlığa rehberlik görevi yüklediği yetenekteki bir kişidir. Yani özel bir genetik kod olup, "sanatçı" olarak doğar, uygun ortamını bulunca daha da gelişip, olgunlaşarak aldığı yansımalarla bulunduğu topluma nur saçar, hatta evrimlerine katkıda bulunur...

Müziğin Tedavi Edici Etkisi

Müziğin diğer sanatlardan farkı, geniş kitleleri etkilemesi, insan ruhuna hitap etmesi, hatta pek çok hastalığın tedavisinde de kullanılmasıdır. Müzikterapi'yi tarihte pek çok medeniyette, Asya-Anadolu Kültüründe ve günümüz modern tıbbında görmekteyiz. Farabi, İbni Sina gibi düşünürler, Türk Müziği makamlarının, hastalıkları iyileştirdiğini ifade etmişlerdir. Japon Emoto müziğin su kristalleri üzerindeki olumlu etkilerini bilimsel olarak göstermiştir. Müziğin, beyinde bazı salgı ve hormonları da etkilediği artık ispatlanmıştır.

Müziğin Kutsal Kimliği

Bu gerçekler ışığında müziğin, Kutsal yani Tanrısal bir titreşim ve insan-Tanrı arası özel bir frekans olduğunu söyleyebiliriz. Osmanlı, 5 vakit ezanın farklı makamlarda icrası ile müziğin bu etkisini adeta teyit etmektedir. 1000'li yıllarda, modern notaya ilham kaynağı olan D'Arezzo'nun bir kilise papazı olup yazdığı Latince methiyede de bu gerçeği açıkça görmekteyiz...

Vaftizci Yahya için yazılan şiirsel yapıtın ilk kelime, hece ve notaları:

DO: Dominus: Yaradan, Mutlak...

RE: Rerum: Madde...

Mİ: Miraculum: Mucize...

FA: Familias Planetarium: Güneş Sistemi, Gezegenler...

SOL: Solis: Güneş...

LA: Lactea Vita: Samanyolu...

Sİ: Siderae: Gökler... anlamlarını taşımaktadır...

Bu kelimeleri, armoni şifrelerine göre ve alfabenin ilk harfi yani A (La)'dan başlayarak, B (Si), C (Do) olarak birbiri ardınca sıraladığımızda, ilginç bir anlam ortaya çıkmaktadır...

Buna göre; "*Samanyolu ve Gökler, Yaradan'ın Mutlak Gücü ile oluşan Madde Dünyalar ve Mucizeler olup, Güneş Sistemi, (dolayısıyla Dünyamız da), bu bütünü oluşturur*" ...

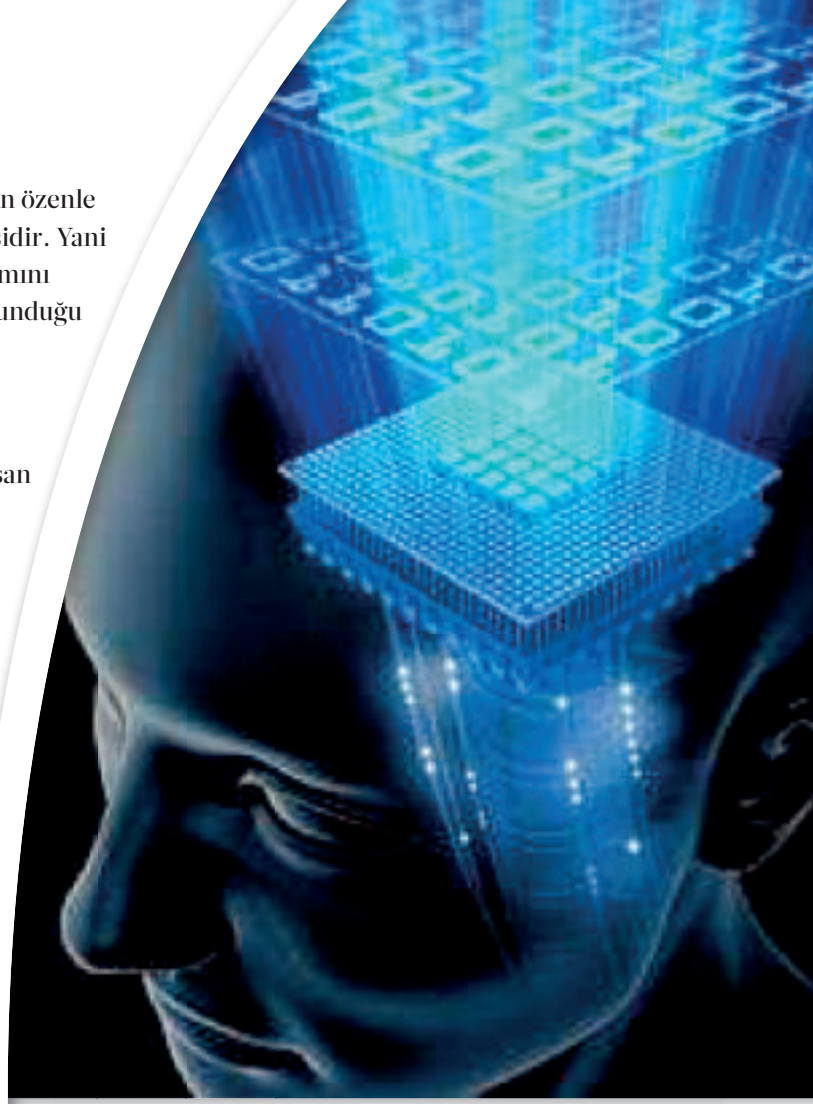
Bu yorum, notalar ve armoni şifreleri konusunda, yeni bir görüş ve bakış açısıdır... Günümüz bir bilim ve teknoloji çağıdır.

Biat bilinci yerini giderek akla - bilimsel bulgulara terk etmektedir. Bu sebeple yeni faraziye, önerilere karşı, şüpheci, sorgulayıcı olup, tedbirle yaklaşmak yerinde olacaktır...

Tün bu gerçekleri hoş tesadüflere bağlayabiliriz veya bir papazın, Ezanın, Emoto Su deneyinin ışığında "Müzik, insanları etkileyen Tanrısal bir frekans, bir titreşimdir" diye de düşünebiliriz...

İnsan, Bütünün Bir Parçasıdır

Halen bugünün zekâ ve bilimi ile ispatlayamasak dahi sezgilerimiz, bir Yaratıcının var olduğu inancına bizleri götürmektedir. Bu tanımlanamaz güce, Allah, Tanrı, Matu, Bütünü Bütünde Tutan Güç gibi anlamlar yüklemek mümkündür. Hatta bir adım daha ileri giderek, panteist bir yaklaşımla, Yaratıcı ile Yaratılmış Tüm Âlemin bir "Bütün" olduğu, ifadesi dahi söylenebilir...

Müziğin Tanrısal bir yapı olduğunun ilginç bir başka simgesi de, Do ile başlayan nota sisteminin diğer Do'ya kadar "7 notadan" oluşmasıdır. 7 sayısı Kâinatın sihirli rakamı olup, Atomik Bütünü simgeler ve pek çok konuda karşımıza çıkar. (Haftanın 7 Günü, Gökkuşağının 7 Rengi, 7 Kıta, Kutsal Kentlerin 7 Tepeli oluşu, 7 Evrede Yaratılan Kâinat vs gibi...)

Basit müzik dersi bilgilerinizden hatırlayacağınız gibi; Batı armonisinde, 7 "tam notaya" ek, 5 de "diyez ve bemol nota" bulunur. 7'nin 5'le toplamı 12'yi verir ki, tüm müzik eserleri bu dizelerin farklı kombinasyonlarıyla yaratılır...

13 Rakamının Yüksek Değeri

Eğer Tanrı-İnsan "Bir ve Bütünü" oluşturuyor ve "İnsan-Tanrı'nın Dünyadaki silueti" ise, Dünyasal müzik notalarının 12'sine, Tanrı'nın Tekliği yani 1'i ekleyince, rakam 13'e ulaşır. Dünyada pek çok toplum için 13 rakam uğursuzluk olarak sayılsa da, 13'ün sırrı işte bu yoğun enerjiyi taşımasındandır.

Özetle 13 rakamı; "Yaratan ile Yaratılmışın Beraberliğini" yani "Allahın Bütünlüğünü" ifade ettiğinden, yüksek frekans içerir, her bilinç bunu taşıyamaz.

Frekans Uyumunun Önemi

Bunlara ek, insanlığa ulaştırılan son kozmik kaynaklı "Bilgi Kitabında", Kâinatın bir "enerji hiyerarşisi ve tüm bu teknolojik düzeni bir arada tutan enerji bağlarının da "Helezoni Vibrasyonlar" olduğu ve bunların La frekansı taşıdıkları ifade olunmaktadır. Böylece A ile simgelenen ve 442 Hz diapozon titreşimindeki La notasının, Kâinatlar Düzenini bir arada tutan Tanrısal La Frekansı ile aynı titreşimi taşıdığı görülmektedir. Yani her müzik icrası öncesi, dünyasal orkestra saz ve ses titreşimleri La'ya akort edilerek, Kâinatın La Frekansı titreşimleriyle eşdeğer bir konuma ulaştırılmaktadır. Unutulmamalıdır ki, ancak benzer ve aynı

titreşimler, biri birileri ile iletişim ve rezonansa girebilir, beraber olabilirler.

Gerçek Sanatçılar ve Görevleri

Böylece alfabenin ilk harfi A (ve müziğin La ile akort edilmesi) konusu, Yaratan'ın tartışmasız "İlk-Tek-Bir" olduğuyla ilgili gibi görülmektedir. Her şey, O'nunla başlamış, O'nun Bütünlüğü içinde mükemmele ulaşmaktadır.

Tüm Kâinat, var edilişinden günümüze "tekâmül" sistematiğine tabidir. Yaratıcı; "özgür iradeye müdahale etmez" ama O, yarattığının daima önünde, rehberi, yol göstericisi, sonsuz sevgi ve hoşgörüsü ile daimi destekçisi konumundadır.

İşte tamda bu noktada, müzik Tanrısal bir Titreşim olup, dünyadaki icracıları gerçek sanatçılar, insanlığa bu kutsal enerji titreşimlerini ileten temsilciler, görevlilerdir. Bu nedenle müzik, tüm insanlar için duygu ve düşüncelerin ifadesi olmuş, geniş kitleleri etkileyen bir sanat olarak kabul edilmektedir.

ahmetkurtaran@superonline.com

KURYAP
İNŞAAT

Eşsiz Alaçatı Mimarisi Satılık Son 3 Taş Villa

0533 488 62 62

Sınırsız Hizmet Ayrıcalığı ile
Lux Residence Konforu
Denize Sıfır 2+1 Daireler

KURYAP
İNŞAAT

Detay bilgi için
0533 488 62 62

Astroloji'ye göre “İYİLİK”

İnsan- evlatlarının en derin korkusu çaresizlik, bunu en fazla tetikleyen unsur da belirsizliktir! Binyıllar boyunca “gaip habercileri”, insanlara yapmak istedikleri işler için evrenden “İYİ” etkiler alabilecekleri zamanları gösterebildiklerini iddia ederek değer ve saygınlık kazanmışlardır.

Astroloji de evrenin akışına dair matematiksel bir çözümleme aracı olarak bin yıllardır kullanılmakta olan bir simülasyon sistemidir. Bazıları bu sistemin “bilimsel” olduğunu iddia etseler de, “bilimsellik” ancak, yorumlayana göre farklı anlamlar kazanmayan, yani “göreceli” olmayan analizler için kullanılabilir bir tanımdır. Oysa Astrolojik göstergeler, yorumlayan kişinin, hayatı kavrayışına göre farklı algılanabildiği gibi, yorumlanan haritanın sahibinin süreci algılama ve tepki verme şekline göre de değişen sonuçlar üretebilir. Bireysel hayatların akışını belir-

Astroloji, içinden geçtiğimiz süreci tanımladığında, biz “kaçınılmaz bir kader” algısına saplanmak yerine, alacağımız aksiyonlar sayesinde, kendimize yeni varoluş kapıları açabiliriz.

leyen faktör tek başına Astrolojik etkiler olamaz! Astroloji, içinden geçtiğimiz süreci tanımladığında, biz “kaçınılmaz bir kader” algısına saplanmak yerine, alacağımız

aksiyonlar sayesinde, kendimize yeni varoluş kapıları açabiliriz. Ben astrolojiyi matematiksel ve istatistiksel verilere dayalı bir “yorum aracı” olarak görmeyi, astrolojik verileri “Zamanın Ruhu’na dair” ipuçları olarak dikkate almayı tercih ediyorum. İYİLİK, zamanın getirdiklerini alıp kullanan insanın üreteceği sonuçlardadır! Klasik Astroloji öğretilerinde, bazı gezegenler ve kavuşumlar “iyicil” bazıları ise “kötücül” olarak tanımlanırlar. Jüpiter “Büyük İyicil”, Venüs ise “Küçük İyicil” olarak kabul edilir. Zira her iki gezegen de, değdikleri yere bolluk, verimlilik, zenginlik, kolaylık getirir, gelişmeyi ve büyümeyi destekler,

fırsatları görmek ve değerlendirmek konusunda teşvik edici rol oynarlar. Öte yandan Mars, Satürn, Pluto gibi gezegenlerin daha sert, zorlayıcı, sınırlayıcı, yıkıcı ve dönüştürücü etkileri olduğu varsayılır.

Hâlbuki hayatta mutlak iyilik ve kötülük yoktur. Bir çocuğa sürekli ve sınırsız olarak sunulan imkânların, bir süre sonra onun kişisel gelişimini olumlu etkilemekten ziyade, çaba gösterme, uyum sağlama, zorluklarla baş etme yeteneğini geliştirmesine engel olduğunu görürüz. Sınırlar, meydan okumalar, zorluklar, kişiliğin gelişmesi ve güçlenmesinde, kişinin faydalı ve üretken olmasında, imkânlar ve desteklerden bile daha büyük bir rol oynayabilirler!

Doğum haritamızın doğasında var olan yumuşak ve sert oluşumları, ve gezegenlerin bireysel doğum haritalarımıza yaptığı kolaylaştırıcı ve zorlaştırıcı etkileri de bu çerçevede ele almak yerinde olur.

Kişinin doğum anma ve yerine göre çıkartılmış Astroloji Haritasını bir tür “Evrensel Tasarım” olarak düşünelim. Bu durumda Astroloji dilinde “transitler” olarak geçen ve haritalara yansıyan gökyüzü hareketleri de bu tasarımın zaafalarının giderilmesi, güçlü yanlarının ortaya çıkması, dönüşmesi gereken unsurların fark edilip ele alınması için geliştirilmiş, “Çalışma Programları”dır.

Çalışma programında yer alan her unsur, an itibarıyla kişiye iyi veya kötü gibi gelse de, sonuç itibarıyla istenen bir gelişmeye vesile olmak üzere devreye girer. Yani özü itibarıyla “İYİ” bir amaca hizmet eder. Öte yandan, gezegenlerin belirli bir burca girmeleri ya da iki veya daha fazla gezegen arasında oluşan görünüm, zaman içerisinde tekrarlanan bir döngüdür. Birçok öğretide “Zamanın Döngüsel ya da Dairesel” olduğunun ifade edilmesi bununla ilgilidir. Geçmişte de yaşanmış ve daha önceki kuşakların hafızalarına yer etmiş bazı süreçler, bu süreçlerde

tercih edilmiş tutumlar, bu tutumların oluşturduğu sonuçlar, bunlardan çıkartılmış olan dersler, öğretiler, “Genetik Hafıza” sayesinde bizde de bir bilgi tomurcuğu olarak vardır! Gezegenlerin döngüsel hareketi sayesinde, bazı süreçlerin yeniden gündeme gelmesi, genlerimizin hafızasında var olan bilgi tomurcuklarının tetiklenmesine, açılmasına, devreye girmesine neden olur.

Genetik hafızanın astrolojik olaylarla tetiklenmesi, bazen kişilerin kendilerinde olduğunu fark etmedikleri yeteneklerin, reflekslerin ortaya çıkmasına, yepyeni bir farkındalık ve duruş geliştirmelerine vesile olabilir. Bu, kötü ya da zor gibi gelen bir etkinin, “Hayırlı” bir açılma yol vermesidir. Kaygı olmadan dirayet, korku olmadan cesaret, hastalık olmadan şifa, zorluk olmadan gayret ortaya çıkmaz!

Yine aynı şekilde insanlığın tarihinde ya da belirli bir gen havuzundan gelen kişilerin ortak hafızalarında, çözüme kavuşmamış, olumlu bir dönüşüme, verimli bir davranış modeline evrilme imkânı bulmamış olan “Kalıplar” astrolojik görünümünün tekrarı sayesinde, yeniden ele alınır. Yani kişi ailesinde, sahip olduğu genlerde var olan zafiyetleri, ya da artık sürece katkısı olmayan algı ve tepki modellerini dönüştürme ve aynı gen havuzundan beslenen diğer kişilerin de dönüşümüne katkıda bulunma şansını elde eder. Bu, bireyin insanlığa karşı görevi gibi de algılanabilir. Ya da her ruhun belirli

bir tasarımla dünyaya gelmiş olmasındaki derin ve büyük amaç, böylesi vesilelerle gerçekleştirilmiş olur.

İnsan kendisini değerli ve önemli kılanın, bireysel hayatı için belirlenmiş olduğu genel-geçer hedefleri tutturmak olduğunu zanneder ve bu hedeflerdeki sapmalardan dolayı kendisini mutsuz, başarısız, yetersiz hisseder. Oysa insanı evrenin nezdinde değerli ve önemli kılan tek şey “RAĞMEN” yapma niteliğidir.

İnsan korkusuna, zaaflarına, yetersizliklerine, tasarımında taşıdığı “Yük”e rağmen, çaba göstermeye ve Ruh’un Yolunu izlemeye devam eder. Düşer, kalkar, yıpranır, hata yapar... Ancak, öğrenir ve kendisinden geriye çok değerli dersler bırakır.

Evren İYİ’dir! Ve insan bu “İyiliğin” bu dünyada şekil bulmasına, ortaya çıkmasına vesile olan en önemli araçtır. Kalbimizi iyiliğe açarak yürümek ve yola güvenmek, bu misyonu yerine getirmekte en büyük yardımcımızdır.

(www.junoastrology.com)

* Kendi Halinde Bir Yıldız Gözlemcisi

Evren İYİ’dir! Ve insan bu “İyiliğin” bu dünyada şekil bulmasına, ortaya çıkmasına vesile olan en önemli araçtır. Kalbimizi iyiliğe açarak yürümek ve yola güvenmek, bu misyonu yerine getirmekte en büyük yardımcımızdır.

15 Temmuz

1910 - Emil Kraepelin, Clinical Psychiatry adlı kitabında Alzheimer hastalığına meslektaşı Alois Alzheimer'ın adını verdi.

16 Temmuz

622 - Hicri takvimin başlangıcı.

1942 - Fransa'daki en büyük

Yahudi tutuklanması: 12.884 Yahudi Auschwitz'e gönderilmek üzere tutuklandı.

1994 - Shoemaker-Levy 9 kuyruklu yıldızının parçaları Jüpiter gezegenine çarptı.

Emil Kraepelin

17 Temmuz

1955 - Disney parklarının ilki kapılarını Kaliforniya'da açtı: Disneyland.

1975 - Amerikan uzay aracı Apollo ve Rus uzay aracı Soyuz uzayda birleşti.

22 Temmuz

1933 - Wiley Post, Dünya etrafında uçakla tek başına dolaşan ilk insan oldu. Yolculuğu 7 gün, 18 saat, 45 dakika sürdü.

23 Temmuz

1903 - Ford şirketi, ürettiği ilk arabanın satışını yaptı.

1939 - Hatay Türkiye'ye katıldı.

24 Temmuz

1923 - Günümüz Türkiye'sinin sınırlarının çizildiği Lozan Antlaşması imzalandı.

26 Temmuz

1951 - Şair Nâzım Hikmet vatandaşlıktan çıkarıldı.

25 Temmuz

1978 - İlk tüp bebek, İngiltere'de doğdu (Louise Brown).

1992 - Atatürk Barajı'nın iki ünitesi açıldı.

27 Temmuz

1964 - ABD'de siyahlar, Federal Mahkeme'ye başvurma hakkını elde etti.

28 Temmuz

1945 - Bir B-25 Mitchell bombardıman uçağı New York'ta Empire State Binasının 78. katına çarptı ve 24 kişi öldü.

4 Ağustos

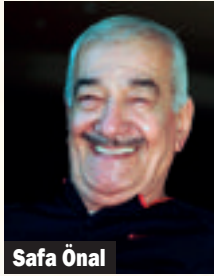
2005 - Senarist Safa Önal, filme çekilmiş 395 senaryosuyla Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi.

5 Ağustos

1914 - Cleveland, Ohio'da ilk elektrikli trafik ışıkları hizmete girdi.

1914 - Amerikalı Mary Pheps Jacob, sutyen patenti aldı. İlk sutyen, pembe bir kurdeleyle birbirine bağlanmış bir çift mendilden oluşuyordu.

1945 - Hiroshima'ya atom bombası atıldı.

Safa Önal

6 Ağustos

1926 - Gertrude Ederle, Manş Denizi'ni yüzerek geçen ilk kadın oldu.

7 Ağustos

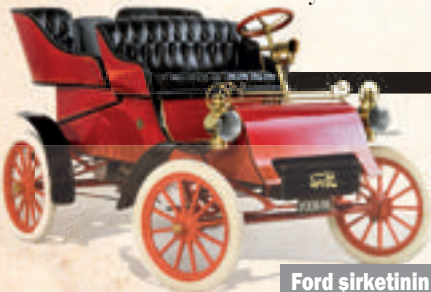
1974 - İp cambazı Philippe Petit, Dünya Ticaret Merkezinin ikiz kuleleri arasında, yerden 417 metre yükseklikte gösteri yaptı.

8 Ağustos

1928 - İstanbul Taksim'deki Cumhuriyet Anıtı törenle açıldı. Açılışa 30.000'i aşkın İstanbullu katıldı.

Gertrude Ederle

Ford şirketinin ürettiği ilk araba

Jesse Owens

18 Temmuz

1925 - Adolf Hitler, nasyonal sosyalist fikirlerini açıkladığı kişisel manifestosu Mein Kampf'ı (Kavgam) yayımladı.

1932 - Türkiye, Cemiyet-i Akvam'a (Milletler Cemiyeti) 56. üye olarak kabul edildi.

19 Temmuz

1990 - New York Federal Mahkemesi, Karun Hazinesinin Türkiye'ye iadesi için açılan davada Türkiye lehine karar verdi. Metropolitan Museum of Art yetkililerininin 363 parçalık hazineyi Türkiye'ye iade etmek istemesi üzerine anlaşmaya varıldı ve hazine Ekim 1993'te Ankara'ya getirildi.

20 Temmuz

1976 - Viking-1, 11 ay süren yolculuktan sonra Mars'a kondu ve Dünya'ya fotoğraflar aktarmaya başladı.

21 Temmuz

MÖ 356 - Herostratus, Dünyanın Yedi Harikası'ndan biri olan ve Efes'te bulunan Artemis Tapınağı'nı yakıtı.

29 Temmuz

1958 - NASA kuruldu.

1981 - Büyük Britanya'da Galler Prensi Charles, Lady Diana ile evlendi.

30 Temmuz

1977 - Türkiye Basketbol genç milli takımı Avrupa şampiyonu oldu.

31 Temmuz

1492 - Yahudilerin İspanya'dan kovulacağını gerekçeleriyle bildiren Elhamra Kararnamesi imzalanarak yürürlüğe girdi.

1 Ağustos

2001 - İsraili bilim adamları embriyondan hareketle kalp hücrelerini üretmeyi başardıklarını açıkladılar.

2 Ağustos

1875 - Dünyanın ilk buz pateni pisti Londra'da açıldı.

3 Ağustos

1492 - İspanyol Engizisyonu'nun ardından, yaklaşık 200.000 Sefarad Yahudi'si İspanya'dan kovuldu.

1924 - Üzerlerinde TC yazısı bulunan ve Türkiye'nin ilk madeni parası, bronz 10 kuruşluklar tedavüle çıktı.

1936 - Amerikalı siyahi atlet Jesse Owens, Berlin 1936 Yaz Olimpiyatları'nda 100 metreyi 10,3 saniyede koşarak dünya rekorunu egale etti ve altın madalya kazandı. Ayrıca Adolf Hitler'i stadyumdan kaçırarak ün yaptı.

9 Ağustos

1928 - Türkiye'de Arap alfabesi yerine Latin alfabesinin benimsendiği Harf Devrimi gerçekleştirildi.

10 Ağustos

1675 - Greenwich Gözlemevi Londra'da kuruldu.
2000 - Dünya nüfusu 6 milyara ulaştı.

11 Ağustos

1961 - İstanbul'da 92 yıldır hizmet veren tramvaylar kaldırıldı.

12 Ağustos

1851 - Isaac Singer, dikiş makinesinin patentini aldı.
1960 - İlk Amerikan haberleşme uydusu Echo-1 fırlatıldı.

13 Ağustos

1913 - Harry Brearley, paslanmaz çeliği icat etti.
1966 - Çin'de Mao, Kültür Devrimini ilan etti.

14 Ağustos

1893 - Dünyada ilk kez Fransa'da otomobillere plaka takıldı.
1908 - İngiltere'nin Folkstone kentinde, dünyada ilk kez uluslararası güzellik yarışması düzenlendi.
1994 - Terörist Çakal Carlos yakalandı.

Teşa-Beav

İbrani takviminin en acı günü olarak kabul edilen Teşa-Beav'da oruç tutulur. Yahudi dini inançlıları, kendileri için tüm gerekli ve rahatlatıcı ihtiyaçlarını bir kenara bırakıp, gün boyunca oruç tutarak sinagogda ibadet ederler ve neşeden uzak, hüzünlü bir gün geçirirler.

Teşa-Beav, 'Av ayının 9. Günü' anlamına gelmektedir. Teşa-Beav bu yıl, 21 Temmuz Cumartesi akşamı başlayıp 22 Temmuz Pazar akşamı bitecek...

İbrani takviminin en acı günü olarak kabul edilen Teşa-Beav'da oruç tutulur. Yahudi dini inançlıları, kendileri için tüm gerekli ve rahatlatıcı ihtiyaçlarını bir kenara bırakıp, gün boyunca oruç tutarak sinagogda ibadet ederler ve neşeden uzak, hüzünlü bir gün geçirirler.

Şiva Asar Be-Tamuz (17 Temmuz) tarihinden, 9 Av gününe kadar geçen üç haftalık dönem İbrani tarihinin en karanlık günlerini içerir. Zira, 17 Temmuz günü Bet Ha-Mikdaş'ı (Kudüs'teki Kutsal Yahudi Mabedi) kuşatan Babil Kralı Nabukadnezar'ın ordusu, sonuçta 9 Av günü Mabed'i yıkıp virane haline getirdi. Kudüs'te yaşayan özellikle saraylı, soylu ve çok varlıklı Yahudileri de Babil'e sürgüne götürdü. Babil sürgünü 70 yıl sürdü.

Tarih boyunca Teşa-Beav günü neler oldu?

Tarih boyunca Teşa-Beav gününde Yahudiler için büyük felaketler yaşandı:

* Mısır'daki kölelikten MÖ 1313 yılında mucizevi bir şekilde kurtulan İsrailoğulları, çölde 2 yıl dolaştıktan sonra, kendilerine Tanrı tarafından vaat edilmiş topraklar olan Kanaan topraklarının sınırına vardılar. Oraya girmeden, aralarından seçtikleri birkaç kişiden tedbir amaçlı olarak, bilgi edinmeleri için keşif yapmaları istenir. Önden gönderilen bu casuslar geriye, Moşe ve halkının yanına 9 Av günü dönerler. Verdikleri rapora göre, girmeye hazırlandıkları Kanaan topraklarını ele geçirmek imkânsızdır. Çünkü oradaki halk çok cengâver ve güçlüdür. 9 Av gecesi İsrailoğulları hep birlikte dövünmeye, ağlamaya ve küçük isyanlar yaratmaya başlarlar. Kanaan ülkesindeki

askerler tarafından öldürülmeğe Mısır'a geri dönmeyi tercih ettiklerini söylerler. Tanrı, halkının Kendisine olan güvensizliğinden ötürü hiç hoşnut olmaz, çok öfkelenir. Bu nankör neslin, asla Kenaan/İsrail topraklarına girmeye layık olmadıklarına hükmeder. Sadece, onların çocukları ve torunları vaat edilmiş topraklara girebileceklerdir. İşte bu yüzden, geri kalan 38 yıl boyunca, yani Çıkış'tan itibaren toplam 40 yıl boyunca, İsrailoğulları vaat edilen topraklara girememiş ve topluca cezalandırılmışlardır.

* Birinci Bet Ha-Mikdaş, yine 9 av günü Babil kralı Nabukadnezar'ın emriyle yakılıp, yıkılmıştır. (MÖ 423)

* Beş asır sonra MS 69 yılında yine bir 9 Av gününde, İkinci Bet Ha-Mikdaş, bu defa Romalılar tarafından yakılıp yıkılmıştır. Yahudiler şok içindedir. Yine aynı tarihte ikinci kez aynı felaketi yaşamaktadırlar.

* Yahudiler, Romalılara karşı isyan başlattıkları zaman, liderleri Şimon Bar Kohba'nın onların mesihi (Maşiyah) olduğuna kesinlikle kanaat getirmiş olup, tümüyle ümit doludurlar. Ancak umutları, aldıkları büyük bir darbe ile sona erer. MS 133 yılında, Yahudilerin isyanı gaddarca bir katliamla, Betar Kalesi'nde son bulur. Bu katliamın yapıldığı gün yine bir 9 Av günüdür. Bu katliamdan tam bir yıl sonra Yahudi ulusunun en kutsal bölgesi olan Har Ha-Bait yani Tapınak Dağı'nı, Romalılar sabanla tarla gibi sürerler ve orayı dümdüz ederler. Yahudilerin tümü İsrail topraklarından dışarıya sürgün edilirler ve dünyanın dört bir köşesine yayılırlar. Ancak Musa'nın dinini ve Yahudi geleneklerini büyük bir sadakatle uygulamaya devam ederler. Ülkelerine yeniden dönüş tam iki bin yıl sonra gerçekleşir.

* Yahudi halkı, uzun zamanlar boyunca yaşadıkları İngiltere topraklarından topluca kovulurlar. Tarih MS 1290, günlerden 9 Av'dır.

* 31 Mart 1492 tarihinde, İspanya'da Yahudilerin "Altın Çağı" olarak adlandırılan dönem sona erer. Kraliçe İsabella ve eşi Kral Ferdinand, Yahudiler için İspanya'dan kovulma fermanı çıkartırlar. 31 Mart 1492'de yayınlanan bu sürgün fermanından sonra, Yahudilerin iş yerlerine ve evlerine el konduğundan ötürü, sadece gerekli birkaç parça eşyalarıyla birlikte, yüzyıllarca yaşadıkları İspanya'dan sürgüne giderler. Sürgün için saptanan tarih elbette ki, yine 9 Av günüdür. Sürgün edilen Yahudilerin büyük bir bölümü, davet edildikleri Osmanlı coğrafyasına yerleşir.

* Sonucunda II. Dünya Savaşı ve Holokost'a sebep olacak olan I. Dünya Savaşı,

1914 yılında 9 Av günü patlak verir. Almanya'nın uğradığı hezimetten sonra ortaya çıkan ve Nasyonal Sosyalist Partisi'ni kuran ve yükselten Yahudi düşmanı Adolf Hitler, 1939 yılında, 6 milyon Yahudi'nin katledildiği II. Dünya Savaşı'nı ve Holokost'u başlatır.

Bütün bu olağanüstü felaketlerden sonra, Yahudiler doğal olarak Teşabeav gününü ulusal yas günü olarak kabul etmişlerdir. Bunca felaketin hep aynı güne isabet etmesi kesinlikle rastlantı değil, ilahi bir plandır. Bunun kesinlikle manevi bir anlamı vardır.

Teša–Beav uygulamaları

* Güneş batmadan önce yenen yemekte et ve şarap tüketilmez. Gelenekte, tek yemek olan mercimek vardır. Bu öğüne Seudat Amafkeset (yemek yemeyi kesme öğünü) denilir.

* Dua sırasında sinagoglar çok az aydınlatılır, Sefer Tora'ların (Tevrat Ruloları) muhafaza edildiği dolap (Ehal Ha–Kodeş) siyah bir perde (Parohet) ile örtülür. Hazan hüznü bir ses tonuyla Yeremya'nın Mersiyeleri'ni okur (Megilat Eha).

Bet Ha–Mikdaş'ın yıkılışından beri geçen süreyi okurken, sinagoga'daki tüm ışıklar kapatılır. Sadece hazanın yanında ufak bir aydınlatma kalır. Ertesi sabah dualarında tefillin ve tallit (dua şalı) takılmaz. Oruç tutan Sefarad Yahudileri 'Amida' duasında 'Anenu' kısmını ekler: "Cevap ver bize Baba'mız, bu oruç gününde bize cevap ver..." Öğleden sonra duasında tallitler giyilir, tefillin takılır. Siyah parohet çıkartılır, sinagoglar normal biçimde aydınlatılır. Akşam gökte 3 yıldız belirince oruç son bulur.

Tu–Beav

Orijinal olarak Yahudi ulusunun İsrail topraklarına yerleşmesinden bir süre sonra uygulanmaya başlayan bir gün olmakla beraber, günümüzde de modern yaşam uyarınca âşık çiftlerin kutladıkları mutlu ve özel bir gündür.

Tu–Beav, Yahudi dini inançlarının **Sevgililer**

Günü'dür. İbrani Takvimi'ne göre her yıl, Av ayının 15. gününde kutlanır.

Tu–Beav (15 Av) günü antik dönemlerden günümüze değin, önemini ve anlamını hiç kaybetmemiştir. Orijinal olarak Yahudi ulusunun İsrail topraklarına yerleşmesinden bir süre sonra uygulanmaya başlayan bir gün olmakla beraber, günümüzde de modern yaşam uyarınca âşık çiftlerin kutladıkları mutlu ve özel bir gündür.

İkinci Bet Ha–Mikdaş döneminden itibaren, çöçatanların evlilik için önayak olmalarıyla bir araya getirilerek tanıştırılan bekâr erkeklerle kızlar eğer birbirlerini beğenirlerse, bir süre görüşükten sonra nişanlanıp evlenirlerdi. Her yıl 15 Av tarihinde mutlulukla kutlanan Tu–Beav (Sevgililer Günü), Yahudi takvimine modern İsrail Devleti'nin kurulmasından (1948) sonra girmiştir.

Ancak, Tu–Beav gününden ilk defa, MS II. yüzyılda tamamlanmış olan Mişna Kitabı'nda bahsedilmektedir. Bu kitabın yazarı Raban Şimon Gamliel'in yazdıklarına göre; "İsrail'de Tu–Beav gününden daha güzel ve mutlu bir gün yoktur. Bu günde, Kudüs'te yaşayan genç kızlar, beyaz elbiselerini giyerek, bağlarda dans ederler. Genç erkekler onları uzaktan seyrederek, beğendikleri kızın hangisi olduğunu ailelerine söylerler. Böylece evlenecekleri kızı seçmiş olurlar." (Ta'anit, 4. Bölüm)

Kısacası Tu–Beav, geçmiş dönemlerden günümüze kadar gelmiş, içinde sevgi, evlilik, aşk, beğeni duygularını içeren romantik bir gündür. 14 Av gecesi başlar, çünkü o gece tam dolunay gecesidir. Dolunay ise bin yıllardan beri romantik duyguları, aşkı ve doğurganlığı simgelemektedir. Tu–Beav günü İsrail'de, sevgililer dışarıda birlikte yemek yerler, hediyeler alıp verirler; çiçekçiler gün boyunca evlere ve iş yerlerine kırmızı güller taşırlar.

Antmare Hikayesi

'Hayalden gerçeğe' tanımlamasıyla başlayan; yapım aşamasının her bir anından keyif aldığım, 35 birbirinden güzel odasını giydiren hazırlık sürecinde seçilen ne-resimlere, işlenen beyaz işlerin deseninden antika dolap ve yatak seçimlerine kadar birebir ilgilendiğim, her bir tamamlama aşamasından sonra daha da heyecan duyduğum bir süreçle devam eden bir maceradır hikayemiz...

Binanın artık açılabilir yani misafir kabul edilebilir duruma gelip de isimlendirme sürecinde tam da denizin kenarında konumlanmasından dolayı olmuşluk hissi uyandıran 'Antmare' önerimin otelin sahipleri Antyapı tarafından uygun görüldüğü an sanırım kader bana yaşamımın bir döneminde bu güzel binada siz değerli misafirlerimizi ağırlama şansını vermişti...

Ben, Zafer İnan, Antmare'nin proje müdürlüğünü yaparken binayı teslim etmiş, İstanbul'a dönmüş; her bir metrekaresinde ayrı bir anımın olduğu, misafirlerle dolu hayal ettiğim, sevgimi ve emeğimi kattığım binayı arkamda bırakmıştım.

Ne var ki, beş yılı arkamda bırakamadım: Alaçatı'yı içinize çektiğinizde içinizi huzurla dolduran havası, seyrine doyamayacağınız yıldızlarla dopdolu gökyüzü ve en önemlisi hakimiyetin hala köy hayatı olduğu yaşam modeli bizi çağırıyordu: Sadeleşmeye yönelik yapılan bir değişim / dönüşüm kararıyla tekrar "Alaçatı" diyerek ailece Antmare'yi işletmeye ve sizleri evimizde ağırlamaya karar verdik...

Bu süreçte, benden her anlamda desteğini esirgemen ve her daim bana özel olduğumu hissettiren Antyapı Ailesi'nin kocaman yürekli bireylerine sonsuz teşekkürlerimi borç bilirim. Dileğim, yüreğimizin yolunda ilerleyecek güç ve kuvveti her daim bulmanız...

Gelelim bizim yeni hikayemize... Sabah gün doğmadan anne ve teyzelerimizin hamur tutarak yaptıkları taze ekmekler, gece mesaisi olarak minicik ev yapımı mantıların kapatılmaya başladığı bile bizim yeni hikayemiz; umuyoruz sizlerle keyifli, enerjisi yüksek tatillerinize ev sahipliği yapabiliyor olmakla da devam edecek...

Bu hikayeyi buraya kadar okuduysanız eğer, artık siz de bu hikayenin bir parçası oldunuz bile... Antmare'ye hoşgeldiniz...

Sevgiler bizden...
Antmare Ailesi
Zafer İnan

İzmir Alaçatı Yat Limanı

Tel: +90 232 716 94 33 / www.antmare.com

Kıbrıs'ın Kayıp Bebekleri

Britanya güçleri, gemilerini
ele geçirip onları
Kıbrıs'a gönderdiğinde,
bebeklerin anne-babaları,
II. Dünya Savaşı'nın hemen
bitiminde İsrail'e gitmeye
çalışıyorlardı...

Ancak, bu arşivin içinde, Kıbrıs'taki Yahudilerle ilgili sadece bir avuç kadar dosya mevcut. 2010 yılında Kudüs'teki arşivde çalışan bir görevli, Joint'ın Kıbrıs'taki faaliyetleriyle ilgili dosyaları düzenlerken, adadaki

American Joint Distributon Komitesinin müdürü Yitzhak Teutsch, 1946-1949 yılları arasında Kıbrıs kamplarında bulunan

Yahudi mültecilere doğan 2.000'den fazla bebeği belgelemeye çalışıyor. Britanya güçleri, gemilerini ele geçirip onları Kıbrıs'a gönderdiğinde, bebeklerin anne-babaları, II. Dünya Savaşı'nın hemen bitiminde İsrail'e gitmeye çalışıyorlardı. Bugüne kadar, yaklaşık 70 yıl içinde, Kıbrıs'taki kamplarda doğan çocukların isimleri ve diğer ayrıntıların kapsamlı bir listesi bulunamadı.

Yitzhak Teutsch bu durumu şöyle açıklıyor: "Bana göre, birileri bir sebepten ötürü bu listeyi atmaya karar verdi. Belki de bunun önemli olmadığını düşündüler. Ya da belki kimse, kampların bu kadar uzun süre faaliyette olacağını düşünmedi; dolayısıyla ilgili belgeler kaydedilmedi..."

Geçtiğimiz yüzyılın başlarında kurulduğundan beri Joint, dünya çapında Yahudilere yardım etmek için faaliyetlerinin kayıtlarını Kudüs arşivlerinde tutuyor.

kamplarda doğan bebeklerin kapsamlı bir listesi olmadığını fark etti. Teutsch da, listeyi tamamlamasına yardımcı olmak için arşivdeki diğer belgeleri araştırmaya karar verdi. 1946'dan 1949'a kadar, 30 aylık bir süre boyunca, 40 adet gemi ile İsrail'e göç eden 53.000 Yahudi, ülkeye ayak basmadan Kıbrıs'a

sürülmüş ve buradaki 12 kampta beklemek zorunda kalmıştı. Bunların yaklaşık yüzde 80'i 13 ila 25 yaşındaydı ve neredeyse tamamı Nazi ölüm kamplarından sağ kurtulmayı başarmış olanlardı. Teutsch, Kıbrıs'taki İngiliz askeri hastanesinin Joint'a gönderdiği, adadaki kamplarda gerçekleşen doğumlara ait listelerin raporlarını buldu. "İngilizler, doğumların haftalık listelerini göndermiş. Yaklaşık 600 isimden oluşan, aşağı yukarı 20 kadar raporumuz var," diye açıklıyor Teutsch.

**Joint Yöneticisi
Yitzhak Teutsch
bir 'Kıbrıs bebeği'
olarak dünyaya gelen
Zehavit Blumenfeld
ile birlikte**

Yitzhak Teutsch daha sonra, kalan isimlerle ilgili araştırmayı genişletmek zorunda kaldı. İlk önce İngiltere'nin Ulusal Arşivlerini ve İmparatorluk Savaş Müzesini denedi, ancak nafile... Akabinde, İngiliz parlamentosunun yardımını istedi.

Tam da o noktada, İngiltere'deki Southampton Üniversitesi'nden bir kütüphaneci, Teutsch ile iletişime geçti ve yerel bir haham tarafından derlenmiş, Kıbrıs kamplarına ait bir doğum defterini bulduğunu söyledi. İçeriğindeki liste, doğum tarihleri ve baba ile annelerin adlarıyla birlikte (aralarından bazıları İbranice)

400 isimden oluşmaktaydı.

Daha sonra Teutsch, bir göçmen gözaltı kampıyla ilgili bilgilerin yer aldığı "Atlit National Heritage" isimli sitedeki diğer önemli belgelere ulaştı. Kudüs'teki Merkez Siyonist Arşivleri ve Almanya'daki Uluslararası Araştırma Servisi, Uluslararası Kızılhaç Komitesi'nin idari şemsiyesi altında faaliyet göstermişti.

Teutsch hemen, Joint'ın Kudüs'teki ofislerine 10 dakikalık sürüş mesafesinde bulunan İsrail Devlet Arşivlerini kontrol etti. Orada, İngiliz polisi raporlarıyla bir-

likte 400 isime daha ulaştı.

"Göçmenler İsrail'e vardıklarında yasadışı sayılıyorlardı ve İngiliz polisi onları sınır dışı etmeden evvel haklarında dosyalar açmıştı. Bu, harikaydı. Dosyaları açar açmaz, polislerin bu kişilerden aldığı resimleri ve parmak izlerini gördüm," diye açıklıyor Teutsch.

'Gözyaşına boğuldu'

Teutsch bugüne kadar, şimdilerde yaklaşık 70 yaşında olan "Kıbrıs Bebekleri"nin onlarca düzinesiyle temas kurdu. Bazılarıyla şahsen tanıştı. "Hepsi çok heyecanlıydı ve doğum sertifikalarını bulmak istiyorlardı." Bunlardan biri, Ramat Gan'dan **Zehavit Blumenfeld**, yaklaşık 15 yıl önce

kendi doğum belgesini buldu. İsrail'e tıbbi tedavi için gelen hastalara yardım eden Blumenfeld, Tel Hashomer'deki Sheba Tıp Merkezi'nde bir Kıbrıslı ile tanıştı. Bu kişi Kıbrıs İçişleri Bakanlığı'nda çalışıyordu. "Bana neden Kıbrıslılara yardım ettiğimi sordu, ben de orada doğduğumu söyledim," diyor Zehavit Blumenfeld. Adam, Blumenfeld'i, doğum belgesini bulduğu Kıbrıs'taki bakanlığı ziyaret etmeye davet etti. Zehavit Blumenfeld heyecanla anlatıyor: "Gözyaşlarına boğulmuştum. Bütün ayrıntılar önümdeydi: nerede doğduğum, ebeveynimle ilgili bilgiler, annemin genç kızlık soyadı..."

DANNY SHIKLOSHI ANNESİNİ FACEBOOK'TA ARIYOR

Erzsebeth, Danny ve Reuven Shikloshi

Geçtiğimiz ay tam 71 yıl önce, fotoğraftaki bu kadın, doğduğum yer olan Kıbrıs Lefkoşa'daki Askeri Hastane'ye geldi, beni doğurdu. Hayatımın ilk birkaç ayında benimle ilgilendi, ancak çocukluk anılarımın hiçbirinde yer almıyor. Onun hakkında çok az ayrıntı biliyorum. Bugün kendim bir büyük baba olsam da hala annemi aramaktayım.

Adı Erzsebeth Shikloshi idi. Macar bir dansçı olan annem bir Holokost kurtulanıydı. Babam Reuven

Shikloshi (toprağı bol olsun), annemle savaştan sonra tanışmış. İki birlikte "Knesset Israel" isimli yasadışı göçmen gemisiyle Hayfa'ya giderken Britanya polisine yakalanıp gerisin geriye gönderilmişler. Hamile olan annem, 1947 yılının mayıs ayında, Kıbrıs'ın tutuklu kampında -Kamp 64- beni dünyaya getirmiş. Daha sonra, hangi şartlarda ve ne zaman İsrail'e göç etmeyi başardıklarını bilmiyorum.

Önce Kibbutz Dgania B, ve daha sonra bugün halen yaşadığım Kibbutz Matzuva'ya gitmişler. Yaklaşık 2 yaşımdayken annem babamı, kibutzu ve beni terk etti. O günü hatırlamıyorum, ancak o zamandan beri onu arıyorum.

Babam, neslinin birçoğu gibi, Holokost vahşetinden hiç bahsetmedi ve annem hakkında da asla konuşmak istemedi. Soru sorduğumda, onu bulmak istediğimde şiddetle reddetti. Yıllardır annemle ilgili duyduğum söylentiler de belirsiz birkaç bilgiden oluşuyor.

Ülkeyi terk ettiğini ve Kıbrıs'ın Türk tarafında yerleştiğini duydum. Büyük ihtimale orada evlendi ve belki de başka çocukları oldu. Kardeşlerim var mı, hiç bilmiyorum? Geçtiğimiz yaz, benim gibi tutuklu kamplarında doğmuş "Kıbrıslı Çocuklar"ın delegasyonu ile seyahat ettim. Defalarca bana, artık bu konuyu kapatmamı, geçmişimle uğraşmamamı, "Ne olduysa, oldu" dediler. Ama o kadın benim ANNEMDİ.

Sizden ricam lütfen bu yazımı internette paylaşın ve bana bilgi verebilecek ya da öneride bulunarak yardım edebilecek kim varsa etiketleyin. Belki yardımınızla onun hayatının yolunu ya da hakkında herhangi bir iz bulabilirim. Belki yardımınızla anlamayı başarabilirim.

Umut ve minnetlerimle.

DANNY

"What was, was". But that woman was my mother.

Please share this post and tag anyone who may help me with information or advice. Maybe with your help I'll be able to discover the path her life took, find a trace. Maybe with your help I'll manage to understand.

With hope and gratitude,
Danny

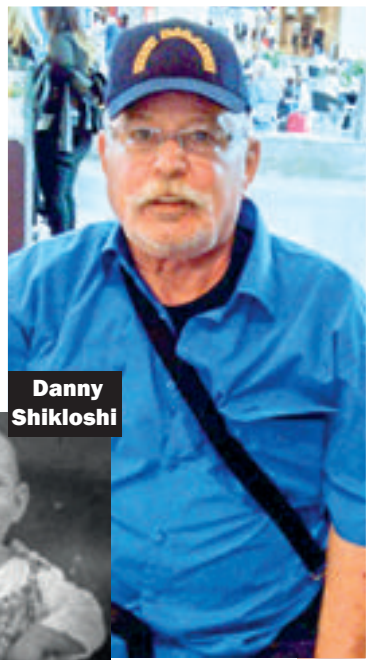

Blumenfeld'in annesiyle babası Romanya'da doğmuştu. II. Dünya Savaşı'nın bitiminde bindikleri gemi, İsrail'e giden yolda İngilizler tarafından ele geçirilmiş, 1 Ocak 1948'de Kıbrıs'a yollanmıştı. Kendisi ise dört ay sonra Kıbrıs'taki İngiliz askeri hastanesinde doğmuştu. İsrail Devleti kurulduktan sonra da aile İsrail'e göç etmişti.

"Çocukluğumda bu hikâyeyi duymak da hi istememiştim, ama bugün beni derinden etkiliyor," diyor Blumenfeld. "Yaşlandıkça, insanların kimliği onlar için çok önemli hale geliyor ve geçmişlerini tekrar aramaya başlıyorlar."

Teutsch, bugüne kadar ulaşabildiği "Kıbrıs Bebekleri" ile e-posta aracılığıyla temasa geçti. Listesinde şu an 1.700 isim var ve yaklaşık 500 kişiye daha ulaşmaya çalışıyor. Bu kişilerin birçoğunun İsrail'de yaşadığına inanıyor, ancak bazılarının ABD ve Avrupa'da olduklarını düşünüyor.

Teutsch, tespit ettiği belgelerin, İsrail tarihinde çok hassas bir döneme açıklık getirdiğini ve şimdiye kadar hiç kimsenin bunlarla ilgili bir çalışma yapmayı istemediğini belirtiyor, "Bu insanlar, o döneme ait tek canlı bağlantıdır. İngiliz askerleri çoktan gitti; çitler kaldırıldı ve kamplar ortadan kayboldu. Kalan, sadece bu insanlar oldu."

Danny Shikloshi

Kıbrıs'taki yeni Yahudi müzesi, Arap dünyasında köprüler kurmayı amaçlıyor...

Kıbrıs'ta kurulacak yeni Yahudi müzesi, Arap dünyası ve ötesine bir köprü kurucu olmayı hedefliyor. Böylelikle, İsrail'e ayak basamayan ziyaretçiler, Yahudi inancı, Holokost ve Yahudi Devleti'nin çalkantılı başlangıcı hakkında bilgi edinebilecekler...

Larnaka'daki müzede sergilenen eşyalar arasında, Nazilerin Yahudilerden çalıp el koyduğu ve Rus yetkililerin onlarca yıl Moskova yakınındaki askeri bir mekânda muhafaza ettiği 100'den fazla Tora (Tevrat) parşömeni de yer alacak. Mayıs 2019'da açılması planlanan müzenin, Kıbrıs'ta yer almasının en önemli nedeni, Ada'nın Orta Doğu'ya olan yakınlığı...

Müzeyi gezecek olan ziyaretçiler, son teknoloji sanal gerçeklik sergisi sayesinde, İngilizlerin savaş sonrasında 53 bine yakın Yahudi'yi tutukları, Kıbrıs'taki toplama kampları hakkında bilgi sahibi olacaklar. Bir başka katta, milyonlarca Yahudi ve başkalarının imha edildiği Nazi toplama kampları ve Holokost

anlatılacak. Müzenin 3. katında ise Kudüs'ten manzaralar ve sesler sergilenecek.

Kıbrıs'taki 3.500 kişilik Yahudi toplumunun dinî lideri Arie Zeev Raskin, "Eğitim sayesinde büyük bir fark yaratabilir ve büyük bir değişim gerçekleştirebiliriz," diyor. "Bu, Abu Dhabi'den bir prens için Kudüs'ü öğrenmek, bu insanlara bir kapı açmak ve Holokost hakkında bilgi edinmek için bir fırsat olacak..."

Müze fikrini yaratanlar, İsrail doğumlu Arie Zeev Raskin ve ABD merkezli Yahudi Mirası Vakfı'nın yöneticisi Sibyl Silver... Silver ayrıca, Nazilerin Doğu Avrupa ülkelerinden çaldığı ve Sovyet Kızıl Ordu tarafından geri kazanılan objelerin müzede yer almasını sağlıyor. Haham Raskin, rekor sayıda turistin ziyaret ettiği Kıbrıs'a Arap ülkelerinden, Rusya'dan ve İsrail'den tatilcileri ve iş adamlarını çekmeyi hedefliyor. Raskin, müzenin toplam maliyetinin yaklaşık 9 milyon Euro'ya ulaşacağını tahmin etmekte. 2002 yılında Ada'ya taşınan Haham

Rabbi Arie Zeev Raskin

Raskin, Kıbrıs'ın II. Dünya Savaşı sonrası Yahudi tarihine olan bağlantısına ışık tutmak istiyor. Arie Zeev Raskin, özel bir serginin; savaş sonrası, Ada'daki İngiliz toplama kamplarında tutulan binlerce Yahudi'ye yardım eden Prodromos Papavasiliou gibi bazı Kıbrıslıları onurlandıracağını ifade etmekte: "Görevimi, bu Dürüst İnsanları gösterdikten sonra tamamlamış olacağım..."

Sibyl Silver, projenin; -ABD Holokost Müzesi'nin eski proje yöneticisi ve Steven Spielberg'in Şoa Vakfı başkanı olan Haham Michael Berenbaum'un da aralarında bulunduğu- Holokost eğitimcilerinin desteğine sahip olduğunu belirtti. Yahudi ve İsraili ünlüler Müze'nin önümüzdeki bahar açılışında tanıtımı için hazır olacaklar.

Motorla Kolombiya Gezi Notları

Kolombiya denince herkesin aklına ilk gelen isim Escobar oluyor; ilk gelen soru ise, "Güvenli mi?" Bu sorunun cevabı, "Kolombiya hem güvenli hem de çok güzel."

Bu yılın ocak ayında, deneyimli motorcu arkadaşlarım Sinan, Murat, Yavuz ve Osman'la birlikte Kolombiya'nın orta ve dağlık kesiminde yaptığımız 8 günlük motor gezisinin notlarını Şalom Dergi için kaleme aldım.

A

dventure motor turlarını sevenler genelinde şehirden uzak, dağlık, virajlı, doğası güzel, yolları düzgün, havası sıcak ve yemekleri lezzetli yerleri tercih ederler. Kolombiya'nın orta bölgesinde Kuzey-Güney aksındaki iki sıra dağ ve ortasındaki ovada yaptığımız 1700 km'lik gezi bu kriterlerin hepsini fazlasıyla karşıladı.

4 Ocak günü New York'ta yaşayan Osman'la birlikte planladığımız JFK - Cali uçuşu, kar fırtınası dolayısıyla iptal

olunca, bir gece öncesinden ailece Peru'ya kendimizi attık; 4 saatlik bir bekleme ve 3 saatlik bir uçuşla Lima'dan Cali'ye ulaşabildik. Turumuz pazar günü başladığı için Bogota aktarmalı gelen diğer arkadaşları beklerken, az dinlendikten hemen sonra kendimizi Cali'nin en meşhur salsa barı *La Topa Tolondra*'ya attık.

750 basamakla tırmanılan Guatapé

Salsa, genetik kodlama ile nesilden nesile geçen bir öğreti olduğu için, kodlarımızdaki göbek dansı ile karışmasın diye sadece seyretmekle yetindik. Nişantaşı'ndaki barlarda elinde bira şişesi ile ayakta sosyalleşmeye çalışmaya nazaran çok daha eğlenceli gözüküyordu.

Cali'de fazla bir numara yok; ülkeyi 50 senedir teröre maruz bırakan silahlı gerilla FARC ile geçtiğimiz yıl bir anlaşma yapıldığından, etrafta güvenle dolaşılabilir; ancak, her köşe başında devriye gezen ikişer polis gördüğümüzde durumun o kadar da rahat olmadığını tahmin edebilirsiniz.

İzci ruhuma rağmen, 50'sinden sonra motora başlamış biri olarak, 30 senedir dünyanın her yerinde motora binmiş Sinan'ın "biraz da konfor" prensibi doğrultusunda her şeyin önceden organize edildiği turları tercih ediyoruz. Genelde 500 ila 700 cc'lik motorlar kirahıyoruz. Bazen 1200cc de olabiliyor.

5 Ocak Pazar sabahı, Perulu kız arkadaşının peşine takılarak artık hayatını Kolombiya'da geçiren 28 yaşındaki Alman rehberimiz Dennis (9 yaşından itibaren motor üzerinde büyümüş bir akrobat) ve arkasında her ihtimale karşı bir küçük treyler çeken *Motolombia* kamyonetinin şoförü Jorge ile Cali'den 1700 km'lik yolculuğumuza başlıyoruz.

Kuzey istikametinde ilk durak, uyan bir kasaba olan *Pavas*. Yollar güzel. Ancak çoğunlukla gidiş geliş olan tek şerit yollarda çok sayıda kamyon sollamak gerekiyor. Bu sene ekibe nihayet aldirabilmiş olduğum kask içi telsiz cihazları sayesinde 5 motor genellikle birbirimizden kopmadan gidebiliyoruz. Motor turlarında genellikle tempo şöyle: günde 250-300 km yol yapabiliyorsunuz, bir veya bir buçuk saatte bir mola veriyorsunuz. Yollar virajlı olduğu için ortalama sürat düşük olabiliyor. Sabah 08:30'da teker döndürüp akşam saat 16:30 gibi bir sonraki kasabaya varmış olmayı hedefliyorsunuz. Günbatımından bir iki saat

önce varmanın ayrı bir keyfi var; bazen yeni vardığımız kasabayı gün ışığında gezme imkânınız oluyor bazen de akşamki erkek geyiği öncesinde bir masaj.

Dedim ya, 50'sinden sonra bu işlere giren biri olarak öncelikli hedefim kaza yapmamak, ikinci hedefim de bilenlere uyum sağlamak. Grup liderimiz Sinan, hafif 'Alman ekolü' ve kurallara uymamızı çok önemsiyor. Sinyalini açık unutanlara zılgıt çekmediği zaman telsizde keyifli espriler dönüyor sürekli. Kurallara uygun seyreden bir ekip içerisinde sürüş yaparken genelde kendimi emniyette hissediyorum.

Mola verdiğimiz kasabalardan ikincisi *Restrepo*. Küçük bir meydan, açık hava pazarı, ananaslar, 30 derece sıcakta açık havada satılan etler, envai çeşit meyveler, şeker kamışını tornadan geçirip suyunu satan yaşlı bir adam ve bangır bangır çalan bir salsa ile gerçekten Güney Amerika'da olduğumuzu hissediyoruz. Molalarda kaskı çıkartınca güneşin cayıp cayıp tenimizi yaktığını hissediyoruz. Kuzey'e doğru devam edip *Calima Gölü* kıyısında öğlen

yemeğimizi yedikten sonra *Valle del Cauca* nehrini, *Indiana Jones* filmlerinde görebileceğiniz ve sadece akıntı ile hareket eden bir sal ile geçiyoruz. Kolombiya'nın en önemli iki nehrinden biri *Cauca*, diğeri de *Magdalena*. Suyun rengi kahverengi olsa dahi temiz olduğu belli. Yol üzerinde mola verdiğimiz kasabalardan birinden çıkarken Osman motorunu istemeden stop ettirince devriliyor ve motor botuna rağmen sağ ayak kemiğinde bir çatlak meydana geliyor. Bir süre buz kompres filan yaptıktan sonra motorunu arkadan gelen treylere yükleyip gece

Şeker kamışı tornadan geçirilip suyu çıkartılıyor

kalacağımız *Montenegro*'ya varıyoruz. Osman deneyimli bir motorcu; yolculuğun başında meydana gelen bu tatsızlıktan dolayı keyfini kaybetmiyor. Arka koltukta bir yandan buz komprese devam ediyor diğer yandan da Google Translate üzerinden şöförümüz Jorge ile muazzam sohbetler ediyor.

İkinci gün *And Dağları*'na doğru tırmanmaya başlıyoruz. Molalarda yeni oyuncuğum DJI Spark ile drone fotoğrafçılığına giriş yapıyorum. Genelde hava sıcak ve güneşli, ancak yükseklik 2000 metreden fazla olduğu için bunaltıcı değil. 200 kilometrelik dağ sürüşünden sonra *Manizales*'te konaklıyoruz. Özellikle büyük şehirler dışında oteller göreceli olarak ucuz: ortanın üzeri kaliteli yerlerde gecesini 60-70 dolara konaklayabiliyorsunuz.

Ertesi gün 4000 metre yüksekliğindeki *Los Nevados Ulusal Parkı*'na çıkıyoruz. Yol ve tabiat muazzam güzel ama yoğun sis nedeniyle (bulutlar inmiyor biz yükseliyoruz) pürdikkat ve yavaş bir sürüş oluyor. Bulutların üzerine çıktuktan sonraki manzaralar ise olağanüstü. Aşağıda 30 dereceleri bulan sıcaklık bu yükseklikte 5 derecelere düşüyor. Kabına sığmayan rehberimiz Dennis'in

Valle del Cauca üzerinde sadece akıntı ile hareket eden sal

süratine ayak uydurmak zorunda olmadığımız konusunda aramızda mutabakat yapıp, son derece keyifli bir sürüşle *Mariquita*'da konaklayacağımız, içinde flamingoların serbestçe dolaştığı resort otele yerleşiyoruz.

9 Ocak sabahı Magdalena nehri kıyısından tekrar Kuzey'e doğru yol alıyoruz. İlk durak San Francisco Golden Gate Bridge Company'nin 1894'te inşa ettiği *Navarro Köprüsü*, ikinci durak ise Escobar'ın meşhur, üzerinde kokain paralarını kaçırmak için kullanmış olduğu uçağı bulunan *Hacienda Napole*. Çiftliğin sadece girişi kalmış, gerisini (toprağa gömülü paraları bulmak için)

kazmışlar sonra da bir eğlence parkına çevirmişler.

Bundan sonraki yolculuğumuz hep dağlık bölgeler. Yer yer yolda yoğun kamyon trafiği olsa da genellikle muhteşem manzara, harika virajlar, temiz hava ve yağ gibi düzgün yollarından dolayı *And Dağları*'ndaki motor sürüşü çok keyifli geçiyor. Pırl pırl hava aniden yağmura dönüşebiliyor sonra yeniden güneş açıyor. Romantik biri olduğum için yağmur sonrası tabiatın kokusunu teneffüs ederken yaşamın ne büyük bir mucize olduğunu düşünüyorum. İki viraj arası etrafa bakmak az da olsa mümkün. Bazen üşenip yağmurlukları giymiyoruz ıslanı-

Escobarın çiftliği, (en solda) Metin Bonfil arkadaşlarıyla

yoruz, bazen üşenip çıkarmıyoruz ısıtmıyoruz ama genelde havaya göre tak çıkar durumu hakim. Bir süre sonra rotamızın en Kuzey noktasına gelip *Medellin*'e Batı'ya doğru kıvrılıyoruz. Seyahatin en değişik yerlerinden biri, *Medellin*'deki zenginlerin sayfiye yeri olarak kullandıkları *Guatape*. Giriş sayfasındaki resimde gördüğünüz ve 750 basamakla tırmanılan kayanın tepesinden yeşilliğin içindeki suni göllerin bol bol resimlerini çektikten sonra rengarenk boyanmış evlerin olduğu minik kasabada geceliyoruz.

Medellin: Trip Advisor'da bu şehirde neler yapılır diye araştırdığınızda çıkan 8 önerinin 4'ü *Escobar*'ın hikâyesi üzerine kurulu. Motor turunda turistik gezi yapmak zor olduğu için, bir ya da iki gün aynı yerde kalıp etrafı görmek güzel oluyor. Bizi arabası ile gezdiren yerel rehberden (biraz gereğinden fazla) *Escobar*'ın hayatı hakkında bilgi alıyoruz, *Comune 13* diye bilinen kurtarılmış bölgeyi geziyoruz, şehrin esrar paralarını akladığı için sırtı yere gelmeyeceği söylenen bankalarının olduğu yerde güzel

yemekler yiyoruz ve barların ve gece kulüplerinin olduğu *Poblero* bölgesindeki otelimizde dinleniyoruz.

Medellin'den sonra Kolombiya'nın esas kahve bölgesinin ortasında yer alan *Salerno*'ya doğru yol alıyoruz. Kolombiya dünyanın en büyük üçüncü kahve üreticisi; genellikle Arabica türü kahve yetişiyor. *El Ocaso* adındaki bir plantasyonu ziyaret ederek kahvenin yetiştirilmesi, üretimi, hazırlanışı ve içilmesi ile ilgili önemli bilgiler ediniyoruz. Motor seyahatlerinin büyük bir kısmı yola konsantre olarak ve akışta geçtiği, kalan zamanda da dinlenmek gerektiği için etrafı turistik şekilde gezmek pek mümkün olmuyor. Mesela *Medellin*'deki *Botero* açık hava parkını göremedim. Yine de, mass turizmden uzak, havasını soluyarak, küçük kasabalarda du-

Pablo Escobar'ın mezarı. Halen her gün birileri çiçek bırakmakta

arak, restoranlarda servis yapanlarla sohbet ederek, tabiatla iç içe bir şekilde takılıyorsunuz. "Mutlaka" yapılması gerekenler veya mutlaka görülmesi gerekenler var mı bilemiyorum. Ama iyi ki *Guatape*'yi görmüşüm, çok değişikti. İyi ki *Medellin*'de iki gün mola yapmışız, çok güzeldi diyebiliyorum. *Salerno*'dan *Cali*'ye 200 km daha sürüp sağ salım dönüyoruz ve motorları Hollandalı *Mike*'a teslim ediyoruz. Bir tur daha bitti şükür derken, bir sonraki Kolombiya seyahatinde ne yapıp yapıp *Cartagena*'yı görmeli ve *Baranquilla*'daki maskeli karnavalı yaşamalı diye düşünüyorum.

Medellin'in kurtarılmış bölgesi Comune 13'te her yer grafiti

Geçen aylarda yayımladığımız “İstanbul’dan Selamlar” başlıklı, İstanbul’u bir dünya kenti olarak Batı’ya tanıtan “Salut de Constantinople” kartpostallarında geçen “Hamallar”, “Tahtırevancılar”, “Bileyciler”, “Berberler”, “Sakalar”, “Sokak Kahvecileri”, “Ciğerciler”, “Simitçiler” ve “Arzuhalçiler”den sonra Osmanlı İmparatorluğu payitahtı İstanbul’da görülen seyyar satıcıları bu ay da anlatmaya devam ediyoruz.

Salut de Constantinople İstanbul’dan Selamlar

Bu kartpostalların büyük bir çoğunluğu stüdyoda, uygun ortam hazırlanarak üretilmiş kurgu fotoğraflar olduğu için belki de fotoğraf sanatında dekor, kostüm gibi sanat tasarımcısı ve yönetmeninin iş sahasına giren konuları ilk kez Osmanlı’da ele almıştı.

TAVUKÇU KADINLAR

Tavuk, İstanbul’da çok tercih edilen gıdaların arasında gelirdi. Ancak her evde tavuk besleme olasılığı, bugün de olduğu gibi, yoktu. Haliyle bu işi dışarıdan satıcılar hallederdi. Bunlar da genellikle Merd-i Kıpti kadınlar arasından olurdu. Kadınlar, İstanbul’un yakın köylerinde yetiştirdikleri tavukları sırtlarına vurdukları tahta çubuklardan yapılmış kafeslere koyarlar ve gezip satarlardı. Bazen aynı satıcıların bu tavukların yumurtalarını da sattığı olurdu.

YANGIN HABERCİSİ

Deprem tehlikesi yüzünden, ahşap yapıların tercih edildiği İstanbul'da yangın tehlikesi sık sık görülmüştü. Kimi zaman mum alevinden, kimi zaman baca yangınından çıkan yangın sonrası çoğu zaman bir mahalleyi hatta semti kül ettiği bile olurdu. Sonradan Dergâh-ı Ali Yeniçeri'ye bağlı olarak kurulan Tulumbacılar'ın çıkışı ile işlevini yitiren ilk mesleklerden olan "yangın habercileri", bir yerde bir duman gördüklerinde hemen çığırkanlığa soyunur ve avazları çıktığı kadar "yangın var!" diye bağırırlardı. Bunlar genellikle berduş kimseler olur, halkın yardımlarıyla geçimlerini sağlarlardı.

MUHALLEBİCİ

Pirinç unu, süt ve şekeri pelte kıvamına getirilerek yapılan "muhallebi", eski zaman İstanbul'unda çokça tüketilen ve sevilen bir tatlıdır. Evlerde de yapıldığı olurdu fakat her şeyin dışarıda olanı güzel olduğu için, özellikle belirli gün ve haftalarda muhallebiciler sokaklarda dolaşır özellikle de çocuklu evlerin kapılarından geçtiklerinde yüksek sesle bağırır ve evin çocuğunun "muhallebi" diye tutturmasını sağlarlardı.

ŞERBETÇİLER

"Kanuni Sultan Süleyman sıcak bunalıcı bir yaz günü Yeniçeri ziyaretinde susamış ve soğuk bir şerbet istemiş. Padişah'a ait bir tas içinde hemen buz gibi bir demirhindi şerbeti ikram edilmiş. Kanuni bu şerbeti o kadar çok sevmiş ki, o tası altınla doldurtup, şerbeti yapan ustayı ödüllendirmiş. Bu şerbetin demirhindi şerbeti olduğu söylenir. Osmanlı'da şerbet, yemelerin yanında, sıcak günlerde tercih edilen en önemli içecektir. Ramazan Ayı, bayramlar, sünnet ve cülus törenlerinde şerbetçilerin sırtlarında taşıdıkları şerbetler satın alınır, halka ücretsiz hayrat olarak dağıtılması sağlanırdı. Şerbetçiler bu yüzden yeni şerbetler dener, beğendiklerini halka sunarak kendilerinin tercih edilmesini isterlerdi. Yerleşik hayatları olmayan şerbetçiler, sırtlarına vurdukları küfenin içinde olan özel kalay alaşımli güğüm ile sokak sokak gezer, "şerbetçi" diye bağırırlardı.

Demirhindilerin kabuklarını ayıkladıktan sonra üzerine suyu koyun ve bir gece bekletin. Demirhindilerin üzerine karanfil, çubuk tarçın, ıhlamur, adaçayı, bal, zencefil ve toz şekeri tercihen bal ekleyerek kaynatın. Bir saat sonrasında kısık ateşte kaydattığınız şerbeti ocaktan alın ve soğumaya bırakın. Süzün ve serin bir yerde tercihen buzdolabında soğuttuktan sonra servis edebilirsiniz.

TULUMBACILAR

Reşat Ekrem Koçu'nun aktardığına göre ailesiyle beraber XVIII. yüzyılda İstanbul'a gelerek Müslüman olup Davud adını alan bir Fransız mühendisi, tersane önünde demirli bir geminin yandığını görmüş ve yangın tulum-basını icat etmiş.

Aynı yıl Tüfekhanede çıkan büyük İstanbul yangına, icat ettiği bu tulumba ile müdahale ettiğini dönemin Sadrazamı İbrahim Paşa fark etmiş ve onu "Tulumbacı Ağası" tayin ederek kendisi gibi gençler yetiştirmesini emretmiş.

Çalışmalarında insanüstü gayretleriyle 7/24 hizmet veren Beyazıt Devlet Kütüphanesi görevlilerine sonsuz teşekkür ederim.

Kaynakça:

- Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi
- İstanbul Ansiklopedisi / R. E. Koçu
- Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Esnaf ve Ticaret / Derleyen: F. Demirel
- XVII. ve XX. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nde Esnaf / A. Hazerfen
- Osmanlı Zanaatkarları / S. Faroqi
- Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Esnaf / E. R. Öneş
- Osmanlı Esnafı / B. Evren

Anadolu'nun antik yaşamı

Mayıs ayı Isparta'da Gül hasadı mevsimidir. Bu şehir yalnız bir çiçekle yetinmez, temmuz ayı da Lavantaların açtığı zamandır. Biz de bir grup arkadaş, Mayıs ayında hem bu güzel olayı yaşayalım hem de Toroslar'ın tepesindeki Sagalassos Antik Kenti'ni görelim diye yola çıktık.

ASPENDOS - Antalya

Gezimiz Antalya'da başladı. Uçaktan iner inmez yüzümüze çarpan sıcak hava, bu turun bizi bir hayli terleteceğini haber veriyordu. İlk durağımız bugüne kadar en iyi korunan Roma dönemi Antik tiyatrosu olan Aspendos oldu. Buraya ikinci gelişimdi. İlk kez birkaç yıl evvel, burada yapılan Antalya Film Festivali'nin kapanış gecesine katılmıştım. Ama gündüz gözü ile ve boş iken görmek bambaşka bir şeydi. Bana çok daha görkemli gözükte. İnşaata hakkında rehberimizin anlattığı hikâye de ilginçti.

Aspendos Kralı'nın çok güzel bir kızı vardır. Kral kızını evlendirmek ister fakat kızına kimseyi layık görmez. Bunun üzerine Kral bir karar alır. Ve, "Halkımız, kentimiz için kim yararlı bir şey yaparsa, kızımı ona vereceğim" diyerek kararını halka duyurur. Bu haberi duyan iki kardeş (ikiz) hemen çalışmalarına başlarlar. Kardeşlerden bir tanesi engebeli arazileri aşarak şehre su gelmesini sağlayan bir su geçidi inşa eder, diğeri ise antik bir tiyatro... Antik tiyatronun en önemli

özelliği ise, sahnenin tam ortasında yere düşen bir bozuk paranın sesinin dahi, en üst sıradaki kişinin gayet net duyabileceği olmasıydı. Kral su geçidinden çok etkilenir ve kızını bu geçidi inşa edene vermeye karar verir. Fakat antik tiyatroyu inşa eden kardeş, Kral'ın kızıyla çok evlenmek istediği için, Kral'a bir oyun oynamaya karar verir. Kral'a, inşa ettiği yapıtın ne denli başarılı olduğunu kanıtlamak adına, Kral'ın üst sıralarda dolaştığı bir vakiti kollayıp, sahnenin ortasından "Kızımı buranın mimarına vermelisin" diye fısıldar. Fısıltıyı çok net bir şekilde duyan Kral çok etkilenir ve kızını bu kardeşe verir.

SAGALASSOS ANTİK KENTİ - Burdur

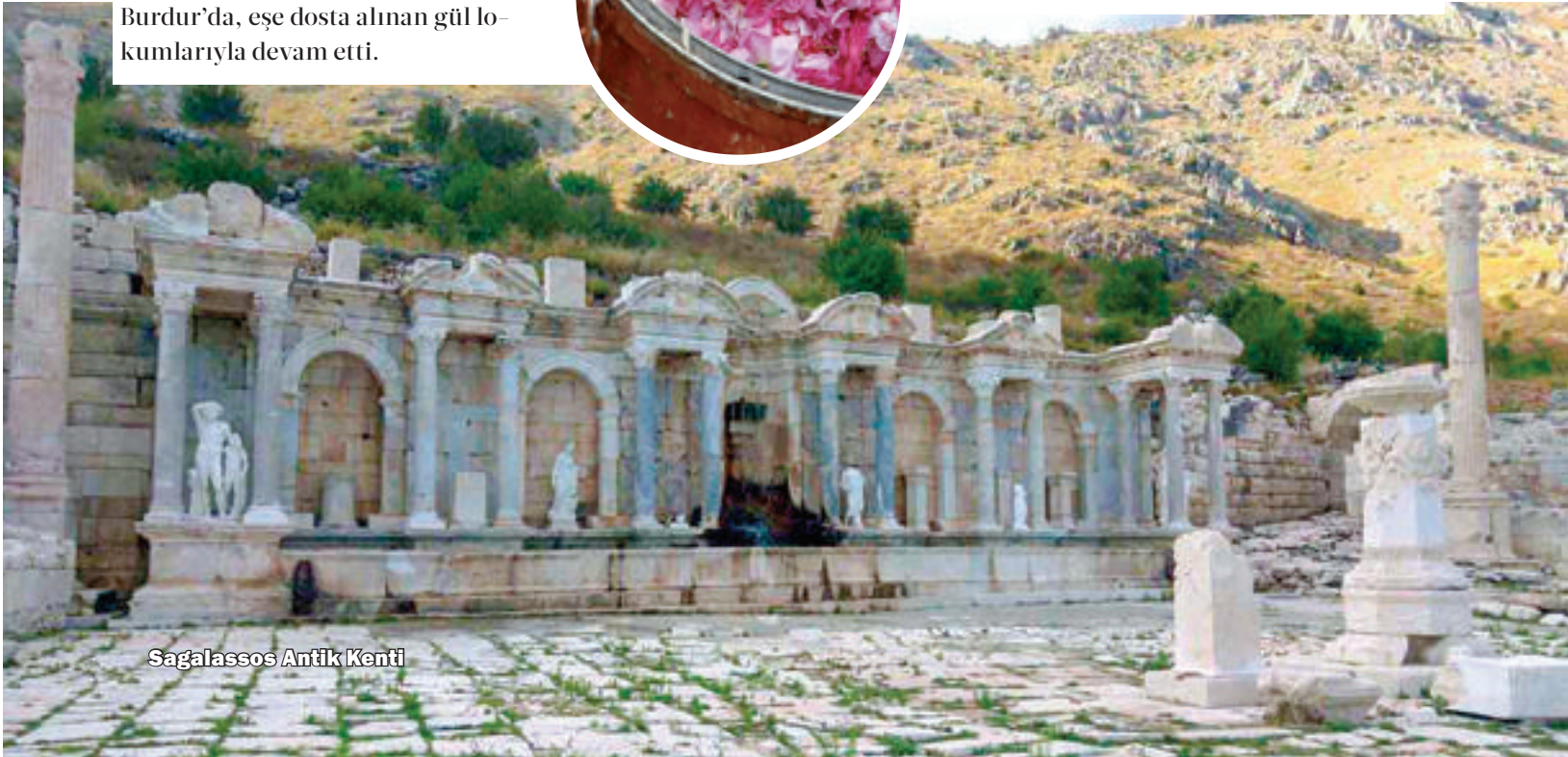
Öğle yemeğimizi Antalya'nın ünlü yeşillikler içindeki 7 Mehmet lokantasında yedikten sonra, Isparta'ya doğru yola çıktık. Sagalassos'a vardığımız zaman güneşin ışınları biraz daha insaflıydı, yoksa Toros'ların, Ağlasun dağının yamaçlarına kurulan bu antik kente tırmanmak biraz zor olacaktı. Deniz seviyesinin 1500-1700 metre yüksekliğinde yer alan Sagalassos'un, antik tiyatrosu da dünyadaki en yüksekte olanıymış. İnsanlar neden bu kadar yüksek yamaçlara yerleşmeyi seçmişler? İlk akla gelen soru bu oldu. Antik çağlarda güvenlik kaygısı ve su arayışı daima yerleşimcilerin, yer seçiminde en önemli etkenleridir. Meydandaki 28 metre genişliğinde 9 metre yüksekliğindeki, Antoninler çeşmesi, sütunları ve görkemli heykelleri ile dimdik ayakta. Daha sonra gezdiğimiz Burdur Arkeoloji Müzesi'nde, ikisi Dionisos'a ait bu heykellerin asıllarını gördük. Çeşmedekiler sadece birer replikaydı. Kütüphane ve tiyatrosunu da gezdikten sonra inişe geçtik.

Bu, çağlar öncesi dünyadan koparak normal hayatımıza dönüp dağlar arasında gül bahçeleri içinde cennetten bir köşe olan Sagalassos oteline yerleştik. Ertesi sabah bizi heyecanlandıran gül hasadının yapılacağı Gülsha tesislerindeydik. Bizi, köylü kadınların hazırladıkları gül reçelli, kaymaklı muhteşem bir kahvaltı bekliyordu. Kahvaltıdan sonra her birimize birer önlük verdiler. Gül tomurcuklarını dalından nasıl koparılacağını öğrendikten sonra otuz beş kadın gül tarlasına daldık. Hepimiz çocuklar kadar şendik. Bir taraftan topladıklarımızı gül havuzuna döküyorduk, bir taraftan hatıra fotoğrafları ve selfiler çekiliyordu. Gül kokusu her tarafımıza, giysilerimize kadar sinmişti, nefesimiz bile gül kokmaya başlamıştı. Tabi ki, sıra güzelliğimize güzellik katacak olan gül yağmından yapılan kozmetik alışverişine geldi. Alışveriş, Burdur'da, eşe dosta alınan gül lokumlarıyla devam etti.

HIERAPOLİS - Pamukkale

Öğle yemeğimizi, Türkiye'nin Maldivleri olarak adlandırılan eşsiz güzellikteki Salda gölünün sahilinde küçük, şirin bir balıkçı lokantasında yedik. Salda gölünün o huzur veren duru manzarasından sonra, rotamızı günün son durağı olan Pamukkale'ye çevirdik. Eski adıyla Hierapolis'i 20 yıl evvel gezmiştim. 2000 yıl önce, Pamukkale'nin bembeyaz travertenlerinin güzelliğine karşı koyamazmayan Bergama Kralı, burada bir şehir kurmaya karar verir. Şifalı kaynak sularının bir sağlık merkezine dönüştürdüğü bu şehir, ülkenin dört bir yanından, sağlık ve güzellik arayan ziyaretçilerin akınına uğrar. Bir hayli tepelerde yer alan, daha önce görmediğim Antik Tiyatrosu'nu gezdik. 12 bin kapasiteli, 1800 yıllık tiyatronun kabartma frizlerinde, Apollon ve Artemis'in doğuşu, dini ayin sahneleri, eğlence ve savaş sahneleri, müzik yarışması gibi konular tasvir edilmişti. Akşam, zaten fazla olmayan turistler de çekilince, güneşin batışını izlemek çok güzel ve huzur vericiydi. Grubumuzdan bazı arkadaşlar, şifalı sulara yüzmek uğruna bu manzarayı kaçırmayı tercih etmişlerdi.

Sagalassos Antik Kenti

AFRODISİAS ANTİK KENTİ - Aydın

Gezimizin son günü Afrodiasias Antik Kenti'ne ayrılmıştı. Methini çok duyduğum, bu şehri çok merak ediyordum. İlginç keşfedilişini, bağışlarla açılan müzesini basında çok okumuştum. Afrodiasias kalıntıları, ilk olarak, Almelek Sanat Galerisi'nde sergisini açtığım bir fotoğraf sanatçısı, Ara Güler tarafından bulunmuş. Gazeteci Ara Güler 1958 yılında Aydın'da kaybolur ve karşısına çıkan köyde gördükleri onu çok şaşırtır. Bu küçük köyde tarihî eserler kahvehanelerde masa olarak kullanılmakta, tarihî sütunlar evleri ayakta tutmaktadır. Tarih ile iç içe hayat süren köylüler ile sohbet edip fotoğraflar çeken Ara Güler, bu gizemli kentin günümüz dünyası ile tanışmasına aracılık etmiş olur. Günümüzde turistlerin büyük ilgi gösterdiği, aşk ve güzellik tanrıçası Afrodite'ye adanan *Afrodiasias*, 2017 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne kabul edildi.

Gezimize, 1 Haziran tarihinde, kalıntıların zenginliği nedeniyle, ek olarak yapılan Sevgi Gönül Salonu'nundan başladık. Devasa salonda sergilenen gör-

kemli heykellere hayran kaldım. Şehir, mermer ocaklarının yakınlarında olduğu için heykelticilik sanatı çok ileri seviyede gelişmiş. Her bir heykelin yanındaki plakette sponsorunun adı yazılıydı. Arada öğlen olmuştu ve tepemizdeki kızgın güneş, antik kentin açıkta kalan yerlerini gezerken bayağı zorladı bizi. Fakat *Afrodite Tapınağı*'nı, 30 bin kapasiteli, 50 metre genişliğinde ve 262 metre uzunluktaki *stadyumu*, *odeonu*, *heykel atölyelerini* görmeden buradan ayrılamazdık.

"...Benim için gördüklerim artık, taş, mermer, çömlek olmaktan daha öte bir anlam taşıyor. Yüzyıllar evvel bu topraklarda yaşamış insanları merak ediyorsunuz. Nasıl yaşarlardı, nasıl eğlenirdi, ne yerler ne içerlerdi..."

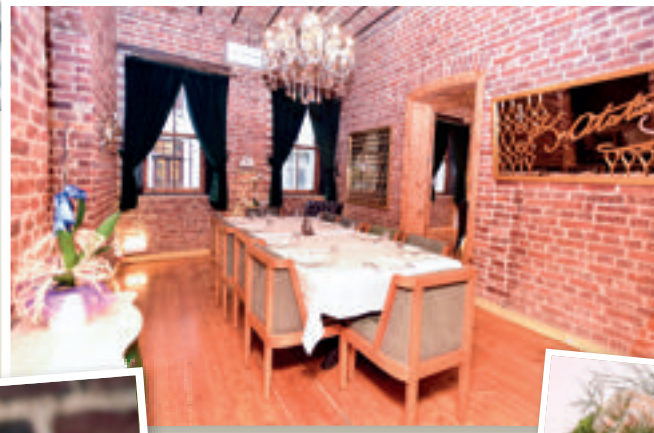
Turumuz İzmir Havaalanı'nda son buldu. Yol arkadaşlarıma ve rehberimiz Türkolog, Anadolu uzmanı, *Ali Canip Olgunlu*'ya veda ettikten sonra İzmir'deki evime döndüm... Eskiden, Arkeolojiye aşırı bir merakım yoktu. Ancak, son yıllarda gerek yurtdışında gerek Anadolu'muzda yaptığım geziler sırasında ziyaret ettiğim müzeler ve gördüğüm bu Antik Kentler bende merak ile karışık bir hayranlık uyandırıyor. Benim için gördüklerim artık, taş, mermer, çömlek olmaktan daha öte bir anlam taşıyor. Yüzyıllar evvel bu topraklarda yaşamış insanları merak ediyorsunuz. Nasıl yaşarlardı, nasıl eğlenirdi, ne yerler ne içerlerdi... "*Güneşin doğduğu yer*" anlamına gelen "*Anatolia*"nın coğrafi durumu, ticaret yolu üzerinde olması ve topraklarının bereketliliği, *Anadolu*'yu birçok uygarlıkların beşiği yapmıştır. Gezginler, "Bilhassa Ege bölgesinde, bir saatlik yol alırsanız, mutlaka karşınıza bir Antik Kent çıkar" diyorlar. Bugünkü teknolojinin gelişmediği bir dönemde nasıl bu muhteşem kentleri kurabilmişler diye düşünmeden edemiyorsunuz.

Sadece bu son gezimde üç gün içinde dört adet geniş kapasiteli Antik Tiyatro gezdik. Daha kaç tane var? Saymakla bitmez. Miletus, Myra, Sardes, Efesus, Pergamon, Aizanoi, Halikarnassos bunlardan sadece birkaçı. Ya kütüphanelerin çokluğu; bilimde, felsefede, matematikte, tıpta bu kadar ilerlediklerinin bir göstergesi değil midir? Şehirciliğin ilk örneği olan Bergama, bilim ve felsefenin yurdu Miletos, ilk banka Efesus Artemis Tapınağı, ilk sikke Sardes... Bütün bu ilklere şahit olan bir coğrafya, Anadolu toprakları... Araştırmacı Homeros, matematikçi Tales, tarihçi Herodotos, filozof Heraklitos, Mevlâna ve Yunus Emre her biri Anadolu'nun bağrından kopan özel insanlar, değerlerdir.

Bu yıl Kapadokya, Kars Ani Harabeleri, Gaziantep Zeugma ve Urfa Göbeklitepe gezilerini yaptım. Şimdilik gezilere ara veriyorum. Temmuz ayı *İzmir Müzik Festivali* zamanıdır. Eylül'de, *Efes Uluslararası Opera ve Bale Festivali* başlıyor. Gerek Efes Antik Tiyatro'da ve Celsus Kütüphanesi'nde bir konser dinlemek, gerek Aspendos'ta bir opera izlemek ve bu tiyatroların büyütlü atmosferin solumak bir ayrıcalıktır...

Efes Celsus Kütüphanesi

Karaköy

Mahkeme Lokantası

Perşembe Pazarı Caddesi, Galata Mahkemesi Sokak No:2/A Karaköy/İSTANBUL

TEL: (0212) 255 32 55

E-mail:info@mahkemelokantasi.com.tr

www.mahkemelokantasi.com.tr

HAVALANAN ŞİŞE

Hasköy sokaklarında dolaşırken Cafe du Levant'tan içeriye girdim. Levant ismi özellikle İzmir, İstanbul eski ve şimdiki yaşayan geçmişi ile özdeşliği için bu isim hemen sempati kazandı. Ve bu duyguda bende hiç kaybolmadı. İçerinin

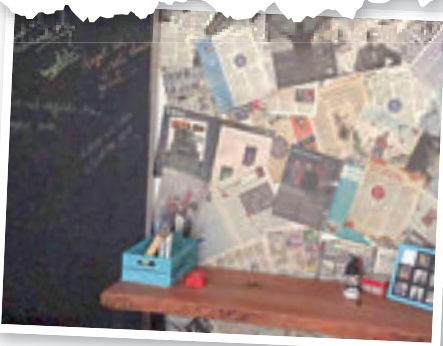
şıklığı, samimiyeti beni karşılayan arkadaş ile bütünleşti. Tezgâhın üzerinde bu esprili şarap tutacağı hemen ilgimi çekti. Güzel bir sohbetten sonra sanki Edith Piaf'la görüşmüşüm duygusu ile bu şeker yerden sonra yoluma devam ettim. <http://www.pufluseyler.com/yiyecek-icecek/havalanan-sise/>
PÜFİST: EMİ UYGUN

KÜÇÜK DOKUNUŞLARLA YAŞAM ALANIN SENİ YANSITSIN

Yaratıcı ruhum ve işim nedeniyle, yaşam alanlarımda kendimi yansıtmak dokunuşlar eklemeyi hep çok sevdim. Kızıltoprak'a taşındığımda da geri dönüşüm malzemelerinden eve renkli ve yaratıcı şeyler yapmadan olmazdı tabii. Düzenli takip ettiğim edebiyat dergi/gazetelerden odamın bir köşesine duvar kâğıdı konsepti, sol tarafına da kara tahta boyası ile bir şeyler yazabileceğim bir duvar alanı oluşturdum. Bunun yanına çok sevdiğim dayımın bana elleri ile yaptığı ahşap masa ekleyince harika bir sonuç oldu. "Ben Yaptım" heyecanını saklayamadığım kesindir ve gözlemlenmiştir. Tüketmeden, keyifle üretmek yeni ve kendi tasarımı ürünlerini var etmenin mutluluğu inanılmaz bence. Çocukluğumdan beri eşyaların da ruhu ve duyguları olduğunu düşünmüşümdür. Şimdi de onları tekrar kullanılabilir hale getirmenin masum sevinci içerisindeyim.

<http://www.pufluseyler.com/yasam/kucuk-dokunuslarla-yasam-alanin-seni-yansitsin/>

PÜFİST: MÜJGÂN DEFNE ŞEVKETBEYOĞLU

Püflü Şeyler

Nedir püflü şeyler?

- Az yapıyor olmalı
- Zekâ ve/veya keyif içermeli
- Fonksiyonel olmalı

Bostik Bayi Toplantısı'nda avludaki lokantada kurulan masa düzeninde bu ilginç obje dikkatimizi çekti. Süs olması için ekmeğin içine çiçek koymuşlar. İnsanı biraz düşündürtse de (ekmeğin içine çiçek konulmasının ilginçliğiyle) yine de kendi içinde bir Püf sayılır.

<http://www.pufluseyler.com/yiyecek-icecek/ilginç-bir-kombinasyon/>

PÜFİST: KÜRŞAT ŞAHİN

Üniversite kütüphane projemde konferans salonu öğrenci masalarını çağın teknolojik araçlarına yönelik düzenledik bilgisayar ekranı otomatik çıkıyor ve gizlenerek hem görsel ve teknolojik tasarım etkisi yaratılıyor hem de bilgisayarın güvenliği bir arada çözülüyor.

<http://www.pufluseyler.com/sehircilik/masada-teknoloji/>

PÜFİST: LEYLA YÜCEL

ECON

i N S A A T

GÜVENİLİR YAPILARIN MİMARİ

Levent Mh. Ebulula Mardin Cd.
No: 43 Borhan Holding Binası
Etiler - İstanbul

0212 321 25 25

info@econinsaat.com.tr

www.econinsaat.com.tr

Genetiği Değiştirilmiş / Transgenik Organizma ardındaki Gerçekler...

Eşimi ve babamı kaybettikten sonra, dipsiz bir kuyu olan ve hakkında çok az şey bildiğim baba mesleği tohumculuğa balıklama dalmak zorunda kaldım.

Hayatımda çalışmamışım; ne ticareti ne mesleği biliyorum. Öğrenirsin, dedilerse de... babamın hayat boyu, kocamın da 18 yılda ama sırası geldi tarlalarda, köylerde sabahlamakla ulaştığı seviyeye kadın başımla benim gelmem...

Ben kendi yağımda doğru ile yanlışları ayıklamaya debelenirken, birden ziraat camiasında bir GDO (GMO= Genetically Modified Organism) muhabbeti dolanmaya başladı. Hatta bir üniversite öğrenim üyesi dostumuz, "Ne yap yap, temsilcisi olduğunuz şirketleri kafa kola al, sana bir GDO domates hattı ayırsınlar (domates

önemli bir kalem), gelecek orada" dedi. "Demek ki, var herkesin elinde bir şeyler" dedim kendi kendime... Kime sorsam, "GMO? Ooo henüz çok yeni, kimsede yok, bilmiyoruz daha..." Doğru mu konuşuyorlardı? Yoksa vardı da, "İstanbul Tohumculuğa neden verelim böyle değerli bir materyali; Bayer, Pfizer, Monsanto gibi devler dururken?" mi diyorlardı?? Biz kimdik ki ve hangi parayla oyuna girecektik?? Gelecek GDO'lar üzerinde kuruluyorsa, biz ne olacaktık? Aldı mı beni bir panik?

Neden insanlar, hatta meslektaşlar bile her konuda bilir bilmez bir fikir beyanında bulunur?

Günün birinde Hollandalı bir vizitörüm, basit hatları ile beni aydınlattı konu üzerinde. Dedi ki, "Ekmek aslanın ağzında ya, ve tarımdaki üretim, geleceğin nüfusunu doyurmakta yetersiz kalacak ya, bilim çözüm

peşinde, şirketler de kâr arayışında şöyle bir şey denediler: Örneğin, Kuzey Buz Denizlerinde yaşayan bir balığın genlerinden soğuğa dayanıklılık genini ayıklayarak, soğuğa hassas bir bitkiye aşlamak. Öyle ki, o bitki artık soğuktan etkilenmez olacaktı. Aynı yöntemle hastalıklara, kimyasallara, haşerelere dayanıklılık genleri ayıklanıp hiçbir olumsuz koşuldan etkilenmeyecek bir ürün, mesela bir canavar, yaratılabilir. Ancak, şöyle düşün, bu iş, tuğla duvardan, bir tuğlayı çıkartarak, yerine pamuk tıkamak gibi bir şey. Duvar yıkılır mı? Yıkılmaz, ama herhangi bir olumsuzlukta nasıl bir reaksiyon göstereceğini henüz kimse bilmiyor. Bu uzun soluklu bir oyun, onun için panik yapma, sanırım sadece çimlerin üzerinde bir çalışma var ama henüz çok yeni.” Derince bir soluklandım ama gelişmeleri de yakından takibe aldım.

GDO Teknolojisi

Esasen gen ayıklama işini ta 1972’lerde Stanley Cohen ve Herbert Boyer başlattı. İki kafadar, kimyasal kullanarak gen sarmalının herhangi bir noktasından istedikleri özellikleri ayıklamayı başardı. Cohen ise, bu DNA sekanslarını, bakteri ve maya hücrelerine aşlamayı becerdi ve böylelikle bu iki bilim adamı, bu mikropları hormon fabrikasına çevirmiş oldu! Bu bakteriler insülin üretti, insan gelişim hormonları üretti ve bunlar da gelişme sorunu yaşayan çocuklarda kullanılmaya başlandı. Oyun başlamış, zarar atılmıştı. Dünya sağlık örgütü 1990’da Pfizer’in, dana midisinden izole ettiği geni bakteriye aşlamakla elde ettiği GDO mayayı onaylayınca, gen teknolojisi gıda endüstrisine girmiş oldu. 1995 itibariyle ABD’de üretilen peynirlerin %67’si GDO mayasındandır. Bundan sonraki ikinci adım, GDO teknolojisini ince hücre duvarları olan bakteriden, daha kalın hücre duvarları olan bitkilere aşlamaktı; işte Monsanto adlı kimyasal devi burada oyuna giriyor ve 1987’de bitkiler üzerindeki ilk testini gerçekleştiriyor. Para-

doks şudur ki, Monsanto ürettiği kimyasalları tarihe gömecek olan GDO teknolojisini destekleyerek kendi bindiği dalı kesiyordu, zira bu kimyasallara dayanıklılık genini aşladığı bitkileri artık ne haşere yiyebilecekti ne de hastalık etkileyebilecekti... Ancak o ne yaptığını çok iyi biliyordu ve 2001 itibariyle dünya GDO teknolojisi ile üretilmiş bitki ürünlerinin %91’ini eline geçirmişti. Esasen gelecekte dünyayı beklediği öngörülen açlık tehlikesine çözüm olarak kabul görse de bilim adamları ikiye ayrılmıştı. Özellikle Gıda Güvenliği Merkezi (CFS), Duyarlı Bilimadamları Birliği (UCS), Greenpeace, Doğal Hayatı koruma Vakfı (WWF), GDO teknolojisinin, zararsız olduğu konusunda daha uzunca bir süre test edilmesine taraftarken, bir kısmı da “Zaten sizin gibi şüpheler bugüne kadar hep dünyadaki gelişmelere çelme takmışlardır...” demektedir.

Oysa ki GDO teknolojisini çiftçi çok çabuk benimsedi. Diyebiliriz ki, bugüne kadar dünyada en çabuk kabul gören teknoloji oldu, çünkü çiftçinin kârı %68 arttı, haşere ilacı kullanımını %37 azaldı, ürün verimi %22’ye yükseldi.

Güvenlik kaygısı ile aralarında Türkiye’nin de olduğu dünya üzerinde 38 ülke, Transgenik ürünleri yasakladı. Çin Halk Cumhuriyeti ilk kabul eden ülke iken, ABD uzun

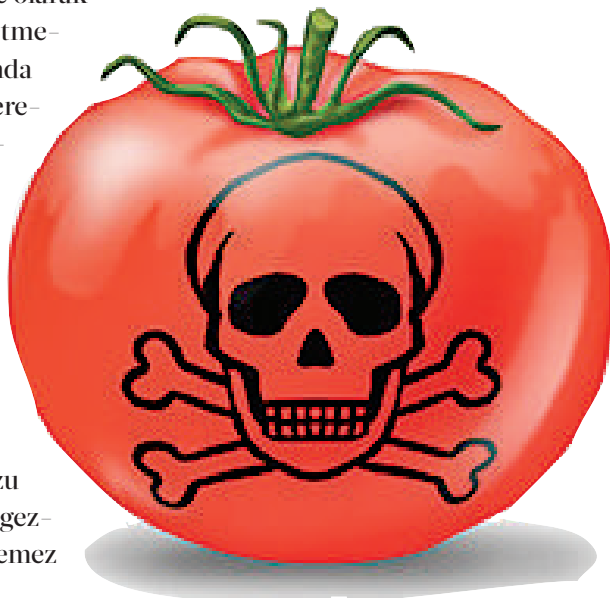
raf ömrü olan bir domates çeşidinin ticari olarak kullanımına izin verdi. İlk Transgenik ürün de tütün oldu. Onu patates, kanola, mısır, pamuk, soya fasulyesi, kabak izledi. Bugün Avrupa'da Portekiz, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya ve Romanya'da Transgenik mısır ekimi yapılmaktadır.

Olayı halk ağzı ile özetleyelim derssek: Atı alan Üsküdar'ı geçecek mi, skeptikler (şüpheciler) sonunda eşeği nereye bağlayacak, onu zaman gösterecek ancak Türkiye olarak (henüz) ne kadar kabul etmeyenlerden olsak da, şu anda güvende miyiz? Şu pencereden bakın: Yukarıda saydığım Transgenik mısır üretimi yapan Avrupa ülkeleri, bu ekimleri izole edilmiş alanlarda değil, doğrudan kendi tarım alanlarında yapıyor. Eee? Hadi bu tohumları haşere yemiyor; peki, buralarda inek, kuzu otlamaz mı, arı çiçekleri gezmez mi, kuş tohumları yemez

mi? Besin zincirine girmiş her türlü mamul bir yana, kuşlar, arılar, karıncasıydı, kelebeğiymiş... bize geldiklerinde "Aman buraları yasak bölge, Türkiye'nin hava sahasına, topraklarına girmeyelim" mi diyor? Yorumunu size bırakıyorum. Ancak kullanan ülkeler, halkın kaygılarına cevaben pazarlarındaki her GDO teknolojisi kullanılmış ürününe etiketlenme zorunluluğu getirdiler.

Hibrid'ler

Melez, biliyorsunuz, insan yapısını ele alırsak, iki farklının birleşiminden elde edilen bir başka farklılıktır. Bir güçlü ile bir boylunun evliliği de melezlemedir; bir siyahi ile beyazın da... Şimdi şöyle düşünün: bir siyahi ile bir beyazın evliliğinden doğan çocukların siyahi veya esmer olma

KAVRAM KARGAŞASI YARATMANIN DAYANILMAZ HAFİFLİĞİ

Ne yazık ki, bu ve benzer konularda bilen de bilmeyen de fikir beyanında bulunuyor, doğal olarak da kamuoyu yanlış yönlendiriliyor, yalan yanlış bilgiler ortalıkta dolanıyor. GDO'ların yarattığı sansasyon, bir dolu şehir efsanesini geliştirdiği gibi, kulaktan kulağa zenginleştirdi de! Hatırlayacaksınız, bir zamanlar eski bir kabızmal olan Erman Toroğlu'nun tarım konusunda medyada yer alan iddialarına karşı çiftçiler ayaklanmış, Antalya Ziraat Odası Başkanlığı dava açmıştı. Bir kısır tohum muhabbeti de dolandı ve zihinlere kazıldı! İnsanlar artık her farklılıkta, her anormallikte genetik manipülasyon arar oldu, her çürük-çarık, çarpık çurpuk sebze-meyve "doğal" olduğu kanısı ile kıymete bindi, dünya paralara satılır oldu!

Bir banka müdürü ile müşteri temsilcisi gelmişlerdi şirkete ziyarete... Muhabbet esnasında "Siz de İsrail tohumu satıyor musunuz?" dedi müdür. "Nasıl yani?" dedim. "Hani şu kısır olanlardan" dedi. "Beyefendi," diye yanıtladım, "kısır tohum diye bir şey olmaz! Her tohum filizlenir..." Ve...

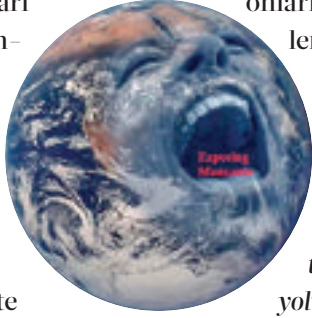
hadi size de anlatayım: Hep duyarız ya eskilerden, "Nerde Topatan kavunumuz, Çengelköy hıyarımız" diye, işte bütün o tohumların ziraatta adı "Standart Tohumlar"dır. Bunların, ne yazık ki verimi çok düşüktür, hastalıklara ve zararlılara daha az dayanıklıdır, üstelik uzun süre depolanamazlar, dolayısı ile de uzak pazarlara götürülemezler. Yani Antalya'da yetiştirilmiş bir standart domates İstanbul'a gelene kadar salça kıvamına gelecektir.

Karşılaştığı her soruna çözüm arayarak yaşamının kalitesini yükseltmeye çalışan üretici beyinler, bu konuda çiftçiler, deneyimleri doğrultusunda "hibrid" denilen tohumları ürettiler. Tabii ki çiftçi bir bilim adamı olmadığı için, doğayı izleyerek, biz insanlardaki melezlenmelerin de ışığında yetiştirdiği ürünü de melezleyerek istediği kıvama getirmeyi denedi, ve başardı da!

ihtimali çok yüksektir çünkü siyahilik baskın bir özelliktir. Bu evliliğin çocukları, ancak beyazlarla evlendiği müddetçe, beyazlaşacaktır. Tabii ki çocuklarda bazı irksal özellikler de naklolunacaktır. Mesela zenciler daha uzun bacaklıdır, daha dayanıklıdır, kıvraktır... Bu özellikler de baskın oldukları oranda o nesil boyunca bu çocuklarda görülecektir.

Aynı örneği domates üzerinden anlatırsak, çok iri bir domates anne ile çok kırmızı renkte bir baba domatesi birbiri-ne döllersek, doğacak çocuklar da hem iri hem de ebeveynleri kadar kırmızı olabilecektir. Ama biz bir de hastalığa dayanıklı olmasını istiyorsak, ilk çocuğumuz olan kırmızı ve iri domatese, hastalığa dayanıklı bir eş bulmamız gerekecektir ki, torun domateste hastalığa dayanıklılık da olsun. Bunun gibi, anne ve baba hatları birbirleri ile mezeleme mezeleme bir noktada, tam da istediğimiz gibi iri, kırmızı, hastalıklara dayanıklı, raf ömrü uzun, verimli bir çeşide varmış olur. Bu çeşit, söylendiğinin aksine kısır değildir! Elbette ki tohum verir. Ama o tohumu gelişigüzel ektiğinizde hangi anne/babayla eşleşecekse, onun tamamen rastgele özellikleri de karışacağı

için çeşidin yıllar boyunca mezeleme gelmiş özellikleri bozulacaktır. Tarımdaki ifadesi ile "piçleşecektir". Kaliteden ödün vermemek için, tohumu kimden aldıysanız, gene ondan aynı cins tohumu satın almak zorundasınız ve doğal olarak tıpkı cins bir at alırken olduğu gibi (ki onları da aynı yollarla mezelemler), bu tohumları alırken de bunca yılın emeğini de ödemek zorundasınız.

Burada şunu vurgulayayım, Hibrid ile GDO arasındaki fark, *hibrid'lerde genler aynı türden aynı türe mezeleme yolu ile yani doğal olarak selekte edilir onun için de zararsızdır. Oysaki GDO'larda mezeleme türler arası (örneğin hayvandan bakteriye) yapılır ki, esas tehlikeli sayılan da budur.* Çünkü doğanın akışına aykırı bir üretime giriliyor ve çıkan ürünün giderek önü alınmaz bir "yaratık" olması işten bile değil!

Peki, biz Türkiye olarak neredeyiz? Bizim eksimiz, düşüncelerimizi daha iyiye ulaştırmak için kullanmakta tembel oluşumuzdur. Her şeyde olduğu gibi, (Akdenizli rehabeti?) işin kolayına kaçmamızdır. Eloğlu yaptıktan sonra aklımızı başımıza devşiriyoruz ama o zaman da elli-altmış sene gecikmeli giriyoruz oyuna. Bugün artık Türkiye'de de kendi çeşitlerimizin özelliklerini taşıyan hibrid'ler geliştirilmiştir ve yer yer dünya piyasasında rekabete bile çıkmıştır ama yukarıda da belirttiğim gibi, gecikmeli olduğumuzdan hep birkaç adım arkadan takipteyiz. Öyle iddia edildiği gibi dışarıya bağımlı değiliz, karnımızı doyururuz... Şimdilik de, domates oğlumuzla © layık gelinleri yetiştirmiş olan "dünür"lerimiz © genellikle yabancı olduğundan, gidip onlardan almak zorundayız. Eh bunun için de yeterli bir başlık parasını gözden çıkaracağız ama, değil mi???

Kıssadan Hisse

İşte bütün bunların korkusu ile insanlarımız "organik" denilen bir trend'e kendilerini kaptırmış du-

rumdalar ki, bu da ayrı bir yazının konusu ancak; ona da şöyle bir kıssadan hisse katayım: Erkekleri av meraklısı olan bir aile dostumuz var, Cihangir'de. Bir kış günü, Alman Hastanesi'nden önlerine çıkan, hastane atıkları dolu kamyonun arkasına takılırlar, Kilyos'a avlanmaya giderken. Atıklar açık arazide bir tepeye boşaltılırken, yağın yağmurun da atıkları yıkayan suları, yamacın aşağısındaki dereye karışmaktadır. Sıkıntı şu ki, yöre köylüleri ilerideki bostanlarını bu derenin suyu ile sulamaktalar. İşte buranın ürünleri, asfalt kenarındaki tezgâhtan doğal diye arabamızı durdurarak bayıla bayıla satın aldığımız ürünlerdir. Alın size kıssadan hisse...

“İstanbul Rum Mutfağı” üzerine çalışmalarıyla tanınan Meri Çevik Simyonidis, diğer kitaplarında olduğu gibi yine alanında ilk olan bir çalışma yaptı. Mesleklerinin önde gelen isimlerinden otuz iki başarılı kadınla röportajlar yaparak, onların mutfak kültürünü dinledi. Böylece ortaya “İstanbul Kokulu Mutfaklar” çıktı ve geçtiğimiz ay okuyucularla buluştu. Çalışmanın odak noktasında ise her zaman olduğu gibi yine İstanbul var! Gelin bu kez İstanbul’a otuz iki farklı kadının sofrasından bakalım.

Berken Döner ve Meri Simyonidis

Meri Simyonidis ile “İstanbul Kokulu Mutfaklar”

Meri Hanım sizi daha önce “İstanbul Rum Mutfağı” üzerine çalışmalarınızla tanıyoruz. Bu kez okurlarınızı, başarılı kariyer geçmişlerine sahip kadınlarla bir mutfak yolculuğuna çıkarıyorsunuz. Böyle bir kitap yazma fikri nasıl gelişti?

Daha önceki kitaplarımın da konusu “İstanbul Mutfağı” ve bu bağlamda gelişen İstanbul yakın tarih gastronomi araştırma kitaplarıydı, bildiğiniz gibi. Efsaneleşmiş markaların ustaları ile birebir

yaptığım söyleşileri ve tanıklıkları konu alan “gastronomi-anı” kitaplarıydı. Bu çalışmada tamamız yine gastronomi ancak bu çalışmayı farklı kılan, yeme-içme sektörünün ustaları ile değil de İstanbul etnik mozaigine ait başarılı, tanınan ve çevrelerinde sevilen kadınlarla söyleşiler yapılmış olmasıdır. Otuz iki muhteşem kadınla dünden bugüne bir gastronomi yolculuğu yaptık. Her biri farklı kökenlere, farklı etnik kültüre sahip bu güzel kadınlarla kendi ailelerinden gelen ye-

mek alışkanlıklarını; âdet, gelenek ve göreneklerini; mutfak ve sofrada adaplarını konuştuk. Bu alışkanlıkları, güçlü ve başarılı kadınlar olma uğruna günümüze taşıyabildik mi? Geleceğe bir şeyler bırakabilecek miyiz? Yoksa kaybolup gidecek mi bu güzellikler? Bu ve benzer sorular etrafında, ben sorular sordum, onlar cevapladılar. Ortaya inanılmaz güzel, çok renkli, çok zengin bir mozaik çıktı. İstanbul'un ta kendisi çıktı! Bu fikir uzun zaman aklımda vardı. Ama, "Bunu nasıl yapabilirim?" diye kendi kendime soruyordum. Hepsi de işi gücü başından aşmış, çok yoğun kadınlardı. Bir yolunu buldum ve bu projeyi açıkladım. Hepsi de sağ olsunlar çok sıcak baktılar ve desteklediler projeyi. Böylece, başladık çalışmalara. Bir senenin sonunda kitap "Sola Unitas Yayınevi"nden çıktı ve 5 Haziran'da okurlarla buluştu.

Ev içlerinde günlük yemeğin hazırlanışı genellikle kadınlara yüklenmiş bir sorumluluk olmasına rağmen, profesyonel hayatta aşçılık mes-

leğine erkeklerin hâkim olduğunu görüyoruz. Siz de otuz iki farklı kadınla mutfak üzerine konuştunuz. Neden sadece kadınlar var bu kitapta? Erkeğin mutfaka bakış açısı ile kadının bakış açısı arasında ne gibi farklılıklar tespit ettiniz?

Dünya gastronomisine baktığımızda en başarılı şef ve aşçı profilleri erkeklerdir. Çünkü bunlar öne çıkabilmiştir. Bu, çok zor ve yorucu bir meslektir. Saatlerce ayakta çalışmak için çok güçlü olmak, hamur yoğurmak, yemek yapmak, kilolarca malzemeyi yıkamak temizlemek, pişirmek gibi ağır bir hazırlık tarafı vardır. Bunlarla her kadın başa çıkamayabiliyor. Ancak, bu kitapta asıl anlatılmak istenen yemek sektörü değil. Bu araştırmada, İstanbul mozaığının bu güzel renkleri, yemek alışkanlıklarımız içinden geçen zenginliktir asıl konu. İstanbul'u farklı ve özel yapan bu çok kültürlülüğünün, çok renkliliğinin gastronomik yansımasıdır. Bunu kadınlarla konuşmak istedim öncelikle, ama devamı niteliğindeki ikinci çalışmam, erkeklerle olan sohbetlerle devam

edecek. Ben de bir kadımm ve bir ailem var. Annemden, anneannemden, teyzelerimden öğrendiğim çok şey var. Bunları ailelerde kadınlar birbirine öğretir. Erkeklerin de tabii ki katkıları vardır ama bizden önceki nesilde mutfak kadına ait bir alandı. Bu yüzden önceliği kadına verdim. Erkeklerle de yapacağım çalışmamadan sonra aradaki bakış açısını ve farklılıkları hep birlikte yeniden tartışırız.

“İyi ki İstanbul'da buluşmuşuz!”

Farklı kadınlarla farklı kültürlere doğru bir mutfak yolculuğu olsa da çalışmanızın odak noktasını İstanbul oluşturuyor. Bu açıdan İstanbul sizin için ne anlam ifade ediyor? İstanbul Mutfağı denilince ne anlamamız gerekiyor?

İstanbul benim doğduğum yer. Vatanım! Benim için çok özel ve çok güzel bir kent. Çok karmaşık ama bir o kadar da büyüklü ve cazibeli. Bu cazibesinde ve farklılığında önemli etken, bu farklılıkların hep birlikte var olmasıdır. Röportajlarda, Rum, Ermeni, Levanten, Sefarad, Bulgar, Çerkez, Azeri, Karadenizli, Hataylı, Girit Göçmeni, Kürt, Alevi gibi çok farklı kökenlere, aidiyetlere sahip kadınlarla konuştum. Bunları birleştiren noktalar olduğu gibi çok ayrı hayatları aslında. İşte burada yatıyor bu şehrin büyüklüğü. Bu çok kültürlülük, inanılmaz bir zenginlik. Bu, inanılmaz bir ışık ve bu ışık beni çok etkiliyor. Röportaj yaptığım bütün kadınlar büyük bir sevgiyle bahsetti İstanbul'dan. Özellikle çocukluk ve gençlik yıllarındaki İstanbul'dan. Farklı yaşlarda da olsak, iyi ki İstanbul'da buluşmuşuz. İstanbul'un Madam Vaso'larına, Madam Juliet'lerine, Madam Takuhi'lerine, Sevim Hanımlarına, Tijen Hanımlarına,

Madam Eva'larına ve kitapta yer alan bütün isimlere çok teşekkür ediyorum. "İstanbul Mutfağı" da tüm bu çeşitliliğin yansıdığı zengin damak tatlarıdır. Zengin yemek, tatlı, meze, zeytinyağı, etli, sütlülerden oluşan zengin sofralardır.

Yeme-içme kültürü geçmişte çok eskiye dayanan ve çok zengin bir içeriğe sahip olan İstanbul için bu bağlamda sizce ne tür çalışmalar yapılmalı?

Öncelikle üniversitelerin gastronomi bölümlerinde "İstanbul Mutfağı", "Meze Ustalığı", "İstanbul Gastronomi Tarihi" gibi konuların muhakkak okutulması gerekiyor. Ben aynı zamanda restoran da işlettiğim için birebir bu konuyla ilgiliyim ve eksikliklerini çok iyi biliyorum. İstanbul meze kültürünü bilen meze ustaları kalmadı. Daha doğrusu çok az kaldı diyelim. "Meze hazırlamasını biliyoruz" diyorlar. "Öyleyse yap bir topik, bir tarama, bir midye dolma, bir Çerkez salatası..." diyorum. Hiçbirini bilmiyorlar, yapamıyorlar. Karidesi, kalamarı, ahtapotu ağzına koymamış ustalar var. "Yaparız ama

ağzımıza koymayız" diyorlar. Böyle komik bir şey olabilir mi? İstanbul'daki gastronomi fakültelerinde bunlar öğretilmeli öncelikle.

Ben davet edildiğim her üniversiteye gittim ve bunları öğreten atölyeler düzenledim gençlerle. Çok ilgililer, öğrenmeye açıldılar. Burada, gastronomi bölümü hocalarına, bölüm başkanlarına iş düşüyor. Bunları ele alıp, farkına vardırımları gerekiyor. Bu hizmeti, "İstanbul Mutfağı"nın yok olmaması için yapmalılar diye düşünüyorum.

Daha önceki kitaplarınızla da İstanbul mutfak kültürüne çok değerli katkılar yaptınız. Kendinizi İstanbul'un yemek kültürü elçisi olarak görüyor musunuz?

Bir nevi öyle oldu. Bundan inanılmaz zevk alıyorum, gurur duyuyorum. Bunun farkındalığını yaratmak, önemine dikkat çekmiş olmak çok değerli. Bu nostaljinin hala çok önemli olduğunu ve yaşaması gerektiğini hissettirebilmek; elimizdeki en büyük

"İstanbul Mutfağı" tüm çeşitliliğin yansıdığı zengin damak tatlarıdır...

değerleri oluşturan bu etkenleri göz ardı etmeyip, açığa çıkarmış olmak çok güzel. Ne mutlu bana! Bu vesileyle, sizler gibi bu konulara yer veren, çalışmalarımı destekleyen, yardım eden herkese de candan teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

KYAHUDİLİK'TE KAVRAM & DEĞERLER

Y
E
N
İ

“Yahudilikte Kavram ve Değerler” dinî bir yayın olmaktan ziyade ilk Tek Tanrılı Göksel Din olan Yahudilik ve bu dinin mensupları olan Yahudiler hakkında dinsel kaynaklı verilerden hareketle güvenilir tarihsel / toplumsal bilgiler sunan çağdaş bir incelemeler toplamıdır. Konular üç ana başlık altında toplanmakta ve yalnız bir dille okura sunulmaktadır.

Yahudi din kültürüne ilişkin doğru ve doyurucu bilgiler verebilecek kaynak sayısının pek fazla olmadığı Türkçemizde “Yahudilikte Kavram ve Değerler” konuya ilgi duyan herkes için güvenilir bir başvuru kaynağı olacaktır...

www.gozlemkitap.com - kitabevi@salom.com.tr

(212) 231 92 82

Beyhan Elyaz işini gücünü bırakıp mutfığa girmiş ve Cook & Book'ta Kadıköylülere sevdiği yemekleri sunmaya başlamış. Doğala yönelişi geçmişten gelen, ve eline aldığı her şeyi sağlıklı lezzetlere dönüştüren Beyhan Elyaz'la vejetaryen mutfak üzerine konuştuk.

Lezzeti paylaşıp yemeğin değerini bilmek

◆ Vejetaryen beslenmeyi biliyoruz, peki 'vejetaryen' nasıl bir insandır? Doğaya saygılı... Hayvan ve insan ayırt etmeyen, karnını doyurmak için bir canlının öldürülmesine izin vermeyen kişidir.

◆ Bu yeni ve farklı beslenme türünü seçenleri ne tür zorluklar bekliyor. Siz bu geçişte zorlandınız mı? Benimki bir karar değildi. Karnımı doyurmak için bir canlının öldürülmesine neden olmak bende bir suçluluk duygusuna yol açtı. Bu nedenle beslenme şeklimi değiştirdim. Bu kararı aldıktan sonra aslında zor olmadı. Kokoreci çok severdim, yememek için yanımda mercimek

köfte buldurdum.

◆ Vejetaryen beslenmeyenler et yemeden doyamayacaklarını düşünüyor. Et yemeden de 'doyulabileceği' nasıl anlatmalı?

Bir canlının öldürülmesine vesile olmamayı benimsemişseniz zaten ne yerseniz yiyin doyarsınız. Sağlık araştırmalarına girdiğinde, sağlıklı beslenmeyi konu edindiğinde, bir bakıyorsun ki nohut da var, mercimek de var. Bunların hepsinde protein zaten var. O zaman sistemin insanları nasıl etkileyip yönlendirdiğini anlamış oluyorsunuz.

◆ Bu kaygılarla vejetaryen olmayı isteyen, ama bu geçiş nedeniyle

çekince yaşayan insanlara ne önermek lazım?

Aç kalacağım kaygısı yaşayan kişi vejetaryen olamaz bir kere... Aç kalmak korkusu hele bu coğrafyada mümkün değil. Sağlığımı nasıl korurum endişeniz olduğunda etin yerine bakliyatları koyarak, sebzeyi koyarak geleneksel yöntemlerle vejetaryen olabiliriz. Aslında toplum olarak zaten böyle besleniyoruz. Zengin bir mutfagımız var ve sebze-ot-bakliyat ağırlıklı yüzlerce lezzetli yemeğimiz var. Üstelik bu tür beslenmek için pahalı ithal ürünler almaya gerek yok.

◆ Ya, "et de çok lezzetli," diyenler...

Tabii ki çok lezzetli, ama bir canlının hayatına mal olduğunu düşününce o lezzet tatsızlaşıyor zaten.

◆ **Yemek yapmaktan hoşlanıyorsunuz; bu işi profesyonelce yapınca durum değişiyor mu? Aynı zevki alıyor musunuz? Bir fark var mı?**

Bu işi profesyonelce yapmakla acemice yapmak arasındaki kadar bir fark var. Dükkânı ilk açtığım zamanlarda müşterilerim yemeklerimi yedikten sonra onlardan hesap almak benim için çok zordu. Farkı bu işte. Yaptığınız hizmetin para ile satılması insanı rahatsız ediyor. Ama sonra ticari olarak düşündüğünüzde, yemek yapabilmek için ve ticareti sürdürebilmek için de bir gelir elde etmek zorundasınız. Ben yemekleri aynı keyifle yapıyorum. Her gün o tezgâhımı, misafirlerim gelecekmiş gibi hazırlıyorum. Zamanla o para alma durumuna alıştım. Alışmak zorunda kaldım diyelim.

Tek farkı kira, fatura, görünür görünmez giderler... Yoksa yemek yapma aşaması en keyifli aşama... Renğiyle, kokusuyla, dokusuyla, pişirme süreci ve alışverişiyle çok keyifli...

◆ **Tabağında yemek bırakanlara kızıyor musunuz?**

Tabii ki kızıyorum. Sebze yetiştirmenin zorluklarını çocukluğumdan beri biliyorum. Emekle, sevgiyle yetiştiriliyor. Bir çocuğu yetiştirir gibi... Ben çiftçi kızım. Bir sebzenin, bir bakliyatın ne zorluklarla yetiştiğini biliyorum. Bir de bunun pişirme süreci var. Bütün bunların sonucunda tabakta yemek bırakılması beni üzüyor açıkçası. Bunu emeğe, doğaya, insana saygısızlık gibi görüyorum. O nedenle de kızıyorum.

◆ **Takuhi Tovmasyon burada yemek yapmış. Onun usta bir aşçı olduğunu biliyoruz. Sizinle yemek yapmanın püf noktalarını paylaştı mı? Ya da siz mutfak sırlarınızı onunla paylaştınız mı? Takuhi, yaşamındaki her şeyi paylaşan bir kadın. Gönlü ve ruhu o**

Nermin Ketenci, işletme sahibi Beyhan Elyaz'ın sunumlarını tadarken...

kadar zengin ki, her şeyin paylaşarak çoğalacağını biliyor. Böylece en doğrunun bulunacağına da inandığı için sır paylaşmamak gibi bir kaygısı olan bir kadın değil. *Soframız Şen Olsun* kitabı dükkânı açmadan önce okuduğum ilk yemek kitabıydı. Orada komşularıyla birlikte, yemekten çok, yemeğin hikâyesini, yenme şekli ve yemeğin pişirilme anını o kadar güzel anlatıyor ki, mutfak sırları da sır olmaktan çıkarılıyor zaten.

◆ **Siz mutfak sırlarınızı paylaşıyor musunuz?**

Zaten benim mutfağım açık mutfak. Yemekleri nasıl yaptığımı herkesin görmesini istediğim için açık mutfak yaptım. Misafirlerim yemeklerimin nasıl pişirildiğini görsün istedim.

◆ **Güzel yemek yapan insanların ortak bir özelliği var mıdır?**

Güzel yemek yapanlar bence paylaşımcıdır. Emek verdikleri şeyi, hiçbir şey gözetmeden paylaşıp yediyorlar. Her bir yemek, bir sanat

eseridir bence. İçinde bitmeyen bir enerji vardır.

◆ **Tabağında yemek bırakmayan insanların acaba mutlu oldular mı diye gözlerine baktığınız oluyor mu?**

Sürekli zaten buna bakıyorum. Bu benim işimin sonucu. Sonucu oradan alıyorum. Eğer bir insan yediği yemekten mutlu olmuyorsa ben de mutlu olmuyorum. Neden yemediniz, diye sorduğumda damak tadıma uymadı, acıydı falan dendiğinde boynumu büküyorum, haklısınız diyorum.

◆ **Cemal Süreya'nın "kahvaltının mutlulukla bir ilgisi olmalı," diye bir sözü vardır ya... Lezzetli yemeğin sevinçle bir ilgisi var mı?**

Lezzetli yemek yemek tabii ki, ruhu ve enerjisi güzel bir insan tarafından yapıldıysa, o sofrada da benzer insanlarla oturulmuşsa, o yemek zaten lezzetli bir yemektir. İyi bir yemek tek başına yenmeyen yemektir. Bu da insanı mutlu eden bir şeydir.

Londra'daki Sofra restoranlarının sahibi Hüseyin Özer'in çok ilginç bir hayat hikâyesi var.

Geçmişte tuvalette yattığını söyleyen ve şimdilerde ata binen, golf oynayan, Ferrari'si olan, lüks bir semtte yaşayan 63 yaşındaki Özer'in hayatı mucizelerle dolu.

Michelin Guide'da ismi olan SOFRA Restoranlarının sahibi HÜSEYİN ÖZER

Tokat'ın Reşadiye İlçesi'ne bağlı bir köyde doğan Özer, annesiyle babasının ayrılmasının ardından istenmeyen çocuk olarak birkaç hayvanla birlikte bir ağanın yanına verilir. İş adamı o günleri şöyle anlatıyor: "Keçi güderken, çoban Celal Emmi'den okuma yazma öğrendim. Değnekle kara, toza, taşlarla taşa, kayaya yazı yazmaya başladım. Evlatlıktan reddeden babamı vurmak için kullanacağım silahı alabilecek

parayı kazanmak üzere, annem bilet alarak beni Ankara'ya gönderdi. 11 yaşındaydım, çocuğum diye kimse işe almadı. Ulus'ta çakmaktaşı, benzin satıyor, günde 75 kuruş kazanıyor, Sıhhiye'de bir tuvalette yatıp kalkıyordum. O tuvalet benim için çok güzeldi, çünkü yatacak yerimdi. Minnettarım ben o tuvalete. Kazandığım parayla günde köfte ekme alamıyordum. Günde 75 kuruşa bir ciğerciyle anlaştım. Günde bir öğün ciğer yiyordum.” İstanbul'a geldiğinde meyhanede komilikten kazandığı parayla köşeyi döndüğünü zannederek ev tutmaya gittiği kadın ona,

ancak kömürlük kiralayabileceğini söyler. Hüseyin Özer her şeye rağmen azimlidir ve hayatta başarmaya kararlıdır. Emekli bir Albay'dan haftada iki gün İngilizce dersleri almaya başlar. Askerlik görevini de tamamladıktan sonra, şansını Londra'da denemeye karar verir.

Londra'da bir kebabçıda çalışmaya başlar. Dört yıl sonra da ilk lokantasını bir ortak ile açar. Sağlıklı yemekler yapmak için diyet hocaları tutar. Şans artık Hüseyin Özer'den yanadır. Çalışkanlığı ve dürüstlüğü, onun restoranlar zinciri sahibi olmasına yardım eder. Artık Özer, hayatı Tokat'ın bir köyünde başlayıp Londra'da “İngiliz Kraliyet Ailesi'ne yemek yediren lokantacı” olmaya kadar uzanan sıra dışı bir adamdır.

Londra'da kaliteli Türk yemeğiyle özdeşleşen “Sofra”, önünde kuyruğun eksik olmadığı lokanta olarak bilini-

yor. Müdavimleri arasında Madonna, Rod Stewart gibi dünya starları var. Sırf kraliyet ailesi buraya geliyor diye mekânın kurşungeçirmez camlarının nasıl olacağını bile İngiliz gizli servisi MI5 bildirdi. Türk sosyetesini de her Londra ziyaretlerinde mutlaka Sofra'ya uğruyor. Hüseyin Özer'in Türk müşterileri arasında Nükhet Duru, Cem Yılmaz, Yılmaz Erdoğan, Yıldız Kenter, Beyaz, Simavi'ler, Sabancı'lar, Koç'lar gibi isimler var. Başarısının sırrı, geleneksel Türk lezzetlerine getirdiği yeni bir yordumdur. Bu, kaynanasından öğrendiği sulu sarma için de geçerli, pastırma yerine etle yaptığı humus için de... Kuzu pizzoladan yaptığı köfte için de, Nobu'da tadıp “Ben bundan iyisini yaparım” dediği siyah morina balığı için de...

Kendisi okuyamadığından, şimdi benzer durumda olan gençler için “Hüseyin Özer Eğitim Vakfı” adında bir vakfı var. Bir başka sosyal sorumluluk projesi “Özer Academy” ise, Middlesex Üniversitesi'yle iş birliği içinde yüzlerce girişimci yetiştiriyor. İstanbul'da Karaköy'de bir Sofra açan Özer, ana hedefinin insan yetiştirmek, Türk yemeği algısının iyileşmesi için çalışmak ve lokantacılığın kalitesini artırmak olduğunu söylüyor.

“Benim para hürsüm yok. Benim insan okutma, Türk yemeğini geliştirme hürsüm var” diyor ünlü girişimci.

Yıkılmak zorunda olan Zihinlerdeki Duvar!

İZEV Vakfı olarak Sosyal Sorumluluk Projemiz “HAYAT ve BİZ”in 2. etabı “Hayvanlar ve Biz” ve “Yaşam Hakkı-Duvar” şarkımız ile zihinlerdeki duvarı yıkmaya devam ediyoruz...

“Farkındalık” kavramına odaklandık...

Farkındalık; kişinin hayatı boyunca geliştirdiği bir meziyet olmasının hatta bir yolculuk olmasının yanı sıra, deneyiminin bilincinde olma ve onu kabul etme anlamına da gelir. Hayatta sıra dışı olarak tanımladığımız, ufuk açan fikirler farklı bakabilen yürekler ve beyinler tarafından keşfedilmiştir. *Farkındalığın yüksek seviyelerine ulaşabilmek için alışla gelmişin dışına çıkabilme cesareti göstermeli, yargı ve önyargılarımızı cebimize atmalı, en önemlisi de hayatı, gerçeği sorgulamaya devam etmeliyiz.* Gelecek nesillere ancak böyle türtün verebiliriz.

Biz desteklediğimiz “farklı” gençlerle birlikte, “*Farklıyız ve biz de varız!*” diyoruz.

HAYAT ve BİZ’in sloganı: “Hayatın her alanında biz de varız!”

HAYAT ve BİZ projesinin ilk etabı, “*Sanat ve Biz*”in ana sloganı: “Biz de bir sanat eserinin merkezinde yer alabilir, ana ögesi olabiliriz!” idi. Bu sergimiz, 2017 Ocak itibarıyla başlamış ve yıl boyu 28 sergiyle yaklaşık on milyon kişiye ulaşmıştır. HAYAT ve BİZ projesinin ikinci etabı, “*Hayvanlar ve Biz*”in temel noktası: “İnsanın yaratılış değerlerinin en saf hali sadece doğada ve ‘farklı’ bireylerde bulunmaktadır.” Bu sergimizin lansmanı geçtiğimiz Nisan ayında gerçekleşti ve yıl boyunca en az 30 sergi ile yurt içi ve dışında milyonlarca insana ulaşılması hedeflenmekte.

HAYAT ve BİZ’in üçüncü etabını oluşturacak olan “*Tarih ve Biz*”in ana sloganı: “Tarihin akışını değiştirerek bugünü inşa eden, bireylerdir. Leonardo da Vinci ya da Einstein’ın ‘normal’ olduğunu kim iddia edebilir? Farklıyız ve biz de varız!” Bu seri, 2019 yılında lanse edilecek olup, şu an ön hazırlık aşamasındadır.

İZEV

İstanbul Zihinsel Engelliler İçin Eğitim ve Dayanışma Vakfı (İZEV) olarak, 1989’dan beri, “farklı” atfedilen çocuk, genç ve yetişkinlerin eğitimlerini, sosyalleşmelerini, hayatın içinde yer almalarını destekleyecek faaliyetlerde bulunmaktayız. Ayrıca toplumda eksik bilgi sahibi olunmasından, bilinmemesinden kaynaklı algımıza hatalı bir şekilde yerleşmiş olan, bu bireyleri eksik görmek hatasını dönüştürecek farkındalık projeleri yürütmekteyiz. 30 yılı aşkın süredir, 500’ün üzerinde çocuk ve yetişkinin, beceri geliştirebilecekleri alanlara yönelmesini sağlayarak özgürleşmelerine destek olduk ve olmaya devam etmekteyiz. Vakfımız kendi alanında birçok ilki gerçekleştirmiş ve model uygulamaları başlatmış bir sivil toplum örgütü olarak “farklı” atfedilen bireylerin haklarının kazanılması, özel eğitim ve kendilerini gerçekleştirerek özgürleşebilmeleri noktasında önemli görevler üstlenmiştir. Bugün İZEV olarak faaliyetlerimize, yetişkin zihinsel engelli bireylerin, hayatın her alanında yer alabilmelerini sağlamak noktasından hareketle devam ediyoruz. Ülkemiz, 90’lı yılların karamsar tablosundan elbette uzakta, ancak AB uygulamalarına bakıldığında diyebiliriz ki, yıkacağımız çok duvar var... Bizler, bu bilinçten hareket ederek projeler üretiyoruz.

Bugüne kadar engelli farkındalığını içeren çalışmalarda ülkemiz, dünya çapında marka olmuş STK’ları model olarak ilerlemeyi tercih etti. Fakat giderek aynılaştan yöntemler, maalesef işlevlerini kaybetmenin yanı sıra algıyı duyarsızlığa, hatta yok saymaya doğru götürdü ki bu durum katılımı da düşürdü. Yapılacak çalışmaların yeni nesil global dünya normlarını kapsamalarının yanı sıra, özendirici ve merak uyandırıcı olması da gerekiyor.

Bu yaklaşımla temellendirilen sosyal sorumluluk projemiz, Hayat ve Biz “farklı” atfedilen bireylerin sahanın tüm etaplarında çalışabilmesini hedeflemenin yanı sıra toplumla marka yüzü olarak tanışmasını ve bu sayede yaşamlarını, ilerleyişlerini, kim olduklarını topluma anlatmayı da amaçlıyor.

ASLAN - Güç - Eren Bora

PANDA - Doğallık - Hale Eker

GEYİK - Saflık - Nil Dalva

“HAYAT VE BİZ” bir sosyal sorumluluk projesi olarak gençlerimizin birey olarak hayatlarını sürdürebilmelerini, ekonomik ve sosyal yönden özgürleşmelerini temel hedef olarak belirlemiş, topluma ayna tutarak farkındalık kazandırmayı amaçlamıştır. Hayat dediğimiz var oluşu kendi sistematığı ile destekler ve tüm canlılara yaşam hakkı sunar. Kimse bu hakkı bir diğerinin elinden alamadığı gibi, diğerinin hakkını savunmayı bilmediği sürece, kendi hakkına da sahip çıkamaz. Hiç bir düşünce, diğerini yok etmek, aşağılamak, ötekileştirmek hakkına sahip değildir. İşte bu yüzden aslında hepimizin aynı olduğunu savunuyoruz.

Pink Floyd, Roger Waters ve “Another Brick in The Wall” ile keşişen yolumuz

Aradan 30 yıl geçmesine rağmen bugün hala yepyeni. Hele ki, eskiye dair şeyleri artık vintage, nostalji, geçmişe özlem diye nitelendirir olmuşken... 2018, post bilgi çağı, sosyal yaşam, bireysel özgürlükler öyle bir döneme erişti ki, her an bambaşka bir durumu yaşıyoruz. Bu protest şarkıyı yazan efsane adam Roger Waters onlarca yıl dünyayı ayağa kaldıran bestesini bebeği gibi sakındı. Çünkü o şarkı kuşakları birleştirdi ve sosyal hayatın akışına bir toplumsal farkındalık kattı, müzikte *The Wall öncesi* ve *The Wall sonrası* yapılandırdı.

Projemizin protest duruşuna en ve tek uygun şarkı idi “Another Brick in The Wall!”

“YAŞAM HAKKI KİMSENİN KİMSEYE VEREBİLECEĞİ BİR ÖDÜL DEĞİLDİR. EŞİT YAŞAM ALANI KULLANIMI, HER İNSANIN VEYA HAYVANIN EŞİT ŞARTLARDA OLMASI, GÜNÜMÜZ DÜNYASININ SOSYAL BİLİNCİDİR.”

Roger Waters’ın projemizi desteklemesi ile, “Another Brick in The Wall” şarkısı, “HAYAT ve BİZ” projemizi dünyaya tanıttı. Roger Waters’a ulaşma süreci heyecanlı ve keyifliydi. Projemizin yaratıcısı ve Vakfımızın marka danışmanı olan Hakan Kural birçok destekçinin de katılımını sağlayarak sonuca ulaşmamızı sağladı. Acilen Türkçe sözler istenince, bir gecede sloganlarımızı içeren müthiş şarkı sözlerini de kendisi yazdı.

GÜVERCİN - Umut - Burak Aydoğın

Reyzi Algazi ve Hale Eker

YAŞAM HAKKI - DUVAR

Yıkılmak zorunda olan, zihinlerdeki
duvar
Yaşam hakkı istiyoruz, bize dur
diyenlerden
Hey! Dinle! Biz duramayız
Sadece farklıyız ama hayattayız
Duvarları yıkın çünkü biz de varız.

Beste: Roger Waters

Türkçe Sözler: Hakan Kural

Seslendirenler:

Selda Bağcan, Funda Arar, Kubat ve Koray Avcı

Klipte rol alanlar: Öğretmen - Yavuz Dizdar

Öğrenciler: İZEV Çocukları

Proje: Social Brand Hakan Kural

17 Nisan günü lanse edilen şarkımız, toplumun her kesimi tarafından beğeniyle karşılandı. Günlük hayat akışımız içinde nerede kiminle karşılaşacak övgüler alıyoruz. Klipte rol alan ve temsili olarak zihinlerdeki duvarı yıkan gençlerimiz başta olmak üzere, emek veren onlarca kişi adına gururla kabul ediyoruz tebrikleri. Toplumda zihinsel engelli olarak tanımlanan bu farklı gençler, dünyada ilk kez, aslında kendi manifestolarını bizzat yayınladılar Yaşam Hakkı-Duvar ile.

Şimdi hedefimiz ülkemizi yurt dışında temsil etmek... Ülkemizden dünyaya açılan ve bizden menkul, ilk ve en etkili sosyal sorumluluk projesi olmak... Bu arada kendimize ilk adım olarak, internette yayınlanan İZEV - Yaşam Hakkı ile, 10.000.000 izlenme sayısını yakalamak gibi bir birincil hedef de koyduk. Çünkü yolun sonunda,

Tan Aytıs, klip çekimi sırasında temsili olarak 'Zihinlerdeki Duvar'ı yıkarken

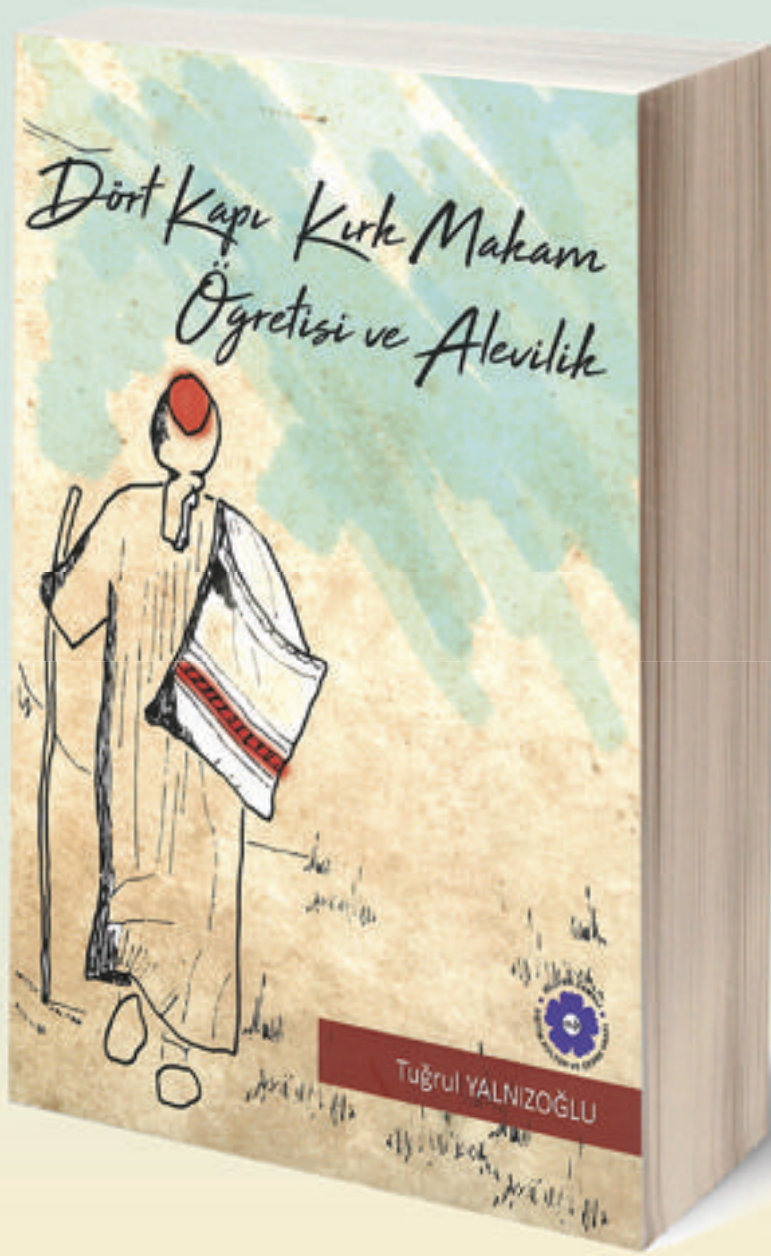
yürüyüşümüz bir yaşam köyüne varacak. Engelli ailelerinin endişelerini ortadan kaldıracak bir daimi yaşam alanı kurmak istiyoruz İZEV olarak. Her etabında zaten toplumla birlikte ilerleyecek bir nihai proje bu. Güzel haberler vereceğimizi umuyorum.

Son söz;

Zihinlerdeki duvarı onlar yıkacak! Güçlü duruşları, gür sesleri, hayatın her alanında herkesi şaşırtacak şekilde var olabilmeleri sayesinde...

* İZEV Vakfı Genel Sekreteri

Dört Kapu Kurk Makam Öğretisi ve Alevilik

Bu kitap, Cumhuriyetin ilk kadın öğretmenlerinden biri olan Nilüfer Damalı adına kurulan vakfın yararına satılmaktadır.

NİLÜFER DAMALI VAKFI, ülkemizde eğitim, çevre ve kültürel alanda yaşanan sorunların çözümüne kendi imkanları dahilinde yardımcı olmak arzusundadır. Genç insanların eğitimine katkıda bulunmak, çevre koruma ve güzelleştirme bilincinin yerleşmesini sağlamak, kültürel ve sanatsal değerlerimizin tanıtımını gerçekleştirmek ve bu değerleri günlük hayatımızın parçaları haline getirmek yolunda çalışmalar sergilemekte.

NİLÜFER DAMALI VAKFI

Bazı insanlar sizce daha mı şanslıdır, yoksa her insan kendi şansını kendi mi yaratır?

En az yirmi yıldır tanıdığım pek kibar, güler yüzlü, mütevazı ve tenis kortunda en hızlı koşan, her topa yetişen, galibiyetle sıkı dost olmuş Semi Natan ile sohbet ederken, sadece tenisteki başarısı değil, hayata dair pek çok şey hakkında konuştuk. Aşağıdaki satırlarda, bir başarı öyküsünün kahramanı ile tanışacaksınız...

Miryam Şulam ve Semi Natan

Teniste kupaya doyamayan

Semi Natan...

Otizm Cup Senior Tenis Turnuvası, Semi Natan ve Zahide Henzel Olgun

◆ **Semi Natan kimdir, bize kendini tanıtır mısın?**

1960, İstanbul doğumluyum. Annemin ailesi, geçen sene David D'or'un konserini izleme amaçlı ilk kez gittiğim Edirne kökenli. Babamın ataları ise İstanbul'dan. Ben ihtilal çocuğuyum; 21 Mayıs'ta, ünlü Frej Han apartmanında doğdum. 27 Mayıs İhtilali'nden bir gün sonra, 28 Mayıs tarihinde, özel izinle evde sünnet olmuşum. Çocukluğum, Şişhane'de geçti. Çok güzel komşuluklar yaşadık. Bazı akrabalarımın altı üstü otururduk. Daha sonra, Osmanbey'e, oradan da

Bomonti'ye taşındık. Sırayla, 19 Mayıs İlkokulu, Şişli Lisesi ve sonra Beyoğlu Musevi Lisesi'nde okudum. Bu arada, küçük yaşlardan itibaren yaz aylarında ailemle birlikte yazlığa, Burgaz'a gelirdik. İsrail, Hayfa Üniversitesi'nde Kimya bölümünü bitirdim. Gençlik yıllarımda, her yaz ablamın eşi rahmetli Meir Gaon'un yanında çalışırdım. 1984'ten beri ortağımınla birlikte elektronik işine başladım. Daha sonra da Turckcell bayiliğini alarak çalışmaya devam ettik.

◆ **Peki, tenis hayatına hangi yaştan itibaren ve ne şekilde başladın?**

Çocukluğumda, her tür sporu yap-

Semi Natan, Taç Demirağ ve Murat Susuz

Berlin Maccabiat Oyunlarında

tım diyebilirim. Her zaman bir spor tutkunuydum. Tenisle ilgim ise 2007 yılında Akatlar Sporium'da çok iyi bir hoca olan Romen asıllı *Stela Penciu*'dan ders alarak başladı. Anlayacağınız, ben tenis oynamaya 47 yaşında başladım. Bu hoca beni, bir yılı bile doldurmadan turnuvalara soktu. 20 Mayıs 2008'deki katıldığım ilk BÜMED Burç Open Turnuvası'nda şampiyon oldum. Kupa töreni tam da doğum günüm olan 21 Mayıs'ta idi.

◆ **Seni örnek aldığımızda, tenis başlamanın yaşı olmadığı söylenebilir mi?**

Aynen öyle. Tenisin yaşı olmadığı gibi, ilerleyen orta yaşlarda da yapılabilecek çok eğlenceli, hatta oynadıkça bağımlılık yaratan en güzel sporlardan bir tanesi diyebilirim.

◆ **İstanbul'da ortalama senede kaç tenis turnuvası yapılır ve özel tarihleri var mıdır?**

Onun sayısını vermek çok zor. Kış sezonu yani Aralık-Mart ayları arası haricinde her ay, her yerde turnuvalar yapılıyor. Aynı tarihlerde bazı turnuvaların çakıştığı da çok olur.

◆ **Hangi turnuvalara katılacağını nasıl belirliyorsun?**

Öncelikle Sporium'da yapılan senede iki turnuvaya mutlaka katılıyorum. Onun dışında da, Avrupa yakasındaki diğer tenis kulüplerinin turnuvalarını takip ederek, yazıyorum.

◆ **On yıldır, Burgazada'da yaz ayları tenis turnuvalarına katıldığını da biliyoruz...**

Son 5-6 yıldır, Büyükkada Anadolu Kulübü ile karşılıklı olarak her iki adada da gününbirlik turnuvalar düzenleniyor. Yalnız adalılar değil, dışarıdan da 50-60 kişiyi bulan ciddi bir katılım sağlanıyor. Adalarda yapılan bu turnuvalarda, sadece Double veya Mix oynanıyor. Burgaz içinde yapılan turnuvalar ise, bazen Single bazen Double olabiliyor.

◆ **Sen bu turnuvalara genellikle Single mı yoksa partnerle mi katılıyorsun?**

İlk yıllarda Single oynamayı tercih ettim çünkü öncelikle kendime kendimi ispatlamam gerekiyordu. Bunu da bugüne kadar kazandığım kupalarla kanıtladığımı düşünüyorum. Ancak son iki yıldır, daha çok Çift Erkekler Double veya Mix olarak katılmayı seçtim. Bu turnuvaların apayrı bir zevki varmış; oyun esnasında seçtiğin partnerle uyum içinde olduğunda, insan yapabileceğinin zirvesine gelebiliyormuş. Maçlarda, birbirini tamamlamak ve partnerini motive etmek, büyük önem taşıyor.

◆ **Bu arada, bir kaç kez de sakatlandın ama bunlar seni durduramadı...**

Evet (gülerek), haklısın. İlk sakatlığım, 2009'da Sporium'daki bir turnuva maçı esnasında aşil tendonumun kopmasıydı. İyileşme sürecim

tam yedi ay sürdü. Sonra yeniden kortlara döndüm. Bu süreçte adım yanımda olan ortopedi uzmanı *Prof. Dr. Erkal Bilen*'e hakkını ödeyemem. Birkaç yıl sonra, bana romatizmal bir hastalık teşhisi kondu. O da beni beş altı ay kadar kortlardan uzaklaştırdı. Bu süreçte de *Prof. Dr. İzzet Fresko* yanımdaydı. Ancak, onu da çok şükür atlattım.

◆ **İstanbul dışında gerçekleşen turnuvalara da katıldın mı?**

Her sene mayıs ayında Antalya'da Türkiye şampiyonası gerçekleşir. Bu yıl bu turnuvaya, beşinci kez, 850 kişi ile birlikte, Sporium'dan katıldım. Geçtiğimiz yıl, Haziran 2017'de ise ilk kez, dokuzü Büyükkada arkadaşım ile birlikte Alaçatı'da yapılan Alaçatı Hafta Sonu Tenis Turnuvası'na da katıldık.

◆ **Peki, ülke sınırlarını da aştın mı?**

2011'de oğlumuzu, eşim *Esin*'le birlikte Viyana'da gerçekleşen Maccabiat'lara götürmüştük. Onlar basket dalında altın madalyalarını kazanırken, meğer 2015'te de

Berlin’de yapılacak Maccabiat’larda Türkiye’yi temsilen, tenis oyuncusu olarak katıldığım turnuvada Double oyununda, bir gümüş madalyayı da bizzat kendim kazandıracakmışım.

◆ **Maccabiat komitesinde; gençlere ne önerirsin?**

2019’da Budapeşte’de yapılacak olan Maccabiat oyunlarına, gençlerimizin katılımını bekliyoruz. Her gencin bu tecrübeyi en az bir kere yaşaması gerektiğini düşünüyorum. Neden mi? Çünkü orada uluslararası çok özel bir deneyim yaşıyoruz. Bir sporcu olarak Türkiye’yi temsil etmenin ayrıcalığına ek olarak, orada kurulan yeni dostluklar da gençlerimiz için bence, başka hiçbir şeyle kıyas kabul etmez bir kazanç...

◆ **Bugüne kadar kaç kupa kazandın ve bunların içinde senin için en önemli ödüller hangileri?**

Bu yola girdiğimden beri, ne mutlu bana ki, gerek Single, gerek Double ve Mix’de de pek çok kupa kazandım. Bunların arasında, ilk şampiyonluk kupam benim için çok değerliydi. Hem ilk oluşundan hem de doğum gününe rastlamasından ötürü. O gece, doğum günü partime elimde kupayla gittiğimi hiç unutamam. Ayrıca Maccabiat oyunlarında aldığım gümüş madalyanın yeri bende çok ayırdır. Yine de, İstiklal Marşı’nı çaldırmadığım için biraz buruktum.

2018 Mayıs’ta, Antalya’da yapılan turnuvada, Double kategorisinde, partnerim *Murat Susuz* ile, hiç birimizin ummadığı bir şekilde, Behzat Gerçeker ve Tayfun Gülerman ikilisine karşı galibiyet alarak, gurur dolu, büyük bir sansasyona sebep olduk. Aynı partnerimle, Mayıs sonu, Etiler Tenis Kulübü’nde yapılan turnuvada Double’da şampiyonluğu tattık.

◆ **Bazı tenis turnuvaları, sosyal sorumluluk projesi olarak da gerçekleşiyor mu?**

Elbette. Size iki örnek verebilirim. Bu yıl Büyük Kültür Cercle

Semi Natan, Ağrı’lı iki genç oyuncu ve Murat Susuz

D’orient’da gerçekleşen tenis turnuvası, Otizmli çocuklar yararına yapılmıştı. Orada Mix kategorisinde partnerim *Zahide Henzel Olgun* ile finalde ikinciliği kazandık. Kazandığımız kupanın üzerinde Otizmli çocukların parmak izleri vardı. O yüzden de çok anlamlıydı. İkinci olarak, yine mayıs ayında, Etiler Tenis Kulübü’nde yapılan bir turnuvada Ağrı’lı iki genç tenis oyuncusu ile bir gösteri maçımız oldu. Bu oyun, ‘Tüm Çocuklar Tenis Oynayabilsin’ isimli bir sosyal projenin parçasıydı. Gerçekten, teniste de güzel şeyler oluyor.

◆ **Bunların akabinde, geçtiğimiz haziran ayındaki Kemer Country Club Senior Tenis Turnuvası’nda yer alan iki ayrı kategoride kazandığın şampiyonluklar, Türk basınına da yansdı. Bize bundan da bahsedebilir misin?**

Evet, bu ara şans bizden yana diyebilirim galiba. Bir hafta süren bu turnuvada, önce Çift Erkekler’de, yine *Murat Susuz* ile birinciliği kazandık. Hemen ardından katıldığım Mix oyununda da partnerim *Taç Demirağ* ile birlikte şampiyon olduk. Bu da benim yaşadığım bir ilk. Aynı turnuvada, iki ayrı kategoride çifte şampiyonluk yaşadım. Tabii ki çok mutlu oldum.

◆ **Son olarak, bize bu başarının sırrını söyler misin?**

Bence en önemli ölçüt, kilometre yapmak. Yani çok çalışmadan başarıya ulaşılmıyor. Seçtiğiniz alan ne olursa olsun, ona karşı bir tutkunuz olmalı. Bu tutku, başarıya giden yoldaki en değerli motivasyonunuz olur. Bu arada, partnerlerim tarafından bende görülen önemli iki özellik var: Biri sabır, diğeri ise istikrar. Tenisi seçerseniz eğer, derim ki, ilk zamanlarda, hiç yılmadan ve sıkılmadan, sizden daha önde olan ve daha iyi partnerlerle bol bol antrenman yapın...

SADECE SİZİN DEĞİL, EN YAKIN DOSTUNUZUN DA VAZGEÇİLMEZ ADRESİ:

PAWS COFFEE SHOP!

Yakın süre zarfında adını sıkça duya-
cağımız Paws Coffee, Nişantaşı Sezai
Selek Sokak'ta, bu muhitin ilk 'cof-
fee shop'u olma bayrağını tek başı-
na sırtlanarak meraklılarıyla buluştu.

İç mekan tasarımıyla da dikkat çeken
Paws Coffee, kahveleri ve diğer lezzetleri
konusunda iddialı. Fakat onu diğerlerinden
ayırarak en önemli özelliklerinden biri de;
pet eğitimi, pansiyonu ve danışmanlığı gibi
hayvan dostu bir geçmişe sahip olmaları ve
bu dost yaklaşımı mekana da taşınmaları.

Kapısının önünden geçerken ister iste-
mez başınızı çevirip inceleyeceğiniz bir
tasarıma ve müşterilerin görebileceği şekilde
açık bir mutfağa sahip. Güler yüzlü ekibi-
nin de katkısıyla oluşan bu enerjisi yüksek
atmosferde zaman zaman minik patilerle
karşılatabiliyorsunuz. Bir yandan arkadaş-
larınızla vakit geçirip kahvenizi yudum-
larken bir yandan da hayvan dostunuzun
rahatlıkla size eşlik edebileceği bir buluşma
noktası.

Menü; sıcak-soğuk kahve ve çay çeşit-
leri, tatlılar ve diğer lezzetlerle dolu olduğu
için ne sipariş vereceğinize karar verebilmek
adına bir süre menü ile baş başa kalabili-
yorsunuz. Üstelik gördüğünüz her şey katkı
maddesiz ve doğal. Kullanılan tarçın, çubuk
halinden toz haline kendileri tarafından
getiriliyor. Çikolata sosu gerçek çikolatanın
eritilmesiyle elde ediliyor. Asitli hiçbir içe-
cek yok. Kahvelerde şurup kullanılmıyor.
Üstelik kahveler köy ve arazi çiftçilerinden

cupping (tadım) puanları 90-95 ve üzeri
olanlardan alınıyor. Yani en pahalı kahve
çekirdekleri kullanılıyor. Bu da butik bir
kahve dükkanı için oldukça iddialı.

Menü de en çok ilgi görenlerden biri de
soğuk çaylar. Hibiskus, Rooibos ve Orman
meyveleri adında özel bir harmanları var.
Tattığınızda çay için de bilgi ve tecrübe
gerektiğini anlıyorsunuz. Örneğin Rooibos
çayı kendi özel demleme yöntemleri ile
24-26 saat demlenerek 5 litre kadar elde
ediliyor. Şekersiz, soğuk ve direkt kendi
aroması ile yaz kış menüde yerini alıyor.

2 katlı mekanın üst katında tüm bu
lezzetleri deneyimledikten sonra, alt kattaki
özel fotoğraf stüdyosuna geçip köpeğinizle
özel karelerinizi ölümsüzleştirabiliyorsunuz.
Üstelik devamında isteyenler için bu kareler;
takvim, ajanda, pasaport kılıfı gibi eğlenceli
bir hal alarak size sunuluyor.

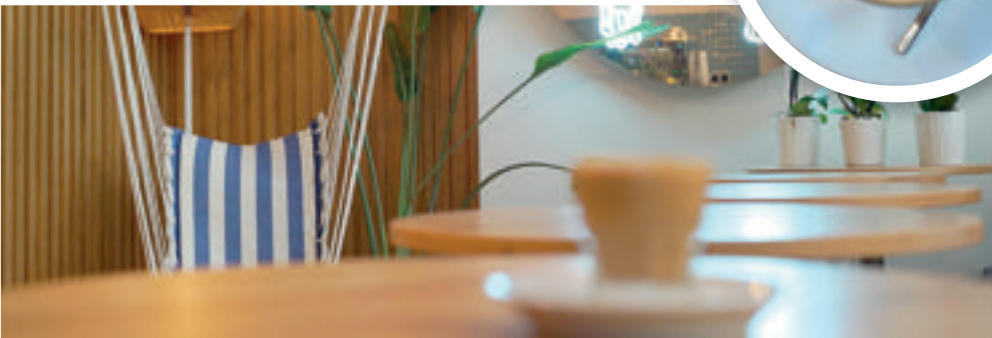
Yakın zamanda üretime başlayacak olan
Paws Coffee Shop zaman zaman hayata
geçireceği kampanyalarla da karşımıza
çıkacak. Örneğin mekandan kendiniz veya
hayvan dostunuz için aldığımız herhangi
bir ürünün karşılığında müessesenin ikramı
olarak bir kahve hemen önünüze gelecek.

Paws Coffee Shop kuru-
cusu Cemal Dinç'in ileriki
planlarından biri de
sokak hayvanlarına
ve yardıma muhtaç
hayvanlara kullanmak
üzere kazançların belli

bir yüzdesini
biriktirerek
Givemepaw
adında
bir yöne-
tim kurulu
kurmak. Bu
kurul; eşi
ve 10 yıldır
köpek eğit-
meni olan
Kadriye Uçar
başkanlığıyla
yürütülüp sonuçlandırılacak bir sisteme
sahip olacak.

Önlerinde uzun bir yol ve gerçekleştirmek istedikleri daha çok projeler var. 'Paws', kahve markası ve restoran dışında ileride pettaksi, pansiyon, otel, kuaför hizmeti veren bir pet tesisi olarak da ismini tabelalara taşıyabilir. Kahvenin 40 yıllık hatırı olduğu doğru... Fakat onlarda kahve; 40 çeşit güzelliğe de vesile olmuş.

Bir uğrayın deriz...

KukLita'nın renkli dünyası

*Şalom Dergi
okurları için
Estel Lita Russo,
nam-ı değer
KukLita ile
söyleştik...*

Merhaba Lita, bazıları da Estel diyor ama ben hep Lita dedim bir sakıncası yok değil mi?

Hahaha yok... Estel Lita hatta KukLita hepsi olur.

Peki, ben Lita diye devam edeceğim. Sevgili Lita kukla yapmaya nasıl başladın?

Kukla yapmaya aslında 8-9 yaşlarındayken başlamışım ama o zamanlar bu yaptığımın bir çeşit kuklacılık olduğunu bilmiyordum. O yaşlardayken, halam elime bir parça bez verip üzerine bir çiçek resmi çizer ve iğne iplikle onun içini doldurmamı isterdi. İşim bittikten sonra kalan iplerden düğümlerle insana benzettiğim bir şeyler yapar ve onu seslendirirdim. Sonrasında da halama gösterip "Bak insana benzemiş değil mi?" diye sordum. Canım halam o eğri büğrü düğüm yumağına bakıp "Sen benzettiysen benziyordur peki adı var mı?" diye sordu...

Ve böylece kukla yapmaya mı başladın?

Yok, keşke o kadar çabuk başlamış

olsaydım. Daha genç yaşlarımda ('gençliğimde' dersem olmaz...) bilgisayar öğretmenliği yaptım. Kariyerim bu yönde ilerledi.

Ancak el sanatlarına her zaman büyük bir ilgim oldu. Resim, heykel, seramik, ahşap boyama, papier maché, dikiş, nakış ve daha pek çok kursa gittim. Kızım Lara küçükken, evde kaldığım dönemde kumaştan palyaçolar ve dekoratif bebekler dikip sattım. Bunlar da kuklaya biraz benziyorlardı ama tam olarak kukla denemez. Sonunda; 10 yıl önce Beyoğlu'nda 'Su Sanat Galerisi'nde kukla kursuna gitmeye başladım. O kurs sayesinde asıl yapmak istediğim bu olduğunu keşfettim. Artık, bütün öğrendiklerimin değerlendirilmesi zamanıydı. Yıllarca yaptıklarım sayesinde ciddi bir malzeme bilgim de olmuştu. Böylece kuklacı oldum.

Çevredekiler insanları kukla yapmanın nasıl karşılıyorlar? Bilgisayar öğretmenliğinden kuklacılığa... Nasıl tepkiler alıyorsunuz?

Bu tür sıra dışı sanatlarda ilginç bir

mahalle baskısıyla karşılaşıyorsunuz sanırım. Gelen sorular çok ilginç oluyor: "Niye kukla yapıyorsun?" "Para kazanıyor musun?", "İnsan bilgisayar işini bırakıp da kukla yapar mı?", "Niye resim/heykel ya da seramik değil de kukla?" vs.

İlk başlarda böyle sorular geldiğinde çok üzülüyordum kendimi sorguluyordum. Ancak şimdi cevabımı biliyorum. Bu cevabı da bir keresinde eşim verdi ve çok haklı. Kukla yapıyorum çünkü hem heykel, hem resim, hem dikiş, hem seslendirme, hem de renkleri seviyorum. Hiçbirinde mükemmel değilim belki, ama hepsindeki altyapımı kuklada kullandığımda, ifadeleri olan ve sevgi dolu eserler çıkarıyorum.

Bilgisayar altyapım da, bu yaptıklarımla kısa videolar çekip çocuklara ve yetişkinlere ulaşabilmemi sağlıyor. *En önemlisi de ben çocukları çok seviyorum ve kuklalar sayesinde onlarla harika bir iletişim kuruyorum.*

Ya ailen? Onlar ne düşünüyorlar kuklacı olman konusunda?

Kızım ve kocam bu yolculuğa çıktığımdan beri bana hep inandılar ve hep destek verdiler. Onlar olmasaydı, ne sahnelediğim iki oyunu hazırlayabilirdim ne de youtube kanalına bu kadar özen gösterebilirdim. Esasında sırf onlar değil; kuklacılık yolunda bana çok yardımcı olan ve yolumu açan birkaç arkadaşım da oldu. Eğer onlar olmasaydı bu işi yapma cesaretini kendimde bulamazdım...

İki oyun sahneledim dedin. Oyuncu ya da senarist olmadığın halde bu oyunlar nasıl çıkıyor? Oyunlarında şarkılar da var bildiğim kadarıyla, bütün bunlar nasıl ortaya çıkıyor?

Oyunları hazırlarken bir güç geliyor sanırım. Her seferinde başaramaktan korkuyorum, ancak sonunda beğenilen kukla oyunları çıkıyor ortaya. Çocuklar da büyükler de çok eğleniyorlar. En çok ta sanırım hazırlayan ekiple ben eğleniyorum. Önce hikâyeyi oluşturuyorum, sonra senaryoyu yazıyorum. Arkasından şarkı sözleri çıkıyor ortaya. Daha sonra şarkıların müziklerini mırıldanıp aranjöre yolluyorum. Aranjörümüz çok yetenekli, onları harika parçalara dönüştürüyor. Bu arada asistanımla birlikte kukla karakterlerini hazırlıyoruz. Kuklaların hazırlanması ve karakterlerin oturması da epey zaman alıyor. Bir tek kuklanın bile ortaya çıkması uzun bir süreç. Karakter oluşturuluyor, kıyafeti dikiliyor, aksesuarları hazırlanıyor, vs. Bundan sonra sahne, dekor, oyuncular, ses kayıtları, şarkılar ve daha bir sürü detay var. Nasıl yetiştiriyoruz bilmiyorum ama şimdiye kadar oldu işte... Şimdiden sonra da olmasını umuyorum, bunun için çok çalışıyoruz.

Ayşe Takı Galerisindeki sergine geldim. Oradaki emeğe hayranlık duymamak mümkün değil. Bu kadar kuklayı ne kadar zamanda hazırladın?

Bu kadar çok kuklam olduğunu ben bile bilmiyordum. Yıllar içinde epey karakterimiz olmuş meğer. Bu sergi için özel kuklalar da hazırladık tabii. Beğendiğine çok sevindim.

Peki, böyle bir sergiye katılmak nereden aklına geldi.

Benim aklıma gelmedi aslında. Ayşe Takı'ya bir kolye almak için gitmiştim. Kuklacı olduğumu duyunca, Ayşe Hanım teklif etti. Her sene 23 Nisan'da çocuklara yönelik etkinlikler yaparlarmış, bu sene beni de katırlar. İyi ki de katmışlar! Birlikte çok güzel bir iş yaptık ve çok da eğlendik.

Sergin esnasında bize yaptığın kukla şovunda bir Karagöz Hacivat oyunundaymışım gibi hissettim. Eski Türk kukla geleneğinden mi esinleniyorsun oynatırken?

Doğrudur ki, iki farklı kuklanın birbiriyle atışması kuklacılıkta çok eskilere dayanan bir teknik. Geleneksel kuklalarımız olan *Karagöz ile Hacivat*'ta da, İngiliz geleneksel kuklaları olan *Punch ve Judi*'de de hep bu atışmayı görürüz. Tezat karakterler ve o karakterlerin birbiriyle olan atışmaları kukla oyunlarında her zaman ilgi çekiyor.

Ben de bu yüzden skeçlerimde ve oyunlarımda bu tekniği yeri geldikçe kullanıyorum. *Kuki ile Bukle* ve *Gülsu ile Tiki Canan* skeçlerini de bu sebeple yazıp oynatmaya başladım.

Son olarak, bize yeni sürprizlerin olacak mı? Yeni sergiler ya da oyunlar... Kış dönemi için sepetinde neler var?

Kuklanın olduğu yerde sürpriz olmaz mı? Olacak tabii. Ayşe Takı Galerisi'ndeki sergiyi Yaz döneminde *KidZania*'da da tekrarlayacağız. Ayrıca yeni dönemde iki tane oyun sahnelemeyi planlıyoruz. Oyunlardan biri, çok sevilen klasik bir kiptan uyarılama, diğeri ise özgün bir hikâye olacak.

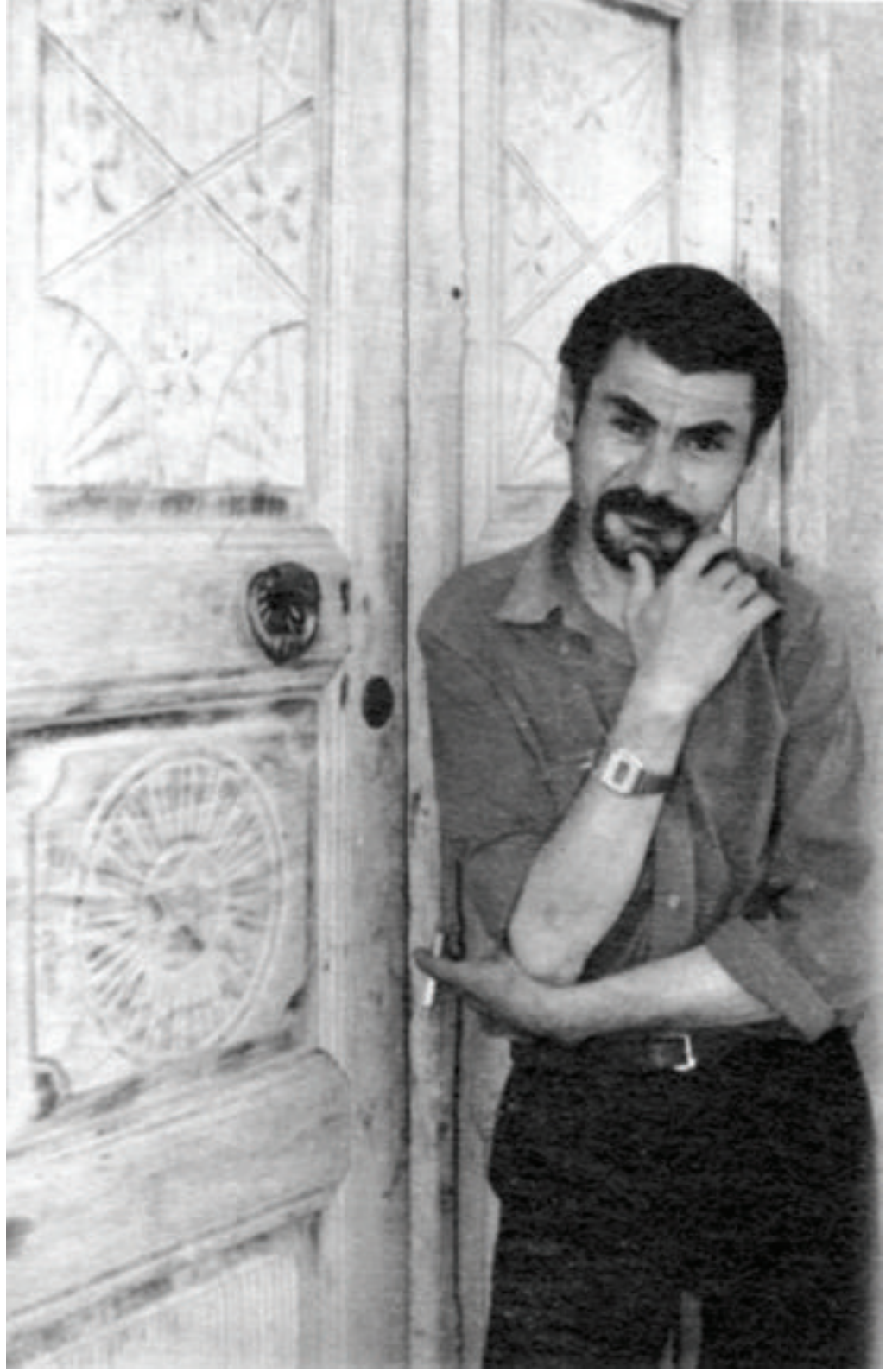
Teşekkürler Lita yaptığın işten hep bu kadar zevk almanı dilerim.

Ben teşekkür ederim.

En solda Esti Saul, Kuklita'nın izleyicileri ile birlikte

Metin Altıok

Metin Altıok 1941'de İzmir'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini İzmir Karşıyaka'da tamamladıktan sonra A.Ü. Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesinde Felsefe okudu. 1966 yılında fakülteden sınıf arkadaşı, yazar, eleştirmen ve akademisyen Füsun Akatlı ile evlendi. 1960'lı yıllarda resim de yapan Metin Altıok Çetin Sipahi, Orhan Taylan, Fahir Aksoy gibi ressamlarla karma sergilere katılsa da hep şiir yazdı. On yıl kadar Bingöl'de felsefe öğretmenliği yaptıktan sonra Ankara'ya döndü. 1993 yılında Pir Sultan Abdal Kültür Şenlikleri için gittiği Sivas'ta, birçok sanatçı ile birlikte kalmakta oldukları otelin yobaz bir kitle tara-

findan ateşe verilmesi sonucunda yaşamını yitirdi.

Bu trajik olay Türkiye tarihine "*Sivas Katliamı*" olarak geçti. Metin Altıok yaşamını yitirene kadar şiir yazdı, kendini şiire adadı.

Metin Altıok'un şiirlerini ve şair kişiliğini değerlendiren bazı yazılar onu "*acının şairi*" olarak nitelendirirler de, Metin Altıok acının ta kendisidir. Şiirlerinde hep bir acı egemendir. Hatta bir konuşmasında şunları söyler: "Beni yönlendiren 'acı' oldu. Benim hayatımda hep bir acı vardı; hep acıdan yola çıktım. Çok fukara bir çocukluğum oldu benim. Sevgisiz üstelik... Bu yüzden kendimi hep garip bir leke gibi gördüm bu dünyada; ama tertemiz zamanlardan kalma bir leke..."

KAVAKLAR

Bedenim üşür, yüreğim sızlar.

Ah kavaklar, kavaklar...

Beni hoyrat bir makasla

Eski bir fotoğraftan oydular.

Orda kaldı yanağımın yarısı,

Kendini boşlukla tamamlar.

Omzumda bir kesik el,

Ki durmadan kanar.

Ah kavaklar, kavaklar...

Acı düştü peşime ardımdan ıslık çalar.

Cemal Süreya, "Folklor Şiire Düşman" adlı yazısında, çağdaş şiirin gelip kelmeye dayandığını, bizde hâlâ folklorla, halk deyimlerine şiirlerinde fazlasıyla yer veren şairlerin kısır bir yolda oldukları sanısında olduğunu, çünkü folklorla şiirin bugünkü entelektüel niteliğini taşıyacak yeti olmadığını, halk deyimlerinin havasının şiirin kanat çırpmasına imkân vermeyecek kadar dar bir hava olduğunu öne sürse de, Metin Altıok tam tersini düşünür ve halk şiirinin önemli bir şiirsel kaynak olduğunu vurgular: "Şimdi bakın halk şiiri, kullanılması gereken büyük bir kaynaktır. Halk şiirindeki kimi şeyleri bugün değme şair yazamamıştır. Mesela diyor ki; 'Ben de bu dünyaya geldim geleli / Emaneten bir don giymiş döndüm.' Büyük bir laf. Neden yararlanmayayım bu kaynaktan?"

İlk şiir kitabı "Gezgin"de Ahmet Haşim'den, Ahmet Muhip Dırnas'dan, İkinci Yeni'ye etkilenmeler bulunmasına karşın, yalın ve akıcı dili, etkileyici müzikalitesi ve yansıttığı duygusal atmosfer ile kendine özgü bir şiir kurmuştur. Benzetme ve eğretilmeleri bolca kullanmasına karşın, anlamın çok derinlerde olmadığı, okurun rahatça alımlayabildiği şiirler yazar. Behçet Necatigil'in söylediği gibi, daha "ilk kitabıyla şair"dir.

Metin Altıok'a göre şiirin kaynağı şairin yaşantısıdır. Yaşamdan kopuk, yaşamdan soyutlanmış bir şiir sematik, inorganik, okurda ve gerçeklikte karşılığı olmayan bir şiirdir: "Şiirim yaşantımdan kaynaklandı hep. Bun-

dan da çok memnunum. Şiirin hayata yapışık olmasını istiyorum. Başka türlü yapı yapay geliyor bana. Cambazlık geliyor."

Metin Altıok'a göre şiir nesnel gerçekliği bozar, değiştirir. Hatta ona ters düşer. Bu doğal bir şeydir. Çünkü şiir bir anlamda nesnel gerçeklikle boy ölçüşen bir sanat dalıdır. Bu, şairin bir başka gerçekliğin eşliğinde olduğunu gösterir. Şairin evreni dildir. Şair dünyaya sözcüklerle bakar ve yeni bir dünya oluşturur. İşte bu yeni dünyadaki gerçeklik, nesnel gerçekliğin dışında, onunla gerçek olmak bakımından yarışan bir dil olmak gerçekliğidir.

Bu bakımdan, şairin nesnel gerçekliği bozması, şiirin doğası gereğidir. Ne var ki, şair bu bozuşun hesabını okura vermek zorundadır. Bu hesap ise bozulanın yerine konan şeyle verilir. Eğer şair bu hesabı veremezse ortaya şiir yerine saçmalık çıkar. Okur bir şiirde nesnel gerçekliğin dışında bir olguyla karşılaştığı zaman 'olmaz böyle şey' diyememelidir. Şair içinde yaşadığı dönemi iyi okuyan ve değerlendiren kişidir. Çünkü şair duyarlı bir insan olarak yaşadığı dönemin çalkantılarından daha çok etkilenir. İşte onun bu yeteneği trajik mutsuzluğunun temelinde yer alır. Şairin mutsuzluğu insanın yüceliğine olan inancıyla, dönemindeki insan erozyonu arasındaki çelişkidir kaynaklanır. Çünkü şair ne insana olan sevgisinden ve inancından vazgeçebilir ne de somut durumun kötülüğünü görmezlikten gelebilir. İçinde yaşadığı insan kirlenmesinin yine insanla aşılacağını ve çarenin insanın iç değerlerinde olduğunu bilir.

Metin Altıok, "Şiir neye yarar?" sorusunu şöyle yanıtlayacaktır: "İnsanların duygu dünyaları arasında bağ kurarak, bu öznel dünyaların ortak bir duygu acununda birleşmesine yarar. İnsanın hayatta olan tarihsel savaşımının ürünü olan duygu birikimine sahip çıkmasına yarar. İnsan soyunun evrensel tınısı olarak, kişinin her türlü yabancılaşmalardan kurtulmasına yarar. Kötülüklerden arınmaya yarar. Son olarak da şunu söyleyeyim: Şiir insanları sevmeye yarar..."

KAR

*Kar yağdı durmadan üç gün üç gece,
Tıkandı geçitler yollar kapandı.
Yalnızlığın buzdan çetelesinde
Kimseler umursamadı karı.
Yüzlerinde iğreti bir kibirle
Hep düşürmekten korktukları,
Dahp güttüler günlük işlerine.*

*Diz boyu birikmiş kar içinde
Yürürdük uzatarak açtığımız kanalı,
İki kar güvesi gibi sokaklarda seninle
Anardık bütün yitip aşkları
Bu karlı kış gününde.
Güngörmüş dağlara karşı
Sımsıcak öpüştürdük sarılıp birbirimize.*

-Sevgilim, yanımda olsaydın keşke!

*Şölenmiş, sevinçsiz yaşıyoruz şimdilerde,
Bir içmiş ve buruşuk zamanı.
Kimsenin türküsü yok dilinde
Karşılacak yağın karı
Coşkulu ve sarhoş sesiyle.
Bıçak açmıyor ağızları;
Acı, yalnız acı var yüreklerde.*

*Kar yağdı durmadan üç gün üç gece,
Yaslandı duvarlara, kapıları zorladı,
Pencerelerden baktı ev içlerine.
Kar hiç böyle kimsesiz kalmadı
Kendi özgül tarihinde.
Çingirakların, kızakların karı
Yağdı her şeyin üstüne sessiz bir öfkeyle.*

*Birikti bir çamaşır ipine bile.
Saçaklardan sarktı,
Attı kendini gürlütiyle yere,
Kimse sahip çıkmadı;
Yığıldı kaldı duvar diplerine.
Yalnız kuş ayakları
Bastılar incelikle göğsüne.*

-Sevgilim, yanımda olsaydın keşke!

*Kar var yaşadığımız günlerde.
Umutsuzluk çevremizi kuşattı,
Kıthk kıran gündemde.
Yine de ele güne karşı,
Özenle saklıyorum yüreğimde
Sana duyduğum aşkı,
Dört yanım kar içinde.
METİN ALTIOK*

Mayıs 68'in 50. Yıldönümü

71. Cannes Film Festivali, “Mayıs 68”in 50. Yıldönümünü çeşitli etkinliklerle kutladı. 1968 Cannes Film Festivali, Fransa’nın dört bir tarafına yayılan öğrenci ve işçi olaylarının tırmanışa geçmesiyle yarıda kalmıştı. O günlerin iki lideri Daniel Cohn Bendit ile Romain Goupil’in 50 yıl aradan sonra yaptıkları ‘La Traversée’, özel bir seansla gösterildi. Stanley Kubrick’in 1968 tarihli başyapıtı “2001: Uzay Yolu Macerası”nın yenilenmiş 70 mm’lik kopyası ilk kez Cannes’da gösterildi. Filmi Kubrick’in üvey kızı Katharina’nin eşliğinde Christopher Nolan takdim etti.

71. Cannes Film Festivali “Mayıs 68”in 50. yıldönümünü çeşitli etkinliklerle kutladı. 1968 Cannes Film Festivali, Fransa’nın dört bir tarafına yayılan kanlı öğrenci ve işçi olaylarının tırmanışa geçmesiyle yarıda kalmıştı.

Ben çiçeği burnunda bir damat olarak, eşim Tuna ile birlikte ikinci balayımızı geçirmek üzere Cannes’a gitmiştik. Rahmetli Tuncan Okan ile birlikte Mayıs 68’i Cannes’da geçiren iki Türk gazeteciden biriydim. Paris’te Nanterre’de başlayan öğrenci protestolarının, işçilerin katılımıyla alevlendiğini ajans haberlerinden duyuyorduk. Yıllardır festi-

val günlerinde okuduğum yerel Nice Matin’in festival haberlerine odaklandığım için durumun vahametinin tam olarak farkında değildim. Festival Sarayı’nın önünde oturma grevi yapan ve ellerindeki ‘Dayanışma’ pankartlarıyla Croisette boyunca seslerini duyurmaya çalışan gençlerin eylemlerini kanıksamıştım.

Festivalin beşinci günü olan 13 Mayıs sabahı gençlere destek veren bir grup ateşli sinema adamı, sabah seansına hazırlanan Festival Sarayı'nın ana salonunu bastı. Jean Luc Godard, François Truffaut, Louis Malle, Claude Lelouch gibi bazı Fransız yönetmenler ve onlara destek veren

Roman Polanski, Milos Forman gibi bazı isimler, programdaki Carlos Saura'nın 'Peppermint Frappe' filminin gösterilmesini, kadife perdenin açılmasını engelleyerek durdurdular. 1968 Festivali Cannes tarihinin yarına kalan tek etkinliği oldu.

68 RUHU CANNES'DA

20. yüzyılın belki de en önemli öğrenci ve işçi ayaklanması olan 'Mayıs 68'in 50. Yıldönümünde, Festival Organizasyon Komitesi, programına iki filmin özel gösterimini aldı.

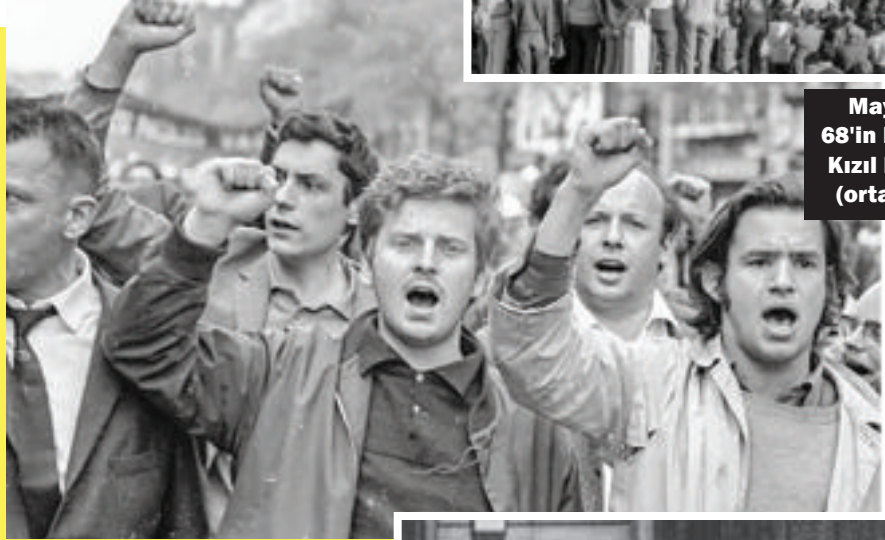
Sinema tarihinin en iyi filmleri arasında yer alan, Stanley Kubrick'in 1968 tarihli "2001: Uzay Yolu Macerası / A Space Odyssey" başyapıtının yenilenen 70 mm'lik kopyasını ve Mayıs 68'in baş aktörlerinden Daniel Cohn Bendit ile Romain Goupil'in müştereken yaptıkları 'La Traversée'

belgeseli özel seanslarda gösterildi. 1968'de Stanley Kubrick 40, Cohn Bendit 23, Romain Goupil ise 17 yaşındaydı. Stanley Kubrick'in zengin filmografisindeki tek bilimkurgu ve sinemaya yön vermiş bir klasik olan "Uzay Yolu Macerası"nı takdim etmek üzere Cannes'a gelen İngiliz - Amerikalı yönetmen Christopher Nolan, filmin projeksiyonundan önce bir sinema dersi seansı da gerçekleştirdi.

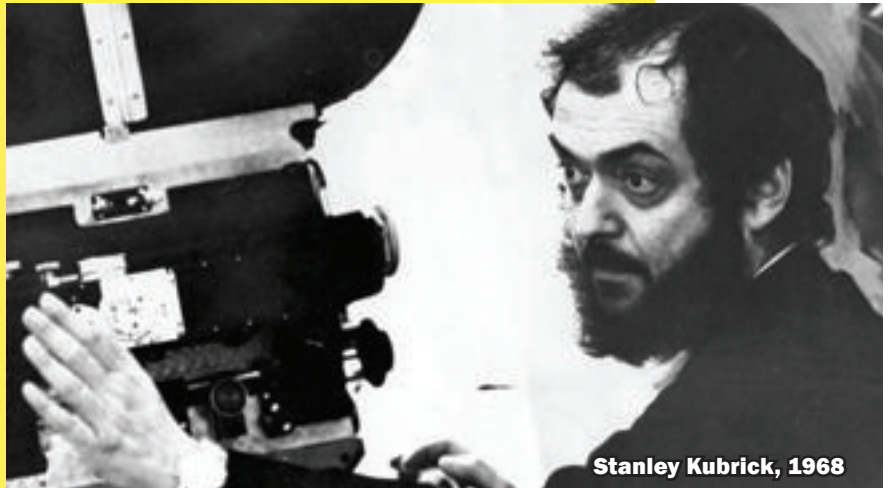
M.G.M'in sinema tekniğinin ulaştığı zirveden yararlanarak yaptığı filmin yenilenmiş 70 mm.'lik Cinerama kopyası, Cannes'daki katılımcılara bir görsel ve işitsel şölen oldu.

'Uzay Yolu Macerası'nın ilk gösterimi, Fransa'da öğrenci ve işçi olaylarının en sıcak döneminde, 2 Nisan 1968'de Washington'da gerçekleşmişti. Festival Direktörü Thierry Frémaux, filmin sinema tarihindeki önemine değinen kısa açılış konuşmasından sonra Christopher Nolan'ı sahneye davet etti. Nolan: "Filmin her yeni izleyişinde yeni şeyler keşfediyorum" diyerek Stanley Kubrick'in üvey kızı Katharina'yı, filmin başrol oyuncusu Keir Dullea'yı ve yapımcısı Jan Harlan'ı yanına gelmeleri için sahneye davet etti. Aktris Katharina Kubrick, üçü babasının olmak üzere 4 filmde oynadı, 'Geceyarısı Ekspresi'nde teknik eleman olarak çalıştı. "15 yaşındayken babamı 'Uzak Yolu Macerası' setlerine sık sık giderek ziyaret etmişim" dedi.

Christopher Nolan'ın, kariyerinin en parlak filmi olan "Başlangıç / Inception" (2010) ve "Yıldızlararası / Interstellar" (2014) bilimkurgusunda Stanley Kubrick ustasından etkilendiği biliniyor. Bu ikinci filmde de "2001"deki gibi Jüpiter yakınlarda keşfedilen solucan deliği motifini kullanması, Kubrick'e saygı duruşu olarak yorumlanabilir. Kubrick'in, "2001" için kurduğu setleri, daha sonra kullanılmaları için kurdurduğu rivayet edilir.

Mayıs 68'in lideri Kızıl Dani (ortada)

Stanley Kubrick, 1968

“UZAY YOLU MACERASI” 50 YAŞINDA

Kubrick’in kariyerinde çok fazla yapım vermemesinin sebebi mükemmeliyetçi olan tavrında yatıyor. “Uzay Yolu Macerası” kariyerindeki en çok tartışma yaratmış ve aradan 50 yıl geçmesine rağmen ortaya attığı sorular nedeniyle tartışılmaya devam eden bir başyapıttır. Kariyerindeki bence en iyi iki film, “Otomatik Portakal / A Clockwork Orange” (1971) ve “Cinnet / Shining”dir (1980). “Otomatik Portakal” şiddet bağımlısı gençlerden kurulu bir çetenin çevresine saçtığı dehşet ile bir korku imparatorluğuna dönüşmesini anlatır. ‘Cinnet’, ailesiyle kış sezonunda kapalı olan bir otelin bakımını üst-

Filmin 2. bölümünde unutulmaz zamansal sıçramada, alet kullanmasını öğrenen insan gücünün farkına varmıştır. Kemikten olan aletini havaya fırlatınca, kamera ve o kemik parçasına odaklanıp kemiğin birden uzay gemisine dönüşmesiyle kendimizi gelecekte buluruz. Dünyadan havalanmış uzak mekiğinin senkronize hareketleriyle, Kubrick bir uzay balesiyle izleyicisini büyüler. Filmin yapıldığı 1968 yılında henüz aya gidilmediği, uluslararası uzay istasyonu kurulmadığı göz önünde bulundurulunca Kubrick’in hayli gerçekçi bir gelecek portresi çizdiği görülüyor. Filmin 3. bölümünde bilimsel bir keşif için Jüpiter’e yapılan yolculuğu, 4. bölüm insanla makinenin savaşından sonra hikâyenin başkahramanı Dr.

Dave Borman’ı dünyevi bir ortamda gösterir. İlk önce uzay giysisiyle ayakta dikilen Borman’ı yaşlanmış ve yatağa düşmüş halde buluruz. “2001” ile bilimsel ve varoluşsal bir yolculuk vaat eden, klasik müzik hayranı Kubrick, çok az diyalog içeren metni, ustaca kullanılan müzik partiyonu desteğiyle dâhiyane bir mizansen uyguluyor. Stanley Kubrick “2001” ile En İyi Görsel Efekt Oscar’ını kazandı. Sinematografi ve kamera çekimleri konusunda yaptıkları okullarda ders olarak okutulan Kubrick’in bilimkurgu sinemasının başlangıcını yapmış filmi “2001”i, aradan 50 yıl geçmesine rağmen, türün hiçbir filmi tahtından indirememiştir. Kubrick “Dr. Strangelove”ın ardından bir bilimkurgu çekmeye karar verince, bir fikir geliştirmek üzere bilim insanı ve kurgu bilim yazarı Arthur O. Clark’a danışmıştı. Kubrick senaryoyu geliştirirken Clark filmin ismini taşıyan bir roman yazar. Kubrick’in isteği üzerine, bu roman filmin gösterime girmesinden sonra yayınlanır.

MAYIS 68’DE NE OLMUŞTU?

22 Mart 1968’de Paris’in batı banliyölerinden biri olan Nanterre’de, II. Dünya Savaşı’ndan sonra uluslararası tarihin önemli olaylarından biri sayılan, basın ve Fransız politikacıların genellikle “68 Olayları” diye adlandırdıkları olaylar başlamıştı. Olaylar katlanarak artınca, 21 Mart’ta hükümetin talebi üzerine polis, 150 erkek öğrenciyi tutuklamak amacıyla üniversiteyi kuşattı. Ertesi sabah polis kendisini binlerce öğrenci tarafından çembere alınmış bulacak ve öğrenci barikatlarına dokunmadan kaçma emri alacaktı. Bu tarihi izleyen olaylar birkaç hafta sonra savaştan beri en büyük öğrenci hareketine ve daha önemlisi, neredeyse bir ay boyunca 9 milyon işçinin katılımıyla uluslararası işçi hareketinin tarihteki en büyük grev ve yol açacaktı.

lenen, Jack Nicholson’un canlandırdığı bir adamın kar fırtınası sebebiyle mahsur kaldığında aklını kaybetmeye başlamasını anlatır. ‘2001’ insanlığın başlangıcından geleceğine olan sürecine benzersiz bir bakış atıyor. Dört bölümlük filmin açılışında ilk insanın yaşadığı dönem tasvir ediliyor. Gruplar halinde yaşayan ilk insanlar henüz bir alet yapma ve kullanma becerisine sahip değil. Sinema antolojilerine geçen, izleyiciyi büyüleyen, doyumsuz güzellikteki filmin I. bölümü, Rus müzisyen Aram Khachaturyan’ın besteleri ve Johan Strauss’un Güzel Mavi Tuna Valsi ile görsel ve işitsel bir şölene dönüşüyor.

Fotoğrafta o yıllarda
Cannes'da Viktor
Apalaçi Costa Gavras
ile gözüküyor

**“1968 Cannes
Film Festivalinin
yarıda kalmasıyla
neticelenen
olaylar 50
yıllık Cannes
serüvenimin en
ilginç olaylar
olarak kalacak.”**

1968 Cannes Film Festivali'nin 3. gününde, bir milyon kişi, başta Paris olmak üzere, bütün Fransa'da büyük gösteriler düzenlendi. Bir hafta sonra, 20 Mayıs'ta grev genelleşti ve 10 milyon insanı kapsadı. 68 hareketinin ele avuca sığmaz iki militanı Daniel Cohn Bendit ve Romain Goupil, 50 yıl aradan sonra tekrar bir araya gelip, Fransa'yı baştanbaşa kat edip bir belgesel yapma kararı alırlar. Adını da “*Katetme / La Traversée*” koyarlar.

1945 Almanya doğumlu Daniel Cohn Bendit, öğrenci lideri olarak “Mayıs 68”'in sembolü haline gelmişti. İzlediği siyaset ve saç renginden ötürü “Kızıl Dani” diye anılmıştır.

Hitabet kabiliyeti, edebiyata olan düşkünlüğü, liderlik vasıflarıyla siyasette de kendine bir yer edinmiş ve Avrupa Parlamentosu Yeşiller Grubu Eş Başkanı olmuştur. En önemli kitapları “İhtilali Çok Sevmiştik”, “Hepinizi Öpüyorum” ve “Demode Komünizm”dir.

1951 Paris doğumlu yazar - aktör - yönetmen Romain Goupil'in filmografisinde 5 uzun metraj ve 3 belgesel var. Öğrencilik yıllarında aşırı solcu fikirleriyle öne çıkan Goupil, İhtilali Komünist Gençlik Derneği'nin lider kadrosundaydı. 50 yıl önce, 7-8 milyon işçiyi greve götüren eylemin elebaşlarından biri olan, Fransa'yı genel greve götüren, 1969'da anlı şanlı De Gaulle'un başkanlıktan uzaklaşmasına yol açan

Romain Goupil ve Daniel Cohn-Bendit Mayıs 2018 Cannes Film Festivali'nde

Mayıs 68'in önemli aktörü Goupil'i günümüzde barikatın karşı tarafına geçtiğini görüyoruz. Zira kendisi Emmanuel Macron'un ve “En Marche / Yürüyüş” hareketinin önde gelen destekçisi. Sinemadaki başarıları arasında, 1982'de Cannes'da ilk filmi “*30 Yaşında Ölmek*” ile Altın Kamera Ödülü var. Filmde, örgüt ve dava arkadaşı, 30 yaşında intihar eden Michel Recanneti'nin hayat öyküsü anlatılıyor.

Geçen yıl, 90'lık sinema dehası Agnès Varda, genç fotoğraf sanatçısı JR ile Fransa'nın farklı bölgelerinde yaptıkları yolculuktan, “*Mekânlar ve Yüzler / Villages, Villages*” adlı görkemli bir belgesel çıkmıştı. Aynı prensipten hareket eden Cohn Bendit - Goupil ikilisi, 2 saat 20 dakika süren “road - movie”de Fransa'nın şaşırtıcı yörelerine çıktıkları keşif yolculuğunda, karşılaştıkları müteşebbislerle sohbet ederler. Bendit, sevecen üslubu ve zeki sorularıyla, değişik iş kollarında çalı-

şan muhataplarının sorunlarını, istikbal endişelerini, ekonomiye olan katkılarını ve yenilikçi kimliklerini öğrenir.

15 bin km. kat eden ikili, Fransa'nın mozaigini teşkil eden çeşitli insanlarına mikrofon uzatırken, yargulamaktan uzak, tarafsız kişiliklerini sergilerler. Bendit “*Bugünkü Fransa tabii ki 50 yıl öncesinden çok farklı. Aynı 1968 Fransa'sının 1918'inkinden farklı olduğu gibi*” der. Filmin ilk karesinden sonuncusuna ekrandan eksik olmayan Daniel Cohn Bendit, yaptığı söyleşilerde tartışan ancak karşısındakinin fikirlerine saygı duyan, olumlu, pozitif, iyimser ve sevecen kişiliğiyle sempati topluyor.

1968'in aktörleri, Stanley Kubrick, Bendit-Goupil'in filmlerini nostaljik duygular eşliğinde izledim. Zira 50 yıllık Cannes serüvenimin en unutulmaz olayı 1968 Cannes Film Festivali'nin yarıda kalmasıyla neticelenen olaylardı.

“Çocuklarınıza neler öğretebilirsiniz?”

Bu soru bana hiç sorulmadı mesela, ya size? Daha çok şu soru sorulur:

“Çocuklarınızın büyüdülerinde nasıl insanlar olmalarını istersiniz?” Bir sürü cevap gelir ama en çok, hatta 3 cevaptan biri de, ‘mutlu olsun’dur. Nasıl mutlu olacak?

ÇOCUKLARA İYİLİK YAPMAYI ÖĞRETMEK...

Peki, çocuklarınıza iyilik yapmayı öğretebilir misiniz? Bazen çocuğunuzun söylemlerinde, yaptıklarında, “Aa! bunu nereden öğrenmiş? Ben öğretmedim

ki” şeklinde kendinizi fark ederken bulursunuz, sizi şaşırttığına tanık olursunuz. Bunu olumlu ve olumsuz anlamlarda düşünebilirsiniz. Sizin öğretilmediğiniz, onların bir şekilde öğrenmedikleri anlamına gelmez.

En sık rastladığım cümleyi aktarmak istiyorum size: “Teşekkür et kızım/oğlum.” Toplum kuralları önemli ya, çocuğumuza bunu aşlamak istiyoruz ya, hatta biz bu iyi diyalogları unuttuk, bari çocuklarımız ucundan tutsun yaklaşımıyla mesela normalde asansörde selamlaşmayacakken belki çocuğumuz yanımızda diye, daha çok da çocuğa bakarak, günaydınlaşmalarımıza da şahit oldum. Öğrenme, öğretmek adı altında gerçekleştirildiğinde, çok da başarılı sonuçlar vermiyor. Tıpkı, “Teşekkür et kızım/oğlum” komutundaki gibi, ebeveyn varlığında, biri söyledi diye söylenen veya söylenmeye zorlanan cümleler. Söyleyen yokluğunda ise içselleştirilmediği, dayatıldığı için doğalmıza yerleşmiyor. “Hocanın dediğini

yap, yaptığını yapma” söylemi çok eskide kaldı artık. Şimdiki nesil, özellikle söyleneni yapmama ve bizi inanılmaz gözlemlere üzerine kurulu. Yani söylediğinizi değil, çocuğunuz kesinlikle yaptığınızı yapacak. Hapsirdim bugün, “Çok yaşa” dedi 2,5 yaşındaki oğlum. “Teşekkür ederim” demesi biraz zor oluyor ama mutlaka birilerine “Eline sağlık” diyor. Biz söyletmeden “İyi hayırlı işler” diyor, hatta söyletirsek söylemiyor. Biz onu hep temasta büyütüyoruz, herkese dokunmak istiyor. Çocuklarınıza ‘teşekkür et’, ‘günaydın de’, ‘git teyzeye kapıyı tut’, ‘amcanın elindeki poşetlere yardım et’, ‘doğadaki canlıların da bütünün bir parçası olduğunu hatırla onlara saygı duy’, ‘hayvanları sev onları koru’, ‘ihtiyacı olana ihtiyacın olmayanı ver’ demek yerine önce siz yapacaksınız. ‘Rol model olmak’ artık bilinen bir kavram; 5, en fazla 6 yaşa kadar en çok sizi taklit edecek. Yardım kurumlarına yardım ettiğinizi, ihtiyacıyı gördüğünüzde verdiğiniz desteği, kıyafetlerinizi ayırıp ihtiyacı birine verdiğinizde, yolda ilerlemeye çalışan bir salyangozu gördüğünüzde dokunmadığınızda, evinizde istemediğiniz canlının zarar vermeden dışarı çıkmasını sağladığı-

nızda, ağaç diktığınızde, arabanızda yayaya yol verdiğinizde bile, bunu görececek çocuğunuz. Arabanızdayken yaşlı bir kişinin veya herhangi bir yayanın karışından karşıya geçmesini sabırla beklediğinizi göstereceksiniz çocuğunuza mesela. Ha, bir de çocuklar doğalla yapayı ayırt ederler, tutarsızlığı hemen sezerler. Ona öğretmek amacıyla değil, mutlu etmek ve mutlaka mutlu olmak için yapacaksınız. Ve bu döngü bulaşıcı olacak. Mutlu ettiğinizde mutlu olacaksınız, mutlu olan da başkasına saçacak mutluluğunu. “İyilik yapmıştı biri bana nasıl da iyi hissetmişim, ben de yapabilirim” diyecek kişi ve bu davranışlar içine işleyecek. Küçüktüm, Caddebostan’da oturuyoruz, komşuları tanıyoruz. Apartmanın kapısına ulaşmak için merdivenler var, yaşlı diye düşündüğüm bir komşumuz da elinde poşetlerle eve çıkmaya çalışıyor. Gidip almıştım elinden, üzerine bir de kapıyı tutmuşum ona. Nasıl gururluyum yardım ettim ona diye. Sonra haber geldi annemden, benimle gurur duyuyordu. Ben de annemin kıızıydım, onun gibi olacaktım tabi. Yıllarca izledim onu, her gördüğüne tanımasa da kocaman gülerək ‘günaydın’ demesini, her çalışana ‘kolay gelsin’ demesini, kendinden evvel karşıdakinin ihtiyacı ne diye düşünmesini. Onu taklit etmedim yıllarca yanında, ama o yanımda olmadığında o oldum. Bunun insanlara iyi geldiğini yeterince görmüştüm ve bana da iyi gelecekti tabi. Her, ‘Anne herkese koşmak zorunda değilsin’ söylemlerini duyduğunda cevabı aynıydı: ‘Bana iyi geliyor.’ Aynen öyle Annecim. İyilik yaptığımızda oksitosin hormonu salgılıyorsunuz. Stresi, kaygıyı azaltmakta etkili bir hormon kendisi.

‘Kevin Hakkında Konuşmalısınız’ diye bir film vardı izleyenler bilir. Bakım verenle olan bağlanma örüntüsünün, çocukların karakterine nasıl etki edebileceğini uç bir şekilde

veren bir filmidir. Anneliğe hazır olmayıp doğum sonrasında depresyona giren ve çocuğuna gereken ilgiyi sevgiyi veremeyen bir kadının, oğluluyla kopuk ilişkisinin sonucu olarak oğlunun seri katile dönüşmesini konu alır. İyilik de öyle sevgiden doğuyor. Başkalarına yapılan iyiliği görececek çocuk ama önce iyi olduğunu, güvencildiğini, güvende olduğunu hissettirecek bakım veren. Çocuk ilk önce dünyayı karşısındakinin kendisine bakışında anlamlandırıyor. Sevilmeye değer bir çocuk mu, sevebilir mi anlam bulması çok önceden başlıyor. Öğrenme nasıl oluyor biliyor musunuz? En kalıcı öğrenme 5 duyuyu da katarak ki çocukların beyni zaten öyle gerçekleşiyor. Harekete geçildiğinde tüm duyarlar aktif olur zaten. Hareketinizi yaşamın içine dâhil edecek ve bunu tutarlı bir şekilde devam ettireceksiniz. Otomatik olacak zaten, düşünmeden atılacaksınız. İşe yaradığımızı görmek size ilham verecek. Bir de üstüne küçüğünüzün sizi taklit ettiğini görmek ne büyük mutluluk. Hep güllük gülistanlık mı olacak, hep olumlu mu davranacak? Hayır tabi ki, ama her deneyim fırsata çevrilebilir. Olumsuz bir davranışta bulunduğu karşı tarafın ne hissetmiş olacağı, ‘kendisine yapılsa nasıl hissederdi’ diye konuşulabilir. Her zaman karşı tarafı dinlemek, en büyük iyiliklerden biridir. Gerçekten dinleyebilmek çok değerlidir. Bunu ilk öğreneceği kişi sizsiniz. Başkasına iyilik yaptığını zanneden kişinin en büyük yanılması, aslında kendisine hizmet ettiğini göremesidir. Her şey bizim için. Herkes bu anlamda kendini düşündüğünde, mutlu günler garanti. İyiyi çoğaltacağımız günlere, Sevgiyle...

Türkiye’de çok yeni bir yöntem; CTC – Likit Biyopsi...

Dünyada bir süredir uygulanan, Türkiye’de ise yeni duyulmaya başlanan CTC (likit biyopsi) yöntemini Türkiye’ye getiren ve Almanya’da bu testi başarıyla uygulayan Prof. Burkhard Brandt ile Türkiye’deki hastalar arasında köprü görevi yürüten, Minerval08’in sahibi Banu Gökyar, Dergi okurlarımıza CTC yöntemini anlattı.

CTC yöntemi çok biliniyor mu?

Dünya’da biliniyor ama Türkiye’de bilinirliği daha düşük. Breast Cancer Organization 8 yıl öncesinden beri, bu konu ile ilgili makaleler yayınlamakta.* Amerika’da FDA onaylı bir test. Biz bu hizmeti sunmaya başladığımızda ilk etapta doktorlara tanıtım yaptık, çünkü her spesifik durum farklıdır ve nasıl bir yaklaşım gösterileceği hekimin kararıdır.

CTC Yöntemi ne demek? Nasıl uygulanıyor?

CTC, Circulating Tumor Cells demek, yani kanda dolaşan kanserli hücrelerin tespitine verilen isim. Likit Biyopsi olarak tanımlanan bu yöntemde, hastanın kanı alınıyor, aynı gün Almanya’ya gönderiliyor ve orada özel bir makine ile bakılarak kanda kanserli hücre olup olmadığı tespit ediliyor. Böylece hasta herhangi bir radyasyona maruz kalmadan Likit biyopsi yöntemi ile tetkik edilmiş oluyor. Metastaz Skoru diye bir şey var. 10 ml kanda 5’den fazla dolaşan kanserli hücre varsa kötü bir sonuç 5’ten azsa iyi sonuç olarak değerlendiriliyor.

Yapılan Test neden Almanya’ya gönderiliyor?

Almanya’da kanser konusunda uzman Prof. Burkhard

Brandt ve ekibi bakıyor ve kendisi 2008 senesinde Almanya Eğitim ve Araştırma Bakanlığı tarafından Kanser araştırmaları ve nano teknoloji alanında kaydettiği ilerlemelerden ötürü ödül almış, hatta bu aldığı ödülle Türkiye’de de haber olmuş, kanser konusuna 30 yılını vermiş önemli bir Profesör. Dolayısı ile hastanın kanına onun ve ekibinin bakıyor olması, raporun onlar tarafından hazırlanıyor olması sunduğumuz hizmetin önemli bir bölümü.

Nasıl bir rapor geliyor?

Şu ana kadar gönderdiğimiz kan örneklerinin çoğunda sevindirici haberler geldi. Biz hastanın raporları ile beraber gönderiyoruz kanı ve Prof. Brandt kandaki kanserli hücre oranına göre yorumlu rapor yazıyor. Mesela Prostat ameliyatı olmuş ve yapılan testte tek bir kanserli hücre rastlanmış hasta için “nüks ihtimali düşüktür ama düzenli aralıklarla kana bakılmaya devam edilmelidir” şeklinde gelen pozitif haber, hastayı rahatlatan bir sonuç, çünkü kanser maalesef bazen de geri gelen bir hastalık. Öte yandan rahim ameliyatının üzerinden 24 ay geçmiş başka bir hastanın, PETSCAN ve CA125 testi temiz

görüldüğü halde yapılan CTC testi ile 10 ml. kanda 8 kanserli hücre bulundu bir hastada. Bu “nüks başlangıcı” olarak yorumlandı, üzücü bir haber de olsa bu kadar erken tespit etmiş olmak bir avantaj. Hastayı çok yakından takip ederek durumun ilerlemesine engel olmaya gayret ediyor doktorlar bu bilgi ışığında.

Kanseri zor bir hastalık yapan zaten sinsi olması, dolaşımı ile başka yollarla görülmeyen bir şeyi kanda tespit edebilmek, erken teşhis açısından önemli bir gelişme.

Gelen Test raporlarının, hastanın mücadele sürecine ne gibi bir katkısı oluyor?

Öncelikle, doktorların daha net bir resim görebilmesi hastaları da rahatlatıyor. Mesela erken evre meme kanseri olan bir hasta ameliyat olmuş PETSCAN de temiz çıkmış, buna rağmen preventive yani önleyici olarak Kemoterapi yapmak istemiş doktoru. Hasta, ailesini kansere kaybettiği için kemoterapinin ne kadar zor bir süreç olduğunu bildiğinden, çok gerekli değilse yaptırmak istemiyordu. Bunun üzerine çok pahalı, yaklaşık on bin dolar gibi bir fiyatı olan genetik testi öneren doktorlar olmuş, derken bizim tanıtım yaptığımız profesörlerden birine gelmiş ve o da fiyatı çok daha makul olan bizim CTC testinden söz etmiş. Hastanın kanını gönderdik ve sıfır kanserli hücre çıktı. Doktor takibe devam etmekle beraber kemoterapi yerine radyoterapi kararını aldı. Dolayısı ile hastanın hayatına önemli katkısı oluyor. Bazı doktorlar CTC yöntemini, likit biyopsi olarak, acılı geleneksel biyopsi öncesi bir seçenek olarak da öneriyorlar.

Hangi Kanser çeşitleri için tercih edilebilecek bir test?

Meme Kanseri, Prostat Kanseri, Akciğer Kanseri, Mide Kanseri, Yemek Borusu Kanseri, Kolorektal Kanseri, Rahim Kanseri bu testin en çok kullanıldığı kanser tipleri.

Tarama testi olarak uygulamak mümkün mü?

Test, “kanda kanserli hücre var mı” bunu gösteriyor ama yerini göstermiyor. Dolayısı ile kanda kanserli hücre çıkması durumunda, ne kanseri olduğunu anlamak için araştırmalara devam etmek gerekir. Öte yandan ziyaret ettiğim hekimlerden biri, “kanda çıktıktan

Banu Gökyar ve Prof. Burkhard Brandt

Hastanın hayatına önemli katkısı oluyor. Bazı doktorlar CTC yöntemini, likit biyopsi olarak, acılı geleneksel biyopsi öncesi bir seçenek olarak da öneriyorlar.

sonra en yaygın kanser bölgelerine bakar yerini bulurum” dedi. Ağırlıklı kullanım alanı, tedavisi devam eden hastalar olmakla beraber, yurt dışında kanserli hasta yakınlarına da uygulanarak araştırmalar yapılmış ve bir kısmında maalesef kanserli hücre tespit edilmiş. Bir yandan üzücü bir haber iken, öte yandan erken tespit etmek bir avantajdır.

Hasta bu testi olmaya karar verirse süreç nasıl ilerliyor?

Hastanın kanını alıp, daha önceki raporları ile beraber aynı gün

Almanya’ya gönderiyoruz. Kan alma işlemini, duruma göre, yönlendiren doktorun bulunduğu hastanede yapıyoruz veya hasta Nişantaşı’ndaki merkezimize gelebiliyor. Bazen de çok yoğun iş temposu içinde vakti olmayanlar veya çok yüksek profilli olarak bilinen kişiler buldukları yere hemşire göndermemizi tercih edebiliyor, o zaman da öyle yapıyoruz. Zaten Almanya’dan gelen özel bir kit ile yapılan kan alım işlemi iki dakika sürüyor ve kan alımın hemen ardından TNT-kurye ile Almanya’ya gönderiliyor. Daha sonra rapor İngilizce olarak geliyor ve buradaki doktorları rapordaki bilgiler ışığında hastayı yönlendiriyorlar.

Ne sıklıkta tekrar edilmesi gereken bir test?

Gelen raporda zaten hastanın durumuna göre bu konuda yorum oluyor; bazen 3 ayda bir, bazen 6 ayda bir gibi öneriler oluyor.

FESTIVAL

BIG BURN ISTANBUL

Geçtiğimiz yaz uluslararası ve lokal elektronik müzik sahnesinden 100 DJ ve prodüktörü, Suma Beach'te ağırlayan Türkiye'nin en yeni ve en büyük kamplı elektronik müzik festivali Big Burn İstanbul, bu yaz da muhteşem bir program ile sizlerle buluşmaya hazırlanıyor!

20-21-22 Temmuz / Suma Beach, Sarıyer

GREENIFY 2018

Geçtiğimiz yıl ilki yapılan KüçükÇiftlik Bahçe konseptinin yemyeşil doğasında soundtrackleri ile tanıdığımız ve derin sesine kapıldığımız The White Buffalo ve Can Gox'un performanslarının yanı sıra DJ Nikki Wild'in açılışını yapacağı Greenify 2018 yaz ortasında İstanbullu müzikseverlere konsepti ve müzikleri ile nefes aldıracak.

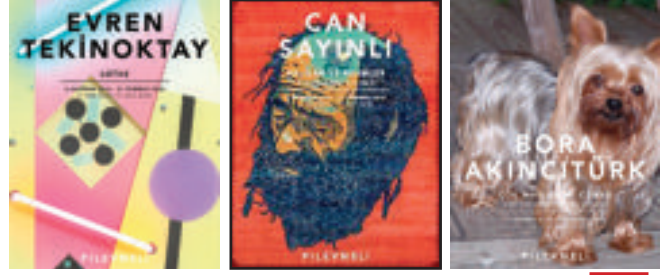
16 Temmuz Pazartesi, 17.30
KüçükÇiftlik Park, İstanbul

PARKFEST

Önceki yıllarda tek gün gerçekleşen festival, bu yıl "Festivaller Birlikte Güzel" sloganı ile 2 güne yayılıyor ve mekanını Volkswagen Arena'ya taşıyarak eğlencenin dozunu şehirde artırıyor. Parkfest'in dolu programı içerisinde elektronik müzik, deneysel hip-hop, elektro swing, elektronik dans müzik, soul, hip-hop, funk müzik, underground rap var. Bunun yanı sıra birbirinden farklı tasarımcıların, butik dükkanların yer alacağı "Pazar" alanında, yeme-içme mekânları ve birçok alternatif etkinlikler ile müzik festivalinden çok daha fazlasını sunuyor.

27-28 Temmuz / Uniq Volkswagen Arena, Maslak

PİLEVNELİ'DE 3 YENİ SERGİ

Pilevneli Gallery 3 yeni sergiye ev sahipliği yapıyor. Evren Tekinoktay'ın "LOTUS" adlı sergisinde, kalbin simgesi olan "Lotus", sergide yer alan neon rölyeflerde birkaç kez karşımıza çıkıyor. Can Sayınlı'nın "HALILAR ve KİLİMLER" başlıklı sergisinde Sayınlı'nın 2012 yılından beri ürettiği eserler, sosyal eşitsizliğin ve adaletsizliğin normalleşmesine karşı olan direncin hikâyesini örtüyor. Bora Akıncıtürk'ün "ÇOK MUTLUYUM, ÇÜNKÜ" sergisi ise ismini bir WhatsApp grubuna atılmış, kısa sürede neredeyse küçük çaplı bir virale dönüşen bir mesajdan alıp, çevre baskısı, bir şeyleri kaçırma korkusu, başarısızlık ve çeşitli modern sosyal üzüntüleri absürt ve soyut bir biçimde ele alıyor.

6 Haziran-21 Temmuz / Dolapdere

TIYATRO

YAŞAMAYA DAİR

Genco Erkal'ın Nazım Hikmet tutkusunun yeni ürünü olan 'Yaşamaya Dair' adlı müzikli gösterisi Nazım Hikmet'in ölümünün 50. yıldönümü için Genco Erkal tarafından yeniden uyarlandı. Piyano ve viyolonsel eşliğinde oynanacak oyunda bazı bestecilerin Nazım şarkıları da seslendirilecek.

17 Temmuz Salı, 21.15 / Enka Açık Hava Tiyatrosu, İstinye

AN EVENING WITH STEVEN WILSON

Sadece progresif rock için değil, tüm müzik dünyası için bahşedilmiş en önemli dehalardan biri olan İngiliz müzisyen Steven Wilson, 22 Temmuz gecesi Zorlu Performans Sanatları Merkezi'nde sahne alacak. 5. albümü To The Bone'u sevenlerine tanıttacağı bir dizi konser için yola çıkan sanatçı, Zorlu PSM'yi de atlamıyor. Sanatçının kendi deyimiyle progresif pop şarkılarından ilham alan Back To The Bone, mültecilerden, teröristlere, esneyebilen gerçeklerden kaosa uzanan geniş bir spektrumda güncel konulara değiniyor.

22 Temmuz Pazar, 20.00
Zorlu PSM, Beşiktaş

MÜZİK

ROBERT PLANT & THE SENSATIONAL SPACE SHIFTERS

Led Zeppelin'in efsanevi sesi Robert Plant, rock tarihinin tartışmasız en muazzam vokal ve topluluk liderlerinden biri. Solo kariyerindeki unutulmaz yapıtları ile kuşaklar boyu koruduğu yenilikçi müzikal tavrı ve izleyiciyi adeta hipnotize eden sahne duruşuyla Robert Plant, hafızalarda büyüleyici bir sayfa daha açmak için, grubu The Sensational Space Shifters eşliğinde, 25. İstanbul Caz Festivali programında yer alacak.

17 Temmuz Salı, 21.00
Harbiye Açık hava Tiyatrosu, Harbiye

TIYATRO

ÖLÜ'N BİZİ AYIRANA DEK...

Ne yapacağını bilemeyen çiftimiz bir yandan "Hangimiz katil?" sorusuna yanıt ararken, bir yandan da ilişkilerini, evliliklerini, geçmişlerini, kendilerini buldukları noktaya taşıyan olayları yeniden değerlendirecek ve karşılımlarına çıkacak bambaşka sürprizlerle mücadele etmeye çalışacaktır.

22 Temmuz Pazar, 20.00 / Duru Tiyatro, Moda

MÜZİK

HARBIYE AÇIK HAVA KONSERLERİ

SILA

13 Temmuz, 21.15

ŞEVVAL SAM

16 Temmuz, 21.15

INNA

18 Temmuz, 21.15

LEVENT YÜKSEL

19 Temmuz, 21.15

JOAN BAEZ

22 Temmuz, 21.15

MABEL MATİZ

28 Temmuz, 21.15

DUMAN 30 Temmuz, 21.15

EROL EVGİN

19 Temmuz, 21.15

MARK ELIYAHU

3 Ağustos, 21.00

Bu MOLA, ÇOK MODA

Ara verme anlamına gelen “mola” ile belirli bir süre etkin olan toplumsal beğeni anlamına gelen “moda”nın aslında tek ortak noktaları kelimelerinin ses benzerliği değil...

Bu sayfalarda; soluksuz koştığımız hayatımıza kısa bir “mola” verirken; en beğendiklerimizi, nam-ı diğer en “moda”yı yanı başımıza alıyoruz.

Mola

Yazın ortasında; güneş tepemizde

iken bizi serinletecek muhteşem ikili karpuz & peynir, renk ahenk karadutlu ve sakızlı külahta dondurma, buz gibi naneli limonata, köpüğü üzerinde bir soğuk kahve ile güne tatlı bir mola vermek sizin elinizde. Yıldızlar parlarken de, bir masa etrafında ya da yazlıkta kapı önünde en keyifli sohbetlere “çit çit” diyerek söz hakkına sahip çekirdeğiniz de varsa değmeyin keyfinize...

Siz yine de ben klasikten vazgeçmem 3 nesildir, gateau salami - gatosalam (mozaik pasta) yapar, yaptırır, yer, yediririm diyorsanız sizinle ailemden gelen “bizce” en lezzetli gatosalam tarifini, yani en ahenkli mozaikle en tatlı pasta anlamına gelen geleneksel tatlımızın tarifini zevkle paylaşmak isterim. (Tarifle ilgili yorumlarınızı, önerilerinizi veya daha farklı tarifleriniz hatta ufak sırlarınız var ise benimle paylaşmak isterseniz klerkampeas@gmail.com’a iletebilirsiniz.)

Malzemeler: 300 gr bisküvi, 3 yumurta beyazı, 1 yumurta sarısı, 3 kaşık pudra şekeri, 3 kaşık kakao, 1 paket vanilya, 1 küçük margarin, 50 gr kavrulmuş ceviz.

Margarini eritip içine, kırılan bisküvilerin ardından önce yumurta akı sonra sarısını koyun ve karıştırın. Ardından kalan malzemeleri ekleyin, tekrar karıştırın. Folyo kâğıda rulo şeklinde sevginizi de sararak buzluğa kaldırın. En az 6 saat beledikten sonra şefkatle dilimleyerek servis edebilirsiniz.

MÖ yaşayan, asil bir aileden gelen Romalı komutan ve devlet adamı Yüce Sezar'ın doğduğu aya kendi ismini vererek isim babalığı yaptığını biliyor muydunuz? Hatta Julias isminin

July'e (Temmuz) dönüşmesinin ardından Roma'da sonradan imparator olan Augustus, Sezar'dan aşağı kalmamış ve sonraki aya Ağustos - August olarak kendi ismini vermiş. İsim babaları tarihe adını yazdıran güçlü imparatorlar olduğundan midir bilinmez, demokrasinin güçlü yapıtaşlarının temelleri hep Temmuz ayında atılmıştır. Bu bilgiler kulağımıza küpe olsun, gelin biz yazın hatta yılına ortasına doğru yol alırken; yıllık izinler ve tatilleri de fırsat bilerek molalardan modalar arası trekkinge başlayalım.

MODA

80'lerin çılgın sokak tarzından günümüzün lüks

modasına doğru tırmanışa geçen bel çantalarının eğlenceli dünyasını keşfetmeye hazırsanız, moda dünyasında aşk ve nefret ilişkisi yaşayan aksesuarı - bel çantalarına “Merhaba” diyebilirsiniz.

Kısacası; sokak modasının yeni gözdesi bel çantaları, şık görüntüleriyle şimdiye kadarki önyargıyı hızlı bir şekilde kırdı. Tecrübeyle sabit 10'lu yaşlarımda gündüz gece, bisikletle, plajda, sinemada, yemekte belimden çıkarmadığım bu çanta ile konforuma şıklık kattığımı düşünen biri olarak, farklı markalardan bel çantalarına bakmanızı ve kendinize en uygun renkte / modelde bel çantasını bulmanızı sağlamak için önceden internetten araştırma yapmanızı tavsiye ederim.

Mola

Bu yaz farklı bir seyahat planı ile rotanızı Antik kentlerin ve lavanta kokularının izinde Anadolu'nun kadim topraklarına çevirmeye ne dersiniz?

Türkiye'nin son yıllarda en çok konuştuğu ve hepimizin gururlandığı Lavanta Kokulu Köy: Kuyucak' a yapacağınız seyahat yazınızı bambaşka kılabilir.

1975 yılında Fransa'dan getirilen 30 lavanta fidanı ile başlayan bu küçük maceranın dönüm noktası ise 2015 yılında başlatılan 'Lavanta Kokulu Köy Kuyucak Projesi' olmuş. Sadece uçsuz bucaksız uzanan lavanta tarlalarının görsel güzelliği ile değil geleceğe değer katan bir köy olarak da hayranlığımızı kazanıyor...

Lavantayı yakından tanımak için bakmak yetmiyor, onu anlamak, görmek, koklamak gerekiyor. Miş gibi kokan lavanta, bu kokusundan dolayı parfüm, kozmetik sektöründe çok yaygın olarak kullanılıyor. İşte bu hoş kokunun sınırları yumuşatmakta, ruhumuzu dinginleştirmekte de çok önemli olduğu biliniyor. Kısacası bazen çayını demleyip içerek, bazen de yastığınızın sırtımıza birkaç damla lavanta yağı ile bile tüm etkileri kendinizde görebilirsiniz.

Mola

Siz de sinemaya film izlemek için değil de patlamış mısır yemek için ziyaret edenlerdenseniz, yazın da Açık hava organizasyonlarına konser bahane frigo şahane diyenlerden olabilirsiniz. Sırtınıza ceketinizi, koltuğunuza minderlerinizi hazırlayın, istikamet - İstanbul'daysanız Harbiye Açık Hava, Çeşme'deyseniz Çeşme Açık hava Tiyatrosu! İşte 2018 yaz sezonunda Açık hava tiyatrolarında sahne alacak sanatçılardan bazıları: *Harbiye Açık hava:* Sıla, Levent Yüksel, Funda Arar, Yıldız Tilbe, Duman, Erol Evgin. *Çeşme Açık hava:* Bülent Ersoy, Sibel Can, Sertab Erener, Fazıl Say, Selami Şahin.

Mola

Yahudi tarihindeki en acı ve üzüntülü gün olan temmuz ayındaki Teşa BeAv'dan sadece altı gün sonra, çok neşeli ve hayırlı bir gün olan Tu BeAv (Av ayının 15'i) kutlanır. Av ayının dolunay günü; aşk, yeni başlangıçlar, hayırlı ilişkiler, potansiyel bir bağlılık günü özelliği taşır. Bu günde gerçekleşen mutlu olaylar ve Yedi Teselli Haftası sürecine girilmesi nedeniyle yeni başlangıçlar, yeni ilişkiler, yeni ortaklıklar kurulması için çok hayırlı bir dönemdir. Sadece kışın değil, yazın da sevdiklerimizi hatırlamak, mutlu olmak ve mutlu etmek için bir bayramımız olduğunu bilerek hayata kısa bir mola vermenin tam vaktidir.

MODA

Siz hiç yazın ortasında, geçmiş yazlara özlem duyup, gençliğinize hatta belki de hayal meyal hatırladığınız çocukluğunuza dönmek istediniz mi?

Pera Müzesi, 26 Ağustos'a kadar devam edecek "İstanbul'da Deniz Sefası: Deniz Hamamından Plaja Nostalji" sergisi ile geçmiş yazlara nostaljik bir yolculuk yapma imkânı sunuyor. Bu sergi, 1870'lerden 20. yüzyılın ortalarına uzanan süreçte, deniz hamamından plaja geçişin devrim niteliğindeki hikâyesine odaklanıyor. İstanbul Araştırmaları Enstitüsü'nde Yeşilçam filmlerinde-

ki plaj sahnelerinden oluşan bir seçki ve plaj üzerine yayınların derlendiği bir okuma odası Pera Müzesi'ndeki ana sergiye eşlik ediyor.

Mola Yaz tatili, şehirden kaçış derken aslında siz de şehir sakinken tadını çıkarmayı sevenlerdenseniz; İstanbul'un gözde semti Nişantaşı'nı tercih edebilirsiniz. Teşvikiye'nin yeni adreslerinden samimi kafesi ile Kami Pastry'i, keyifli vakit ve damak zevkiniz için ziyaret etmenizi öneririm; kendinizi evinizin balkonunda gibi rahat ve huzurlu hissedeceğinizden emin olabilirsiniz. Burada, günlük pişirilen tazecek kurabiyelerin yanı sıra, sipariş üzerine görsel şölene dönüşerek hazırlanan 'özel gün pastaları' da hazırlanmakta...

MODA

"Ne senle, ne sensiz" olarak hayatımızda başımızın üzerinde tek yeri

olan "Güneş" aslında biricik yaşam ve enerji kaynağımız. Yazla beraber nihayet bulduğumuz güneşin, artılarını ve eksilerini öğrenerek onunla hem samimi hem de seviyeli bir ilişki kurmamızda fayda var.

Güneş ışığı ultraviyole radyasyon olduğundan güneşe fazla maruz kalmak zararlı. Güneş yanıklarından lekeler, kırışıklardan kansere pek çok hastalığa davetiye çıkarmamak için SPF kremler mutlaka kullanılmalı.

Sağlığımız için çok önemli olan D vitaminininin %80'i güneşten karşılanıyor. D vitamini için haftada 2-3 kere 11.00 - 15.00 arasında sadece 10-15 dakikalığına diz ve dirseklerden aşağısını koruma kremi kullanmadan güneşlenmek yeterlidir.

Mola

Kendi aracınız ya da başkalarınınkini olsun fark etmez, arabalarımızı denize çıkan yollara doğru, elbette olması gereken hızda pür dikkat sürerken, pencere camlarını açıyoruz, yüzümüze esen rüzgâra inat, radyomuzda belki de Türkiye'nin değişmeyecek en moda sanatçısı Ajda Pekkan'ın seslendirdiği şarkıyı açarak, özgürlüklere ev sahipliği yapan temmuz ayına bu sefer de "Boş Vermişim Dünyaya" şarkı sözleriyle bir güzel eşlik ediyoruz...

Yıla, yazı, temmuza, haftaya, günün ortasında notalarla kısa bir mola!

*Temmuz Ağustos Eylül Her mevsimde durma gül,
Hayat inan çok kısa, belki çıkmayız yazı.
Boş vermişim, boş vermişim, boş vermişim dünyaya,
Ağlamak istemiyorsan, Sen de boş ver dünyaya!*

Söz & Müzik: Fecri Ebcioğlu

Kalpten kalbe,
Sevgiyle...

YAZIN KEYFİNİ İSTANBUL'UN KALBİNDE YAŞAYIN.

Özel lezzetleri ve serinletici kokteylleriyle Titanic Business Golden Horn ve Titanic Business Kartal sizi, yarı olimpik havuzunun keyfini yaşamaya davet ediyor.

TITANIC

HOTELS

TITANIC HOTELS
ANTALYA | İSTANBUL | BODRUM | BERLIN

titanic.com.tr

#MyTitanicStory

CONRAD'DA PAZAR DÜĞÜNLERİ

Conrad İstanbul Bosphorus'da pazar günleri gerçekleşen düğünlerinize özel fırsatlar sizi bekliyor. Muhteşem Boğaz manzaralı Panoramik Teras'ta "Hoş Geldiniz" kokteyli ile gelin ve damat için Boğaz manzaralı teraslı suitlerimizde düğün gecesi konaklaması hediyemiz! Üstelik kazanacağınız Hilton Honors düğün puanları ile unutulmaz bir balayı geçirebilirsiniz.

CONRAD®

İSTANBUL
BOSPHORUS

Barbaros Bulvarı 34353 Beşiktaş, İstanbul | Tel: 0212 310 2525 | Faks 0 212 259 6667 | conradistanbul.com

/conradistanbul

/conradistanbulbosphorus

istanbulinfo@conradhotels.com

ASIA EUROPE AFRICA MIDDLE EAST AMERICAS
CONRADHOTELS.COM #STAYINSPIRED

Hilton
HONORS